

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمېچنې

فوق العاده کنه

- د اقليم د بدلونونو د کنوانسیون په هکله د کیوتو پروتوکول ۱۹۹۸-۱۳۷۶ هجري لمريز
- پروتوکول کیوتو درمورد کنوانسیون د کیوتو پروتوکول ۱۹۹۸-۱۳۷۶ هجري شمسي
- وچې ته محاط دودې په حال کې هیوادونو لپاره د یوه نړیوال څېړنیز بنسټ د جوړولو په موخه څوارڅیزه موافقه لیک
- موافقتنامه چندجانبه برای ایجاد یک نهاد تحقیقاتی بین المللی برای کشور های محاط به خشکه در حال توسعه

تاریخ نشر: (۲۸) جلدی سال ۱۳۹۳ هـ . ش
نمبر مسلسل: (۱۱۵۸)

د خپریدو نېټه: د ۱۳۹۳ هـ . ش کال د مرغومي د میاشتې (۲۸)
پرله پسې نمبر: (۱۱۵۸)

در این شماره :

- ۱- پروتوکول کیوتو درمورد کنوانسیون تغییرات اقلیم ۱۹۹۸-۱۳۷۶ هجری شمسی صفحه (۷۲-۱).
- ۲- موافقتنامه چندجانبه برای ایجاد یک نهاد تحقیقاتی بین المللی برای کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه صفحه (۷۳-۹۶).
- ۳- مجموعه صفحات این شماره بشمول ابجد، متن و پشتی دارای (۱۰۸) صفحه.

د امتیاز خوانند: د عدلیې وزارت

مسئول چلوونکی: قانونمل محمدرحیم "دقیق"

۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷

د دفتر تېلفون: ۰۷۵۲۰۵۲۷۰۹

مرستیال: نورعلم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهتمم: محمد جان ۰۷۸۳۳۰۶۹۸۲

وب سایت: www.moj.gov.af

قیمت این شماره: (۵۰) افغانی

تیراژ چاپ: (۳۰۰۰) جلد

مطبعه: بهیر

آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات و ارتباط عامه، چهارراهی پشتونستان، کابل

د اقليم د بدلون د کنوانسيون په اړه
د کيوتو د پروتوکول د توشیح په
باره کې، د افغانستان اسلامي
جمهوريت د رئيس
فرمان

گڼه: (۹۸)

نېټه: ۱۳۹۱ / ۹ / ۱۳

لومړۍ ماده:

د اساسي قانون د (۶۴) مادې د (۱۶)
فقري د حکم له مخې (د اقليم د بدلونو
په هکله د ملگرو ملتونو د کنوانسيون په
چوکاټ کې) د اقليم د بدلون د کنوانسيون
په هکله د کيوتو له پروتوکول سره د
افغانستان د الحاق په باب
چې د ملي شوري د ولسي جرگې د
۱۳۹۱ / ۷ / ۱۲ نېټې (۶۳) گڼې او د
مشرانو جرگې د ۱۳۹۱ / ۸ / ۲۳ نېټې
(۶۵) گڼې مصوبو پر بنسټ په يوه سريزه
او (۲۷) مادو کې تصديق شوی دی،
توشیح کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ، له

فرمان

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان
در باره توشیح، پروتوکول
کيوتو در رابطه به کنوانسيون تغيير
اقليم

شماره: (۹۸)

تاريخ: ۱۳۹۱/۹/۱۳

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴)
قانون اساسی، الحاق افغانستان به
پروتوکول کيوتو در مورد کنوانسيون
تغيير اقليم (در چارچوب کنوانسيون ملل
متحد پيرامون تغيير اقليم) که بر اساس
مصوبات شماره (۶۳) مؤرخ
۱۳۹۱/۷/۱۲ ولسي جرگه و
شماره (۶۵) مؤرخ ۱۳۹۱/۸/۲۳
مشرانو جرگه شورای ملی به
داخل یک مقدمه، (۲۷) ماده
تصديق گردیده است، توشیح
می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاريخ توشیح نافذ

۱۳۹۳/۱۰/۲۸

رسمي جریده

مسلل نمبر (۱۱۵۸)

پروتوکول او د ملي شوري له مصوبو سره
يوځای دې په رسمي جریده کې خپور
شي.
و همراه با مصوبات مجلسین شورای
ملی در جریده رسمی نشر
گردد.

حامد کرزی

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

تصدیق ولسی جرگه

از پروتوکول کیوتو در مورد

کنوانسیون تغییرات اقلیم

شماره: (۶۷)

تاریخ: ۱۳۹۱/۷/۱۲

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، پروتوکول کیوتو در مورد کنوانسیون تغییرات اقلیم در جلسه عمومی مؤرخ ۱۲ ماه میزان سال ۱۳۹۱ ولسی جرگه به داخل یک مقدمه (۲۷) ماده تصدیق گردید.

الحاج عبدالرووف "ابراهیمی"

رئیس ولسی جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

اقلیم د بدلونونو د کنوانسیون په

هکله، د کیوتو پروتوکول په اړه،

د ولسي جرگې تصدیق

نېټه: (۶۷)

نېټه: ۱۳۹۱ / ۷ / ۱۲

د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمې مادې له حکم سره سم، د ولسي جرگې د ۱۳۹۱ کال د تلې میاشتې د ۱۲ مې نېټې په عمومي غونډه کې د اقلیم د بدلونونو د کنوانسیون په هکله د کیوتو پروتوکول په یوه سریزه، (۲۷) مادو کې تصدیق کړ.

الحاج عبدالرووف "ابراهیمی"

د ولسي جرگې رئیس

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

تصدیق مشرانو جرگه

پروتوکول کیوتو در مورد

کنوانسیون تغییرات اقلیم

شماره: (۶۵)

تاریخ: ۱۳۹۱/۸/۲۳

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، مشرانو جرگه در جلسه عمومی روز سه شنبه مؤرخ ۱۳۹۱/۸/۲۳، پروتوکول کیوتو در مورد کنوانسیون تغییرات اقلیم را به داخل یک مقدمه، (۲۷) ماده به اکثریت آراء تصدیق نمود.

الحاج محمد علم ایزدیار

نایب اول مشرانو جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

مشرانو جرگه

د اقليم د بدلونونو د کنوانسیون په

هکله، د کیوتو پروتوکول

د مشرانو جرگې تصدیق

نېټه: (۶۵)

نېټه: ۱۳۹۱ / ۸ / ۲۳

د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمي مادې له حکم سره سم، د مشرانو جرگې د سه شنبه ورځې د ۱۳۹۱ / ۸ / ۲۳ نېټې په عمومي غونډه کې د اقليم د بدلونونو د کنوانسیون په هکله د کیوتو پروتوکول په يوې سرېزه او (۲۷) مادو کې تصدیق کړ.

محمد علم ایزدیار

د مشرانو جرگې لومړی نایب

د اقليم د بدلونونو د

کنوانسيون په هکله د کيوتو

پروتوکول ۱۹۹۸ - ۱۳۷۶

هجري لمريز

د پروتوکول موخه:

د ملي اقتصاد په اړوندو برخو کې د انرژۍ د کارونې زياتوالي، د تلپاتې فعاليتونو لوړول، د ځنگلونو، ځنگل کاري او د ځنگلونو د رامنځ ته کولو مدیریت، په اقليم يا اوبو او هوا پورې د اړوندو ستونزو په هکله د تلپاتې کرنيزو ډولونو هڅونه، د نوي کېدو وړ انرژۍ له ډولونو څخه د گټې اخيستنې د پراختيا او د کاربن ډای اوکسايډ د خوړېدو د کنټرول او د چاپېريال ساتنې لپاره له نويو، بې خطرې او پرمختللو نوښتونو هڅونه او.....

د اقليم بدلون

د اقليم د بدلون په هکله د کيوتو

پروتوکول:

د اقليم د بدلون په هکله د ملگرو ملتونو

پروتوکول کيوتو درمورد

کنوانسيون تغييرات

اقليم ۱۹۹۸ - ۱۳۷۶

هجري شمسي

هدف پروتوکول:

افزايش کارآيي انرژي در بخش های مربوط اقتصاد ملی، ارتقاء فعاليت های پایدار، مدیریت جنگلات، جنگل کاري و ايجاد جنگلات جديد، ترغيب انواع پایدار زراعتی در رابطه با مشکلات مربوط به تغيير اقليم يا آب و هوا، ترغيب توسعه و گسترش استفاده از انواع انرژي قابل تجديد و فن آوری های کنترول انتشار کاربن ډای اکسايډ و فن آوری های پیشرفته و جديد بی خطر برای محیط زیست و.....

تغيير اقليم

پروتوکول کيوتو در مورد

تغيير اقليم:

در ارتباط با کنوانسيون چارچوب

سازمان ملل متحد در مورد تغییر اقلیم
اعضای این پروتوکول متعهد هستند:
که عضو کنوانسیون چارچوب
سازمان ملل متحد در مورد تغییر
اقلیم هستند که از این پس به
عنوان «کنوانسیون» نامیده خواهد
شد.

در پیگیری هدف نهایی کنوانسیون به
نحویکه در ماده (۲) آن بیان شده است
متعهد باشند.

با در نظر داشت مفاد کنوانسیون با
بهره جویی از رهنمود ماده (۳)
کنوانسیون پیرو دستورالعمل
برلین که براساس تصمیم ۱. پ / س / ۱
کنفرانس اعضای کنوانسیون در اولین
جلسه آن به تصویب رسیده
است.

د سازمان د چوکات د کنوانسیون په
تراو ددغه پروتوکول غړي ژمن دي:
چې د اقلیم د بدلون په اړه د ملگرو
ملتونو د سازمان په چوکات پورې د
اړوند کنوانسیون غړي دي چې تر دې
وروسته به د "کنوانسیون" په نامه
ونومول شي.

د کنوانسیون د وروستۍ موخې په
تعقیبولو کې به په داسې ډول چې په (۲)
ماده کې بیان شوي دي ژمن وي.

د کنوانسیون د کتوله په پام کې نیولو
سره، د کنوانسیون د (۳) مادې له
لارښودونو څخه په گټې اخیستنې سره د
برلین د دستورالعمل چې د کنوانسیون د
غړو کنفرانس د ۱. پ / س / ۱ تصمیم پر
بنسټ د هغه په لومړنۍ غونډه کې
تصویب شوی دی.

په لاندې توگه توافق وکړ:

په دې پروتوکول کې به د
کنوانسیون په (۱) ماده کې وړاندې
شوي تعريفونه کارول کېږي؛ سر

بېره پر دې

لومړۍ ماده:

۱- (د غړو کنفرانس) د کنوانسیون د غړو پر کنفرانس اطلاقېږي.

۲- (کنوانسیون) د اقليم د بدلون په هکله د ملگرو ملتونو د سازمان د چوکاټ پر کنوانسیون چې د ۱۹۹۲ میلادي کال د می د ۹ نېټې چې د (۱۹/۲/۱۳۷۱ لمريز کال له نېټې سره سمون خوري) په نیویارک کې تصویب شوی دی، اطلاقېږي.

۳- (د اقليم د بدلون بين الدولتي هیئت) د اقليم د بدلون د غړو هېوادونو پر هیئت اطلاقېږي چې په ۱۹۸۸ میلادي (۱۳۷۷ هجري لمريز) کال کې د نړیوالې هوا پیژندنې سازمان او د ملگرو ملتونو د چاپیریال ساتنې پروگرام له خوا په گډه توگه جوړ شوی دی.

به شرح زیر توافق نمودند:

دراين پروتوکول، تعاريف ارائه
شده در ماده (۱) کنوانسیون به
کاربرده خواهند شد؛ علاوه

بر آن

ماده اول:

۱- (کنفرانس اعضاء) به کنفرانس اعضاء کنوانسیون اطلاق می شود.

۲- (کنوانسیون) به کنوانسیون چارچوب سازمان ملل متحد در رابطه به تغییر اقليم که به تاریخ ۹ می ۱۹۹۲ میلادی (مطابق با ۱۹/۲/۱۳۷۱ هجری شمسی) در نیویارک به تصویب رسیده است، اطلاق می شود.

۳- (هیأت بین الدولتی تغییر اقليم) به هیأت کشورهای عضو تغییر اقليم اطلاق میشود که در سال ۱۹۸۸ میلادی (۱۳۷۷ هجری شمسی) به طور مشترک توسط سازمان هواشناسی جهانی و پروگرام محیط زیست سازمان ملل متحد تشکیل گردید.

- ۴- (پروتوکول مونتريال) به توافقنامه مونتريال در مورد مواد کاهش دهنده خطر به لايه ازون اطلاق می شود که در ۱۶ سپتمبر ۱۹۸۷ ميلادی ۱۳۶۶/۶/۲۶ هجري شمسی در مونتريال به تصویب رسید و متعاقباً تعديل و اصلاح گردید.
- ۴- (مونتريال پروتوکول) د ازون لايي ته د خطر د راکمونکو موادو په هکله د مونتريال پر موافقه ليک باندې اطلاقېږي چې د ۱۹۸۷ ميلادي کال د سپتمبر په ۱۶ د ۱۳۶۶/۶/۲۶ هجري لمريزکال په مونتريال کې تصويب شو او وروسته بيا تعديل او اصلاح شو.
- ۵- (حاضر او رأيه ورکونکي غړي) پر هغو غړو اطلاقېږي چې حاضر دي او مثبت يا منفي رأيه ورکوي.
- ۵- (اعضای حاضر و رأی دهنده) به اعضائیکه که حاضر هستند و رأی مثبت یا منفی می دهند، اطلاق می گردد.
- ۶- (غړی) ددغه پروتوکول پر غړي اطلاقېږي، د هغو حالاتو په استثنای چې هغه د پروتوکول متن په بل ډول مشخص کړي.
- ۶- (عضو) به عضو این پروتوکول اطلاق می شود، به استثنای حالاتی که متن پروتوکول آنرا به گونه دیگری مشخص نماید.
- ۷- (په (۱) ضمیمه کې درج شوی غړی) پر هغه شمېر غړو اطلاقېږي چې د کنوانسیون په (۱) ضمیمه کې راغلي، په داسې ډول چې ممکن دی اصلاح شي، یا غړی دکنوانسیون د (۴) مادې د(۲) بند (دج) جزء له امله اطلاعیه وړاندې کړې وي.
- ۷- (عضو مندرج در ضمیمه (۱) به آنده اعضاء اطلاق می شود که در ضمیمه (۱) کنوانسیون آمده، به گونه ای که ممکن است اصلاح شود، یا عضوی به موجب جزء (ج) بند (۲) ماده (۴) کنوانسیون اطلاعیه ای را ارایه کرده باشد.

دوه یمه ماده:

(۱) په (۱) ضمیمه کې درج شوی هر غړی به د (۳) مادې پر بنسټ د ککړتیا د خوړېدو د اصغري کولو او د راتیتولو په برخه کې اړوندو ژمنو ته د رسېدو په موخه او همداشان د تلپاتې پراختیا د هڅونې او ترغیب لپاره لاندې کړنې ترسره کړي:

الف- د خپلو ملي شرایطو مطابق د اقداماتو او سیاستونو ترسره کول او یا ډېره تشریح، لکه:

۱- د ملي اقتصاد په اړوندو برخو کې د انرژۍ کارونې زیاتوالی.

۲- د هغو گلخانه یي ګازونو د زېرمو او شاه ګانو ساتنه او زیاتول چې د مونتریال د پروتوکول په واسطه کنترول شوي نه دي، د چاپیریال ساتنې د اړوندو نړیوالو موافقه لیکونو، د تلپاتې فعالیتونو لوړولو، د ځنګلونو، ځنګل کاري او د نویو ځنګلونو د رامنځ ته کولو مدیریت په موجب، خپلو کړو ژمنو ته په پاملرنې سره.

ماده دوم:

(۱) هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) به منظور رسیدن به اصغري ساختن انتشارآلودگی و تعهدات مربوط به کاهش به اساس ماده (۳) و همچنین ترغیب توسط توسعه پایدار موارد زیر را انجام خواهد داد:

الف- اجراء و یا تشریح بیشتر سیاست ها و اقدامات طبق شرایط ملی خود مانند:

۱- افزایش کارآیی انرژي دربخش های مربوط به اقتصاد ملی.

۲- محافظت و افزایش چاهک ها و ذخایر گازهای گلخانه ای که به وسیله پروتوکول مونتریال کنترول نشده اند، با توجه به تعهدات خود به موجب موافقتنامه های بین المللی زیست محیطی مربوط، ارتقاء فعالیت های پایدار تنظیم و مدیریت جنگلات، جنگلکاری و ایجاد جنگلات جدید.

- ۳- د اقلیم د بدلون د اړوندو ملاحظاتو په رڼا کې د تلپاتې کرنیزو شکلونو هڅونه .
- ۴- د نوي کېدو وړ انرژۍ له نويو ډولونو څخه د گټې اخیستنې، تحقیق، پراختیا او غوړېدنې او د کاربن دای او کساید د خوړېدو د کنترول او د چاپیریال ساتنې لپاره د بې خطرې، نويو او پرمختللو نوښتونو هڅونه.
- ۵- د بازار د نیمگړتیاوو، مالي انګېزو، له عوارضو او مالیاتو څخه معافیت او د گلخانه یي ګازونو د خوړونکو په ټولو برخو کې چې د کنوانسیون له موخو او د بازار د مېکانیزمونو سره په ټکر کې نه وي، د معافیت تدریجي را کمول او یا له منځه وړل.
- ۶- د اصلاحاتو د هڅونې د موخو په اړوندو برخو او د هغو گلخانه یي ګازونو د خوړېدو چې د مونتریال د پروتوکول په واسطه کنترول شوي نه دي، دکمولو یا محدودولو، د اقداماتو په برخه کې د وړ سمونو او اصلاحاتو هڅونه.
- ۷- د هغو گلخانه یي ګازونو چې د
- ۳- ترغیب اشکال پایدار زراعتی در روشنی ملاحظات مربوط به تغییر اقلیم.
- ۴- ترغیب تحقیق، توسعه و گسترش استفاده از انواع جدید و قابل تجدید انرژي و فن آوری های کنترل انتشار کاربن دای اکساید و فن آوری های پیشرفته و جدید بیخطر برای محیط زیست.
- ۵- کاهش تدریجی یا حذف نقایص بازار، انگیزه های مالی، معافیت از عوارض و مالیات و معافیت در تمام بخش های انتشاردهنده گازهای گلخانه ئی که در تضاد با اهداف کنوانسیون و اجرای میکانیزم های بازار هستند.
- ۶- تشویق اصلاحات مناسب در بخش های مربوط به اهداف ترغیب اصلاحات و اقداماتی که انتشار آنهده گازهای گلخانه ئی را که به وسیله پروتوکول مونتریال کنترل نشده است، کاهش داده یا محدود می سازد.
- ۷- اقدامات در بخش حمل و نقل به

منظور محدود ساختن و یا کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای که به وسیله پروتوکول مونتریال کنترل نشده است.

۸- محدود ساختن و یا کاهش گاز متان از طریق بهبود و به استفاده از مدیریت مواد زاید و نیز تولید، انتقال و توزیع انرژی.

ب- همکاری با سایر اعضا برای افزایش کارایی فردی و مشترک سیاست‌ها و اقدامات مصوب آنها به موجب این ماده در اجرای ردیف (۱) جزء (ت) بند (۲) ماده (۴) کنوانسیون. به این منظور اعضای مزبور برای مشارکت در تجربیات و تبادل اطلاعات خود در مورد سیاست‌ها و اقدامات مزبور از جمله روش‌های در حال توسعه برای بهبود مقایسه، شفافیت و کارایی آنها اقداماتی را اتخاذ خواهند کرد. کنفرانس اعضای که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می‌کند در اولین جلسه خود یا به محض اینکه پس از آن عملی باشد راه‌های تسهیل

مونتریال د پروتوکول په واسطه کنترول شوي نه دي، د محدودولو او یا راکمولو په موخه د حمل او نقل په برخه کې اقدامات.

۸- د ښه والي اود زایدو توکو د مدیریت له لارې د متان ګاز راکمول او محدودول او همداشان د انرژی تولید، لېږد او وېشنه.

ب- ددې مادې په موجب د کنوانسیون د (۴) مادې د (۲) بند (ت) جزء (الف) ردیف په ترسره کولو کې د هغوی د تصویب شوو اقداماتو او فردي او ګډو سیاستونو د کارونې د ډېروالي لپاره له نورو غړو سره همکاري. پدې منظور یاد غړي باید د خپلو اطلاعاتو د تبادلې او د تجربو د ګډون لپاره، د یادو شویو سیاستونو او اقداماتو په برخه کې، له هغه جملې نه د مخ پر ودې هېوادونو د کړنلارو د ښه والي، پرتلنې، روڼوالي او کارونې لپاره اقدامات ترسره کړي. د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي، په خپله لومړنۍ غونډه کې یا دا چې وروسته له

همکاری یاد شده را با در نظر داشت کلیه اطلاعات مربوط بررسی خواهد کرد.

۲- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) محدودیت یا کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای را که از طریق پروتوکول مونتریال کنترل نشده‌اند و ناشی از سوختهای مخزن هوایی و دریایی هستند به ترتیب از طریق کار با سازمان بین‌المللی هواپیمایی بین‌المللی کشور و سازمان بین‌المللی دریانوردی ادامه خواهند داد.

۳- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) در جهت اجرای اقدامات و سیاست‌های موضوع این ماده به شکلی تلاش خواهند کرد که اثرات نامطلوب، از جمله اثرات نامطلوب تغییر اقلیم، تأثیر بر تجارت بین‌المللی و تأثیرات اجتماعی، محیطی و اقتصادی بر سایر اعضا به ویژه اعضای در حال توسعه و خصوصاً اعضاییکه در بندهای (۸) و (۹) ماده (۴) کنوانسیون مشخص شده‌اند، با توجه به ماده (۳) کنوانسیون

هغه عملي دي، د ټولو اطلاعاتو له په پام کې نيولو سره به د يادې شوې همکارۍ د آسانتياوو لارې وڅېړي.

۲- په (۱) ضميمه کې درج شوي غړي به د گلخانه يي گازو د خوړېدو د محدوديت يا راټيټوالي چې د مانټريال پروتوکول له لارې کنټرول شوي نه دي او د سيندونو او هوايي زېرمو له سوځېدنې څخه راټوکېږي، په ترتيب سره به د هېواد دنړيوال هوايي چلند، نړيوال سازمان او د دريانوردۍ له نړيوال سازمان سره د کار له لارې ادامه ورکړي.

۳- په (۱) ضميمه کې درج شوي غړي به ددې مادې د موضوع د اقداماتو او سياستونو د عملي کولو لپاره په داسې ډول هڅه وکړي چې نامطلوبې اغېزې لکه پر ځينو غړو د اقليم د بدلون نامطلوبې اغېزې، پر نړيوالې سوداګرۍ اغېزې او ټولنيزې، اقتصادي او چاپيريالي اغېزې، په ځانګړې توګه پر هغو غړو چې د پرمختګ په حال کې دي، خصوصاً هغه غړي چې دکنوانسيون د (۴) مادې په (۸) او (۹) بندونو کې مشخص شوي دي،

به حداقل برسانند. کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند، می تواند در صورت اقتضا برای ترغیب اجرای مفاد این بند اقدامات بیشتری را معمول بدارد.

۴- از آنجائیکه کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند تصمیم بگیرد که هماهنگ کردن سیاستها و اقدامات موضوع جزء (الف) بند (۱) بالا با توجه به شرایط متفاوت بالقوه ملی مفید خواهد بود، راهها و روشهایی را برای تشریح هماهنگی اقدامات و سیاستهای مزبور بررسی خواهد نمود.

ماده سوم:

۱- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) به طور منفرد یا مشترک تضمین خواهند نمود که میزان مجموعی انتشار کاربن دای اکساید آنها که

دکنوانسیون (۳) ماده ۳ ته په پام سره حداقل ته ورسوي. د غړو کنفرانس چې د دغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي، کولای شي د اړتیا په صورت کې ددغه بند د ګټو د ترسره کولو د هڅونې لپاره ډېر نور اقدامات په لاره واچوي.

۴- له هغه ځایه چې د غړو کنفرانس ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي تصمیم ونیسي چې دپورتني (۱) بند د (الف) جزء د موضوع د اقداماتو او سیاستونو همغږي کول به د ملي بالقوه شرایطو د توپیر په پام کې نیولو سره ګټور وي، د یادو شویو اقداماتو او سیاستونو د همغږۍ د تشریح لپاره به لارې چارې وڅېړي.

درېمه ماده:

۱- په (۱) ضمیمه کې درج شوي غړي به په یواځې یا ګډه توګه تضمین وکړي چې د کاربن دای اکساید د مجموعي خورېدلو اندازه چې په طبیعت کې د انسان د دخالت له امله راټوکېږي، له هغو

ناشی از دخالت انسان در طبیعت است معادل به گازهای گلخانه‌ای یکی از آنکه در ضمیمه (الف) فهرست شده است و از مقدار تعیین شده برای آنها تجاوز نمی‌کند. این مقدار به موجب تعهدات مربوط به کاهش و محدودیت کمیت انتشار آنها که در ضمیمه (ب) درج شده و طبق مفاد این ماده با دیدگاه کاهش انتشار این گازها در سطح جهان به میزان ۵ درصد زیر میزان انتشار در سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) در دوره تعهد ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲ میلادی (۱۳۷۸ تا ۱۳۹۱ هجری شمسی) محاسبه می‌شود.

۲- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید تا سال ۲۰۰۵ میلادی (۱۳۸۴ هجری شمسی) در تطبیق تعهدات خود به اساس این پروتوکول پیشرفت قابل ملاحظه داشته باشد.

۳- تغییرات خاص در انتشار گازهای گلخانه‌ای از منابع انتشار و جابجایی

گلخانه‌ای گازونو سره چي په (الف) ضمیمه کې فهرست شوي او د هغو لپاره له ټاکل شوي اندازې نه تجاوز نه کوي معادل دی او دا اندازه دهغو د خورېدنې دکمیت د راتیتوالي او یا محدودیت اړوندو ژمنو په موجب چي د (ب) په ضمیمه کې درج شوي دي او ددې مادې د مفهوم له مخې د نړۍ په کچه ددغو گازونو د خورېدو د راتیتوالي له لیدلوري سره په سلوکې د ۵ په میزان په ۱۹۹۰ میلادي کال (۱۳۶۹ هجري لمريز) له ۲۰۰۸ تر ۲۰۱۲ میلادي (۱۳۷۸ هجري لمريز) د ژمني په دوره کې د خورېدو په بنکته اندازې محاسبه کېږي.

۲- په (۱) ضمیمه کې درج شوي هرغړی باید تر ۲۰۰۵ میلادي (۱۳۸۴ هجري لمريز کاله پورې) ددې پروتوکول پر بنسټ دخپلو ژمنو په تطبیق کې دلید وړ پرمختګ ولري.

۳- دخپړېدو له منابعونه دگلخانه یي گازونو په خپړېدو کې خاص بدلونونه او په

آنها در چاهک‌ها که از تغییر بهره برداری از زمین از طریق مداخله مستقیم انسان‌ها و فعالیت‌های مربوط به جنگلات (که محدود به جنگلکاری، ایجاد مجدد جنگل و تخریب جنگلات از سال ۱۹۹۰ میلادی - ۱۳۶۹ هجری شمسی - شده است) ناشی می‌شود و به صورت تغییرات قابل مشاهده می‌باشد در هر دوره تعهد اندازه‌گیری شده باید در جهت ایفای تعهدات هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) به موجب این ماده به کار گرفته شوند. انتشار گازهای گلخانه‌ای از منابع و جابجایی آنها بوسیله چاهک‌ها که با فعالیت‌های مذکور ارتباط دارند باید به صورت شفاف و قابل اثبات گزارش داده شده و طبق مواد (۷) و (۸) مورد تجدید نظر قرار گیرند.

۴- قبل از اولین اجلاس کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می‌کند، هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) فرآورده

خاه گانو کې د هغوی ځای پرځای کول چې له ځمکې نه دانسانانو د مستقیمې مداخلې او کتې اخیستنې د بدلون له لارې او په ځنگلونو پورې اړوند فعالیتونه (چې د ځنگل کاری، دنوو ځنگلونورامنځ ته کول او له ۱۹۹۰ میلادی - ۱۳۶۹ هجری لمریز کال نه د ځنگلونو تخریب پورې محدود شوي دي) را پیدا کړي او د بدلونونو په بڼه د لیدلو وړ وي، په هره دوره کې اندازه شوې ژمنه باید د دې مادې په (۱) ضمیمه کې درج شوی هر غړی د ژمنې په ترسره کولو کې په کار واچول شي. له سرچینو څخه د گلخانه یي گازونو خورېدل او د خاه گانو په وسیله د هغوی ځای پرځای کول چې په یادو فعالیتونو پورې اړه لري باید په رڼه او د اثبات وړ په ډول یې رپوټ ورکړل شي او له (۷) او (۸) مادو سره سم یې بیا کتنه وشي.

۴- د غړو د کنفرانس له لومړي اجلاس وړاندې چې ددغه پروتوکول د غړو دا اجلاس په نامه فعالیت کوي، هر غړی د (۱) ضمیمې له حکم سره سم خپل راپول

هائي را به منظور احراز ميزان موجوديت کاربن خود در سال ۱۹۹۰ ميلادي (۱۳۶۹ هجري شمسي) و امکان برآورد تغيير در موجوديت کاربن در سالهاي بعدي را براي هيأت فرعي مشاوره علمي و فني فراهم خواهد نمود. کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای اين پروتوکول فعاليت می کند، در اولین جلسه خود و درآوان اشتراک ممکنه بعدي، با در نظر داشت ناملايمات، شفافيت گزارش، قابليت اثبات پذيری، روشهای هيأت بين الدولی تغيير اقليم، مشوره ارايه شده توسط هيأت فرعی مشاوره علمي و فني طبق ماده (۵) و تصاميم کنفرانس اعضا بايد درباره الگوها، قواعد و رهنمودهای مربوط به اينکه چطور و کدام یک از فعاليت های انسانی اضافی مرتبط با تغييرات انتشار و جابجایی گازهای گلخانه ئی در خاک های کشاورزی و تغيير بکارگیری زمين و طبقه بندی جنگلات بايد به مقدار

شوي مواد د کاربن د موجوديت د اندازې د احراز په موخه په ۱۹۹۰ ميلادي کال (۱۳۶۹ هجري لمريز) کې او په وروسته کلونو کې دهمدغه کاربن په شتون کې دبدلون دلاسته راوړلو پرامکان د مشاورې علمي او فني هيئت ته برابره کړي. د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په نامه فعاليت کوي په خپلې لومړنۍ غونډې او وروستنيو ممکنه غونډو کې، د ناملايمتونو، د رپوټ درويټوب، د اثباتولو وړتيا، د اقليم د بدلون، د بين الدولی هيئت تگلارو، د فرعي هيئت په وسيله له (۵) مادې سره سم ورکړل شوي علمي او فني مشورې او د کنفرانس د غړو تصميمونوله په پام کې نيولو سره بايد هغه بېلگې او قواعد مراعات کړي چې په دې موضوع پورې اړه لري چې څنگه او دکوم انساني اړوند فعاليت د گلخانه يي گازونو له خای پرخای کېدلو او خورېدو له بدلون سره چې په کرنيزه ځمکه او په کرنيزې ځمکې کې بدلون پېښوي او د ځنگلونو طبقه بندی بايد په ټاکل شوي اندازه د غړو

مشخص شده برای اعضای مندرج در ضمیمه (۱) افزوده شود یا از آن کاسته شود، تصمیم‌گیری کند، اینگونه تصامیم باید در دوره دوم و دوره‌های بعدی تعهد به کار گرفته شود، یک عضو تصامیم مربوط به فعالیت‌های انسانی اضافی را در اولین دوره تعهد خود به کار ببرد مشروط به اینکه این فعالیت‌ها از سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) صورت پذیرفته باشد.

۵- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) که دستخوش فرآیند گذار به سوی اقتصاد بازار هستند و سال یا دوره مبنای آنها به موجب تصمیم ۲. پ س / ۹ دومین اجلاس کنفرانس اعضای مشخص شده است باید همان سال یا دوره را برای اجرای تعهدات خود به موجب این ماده استفاده کنند. هر عضو دیگر مندرج در ضمیمه (۱) که دستخوش فرآیند عبور بسوی اقتصاد بازار است و هنوز اولین گزارش ملی خود را به موجب ماده

لپاره چي د (۱) ضميمه له يادو موادو سره سمون لري، بايد په کي زيات شي او يا هم ترې کم شي او په اړه يې تصميم ونيول شي، دغه ډول تصاميم بايد په دوه يمه دوره او وروستيو دورو کې په جدي توگه په پام کې ونيول شي او په اړه يې ژمنه وشي، يوغړی چې د اضافي انساني فعاليتونو تصميمونه د خپلې ژمنې په لومړۍ دوره کې وکاروي، خو په دې شرط چې دغه فعاليتونه په ۱۹۹۰ ميلادي کال (۱۳۶۹ هجري لمريز) کال پورې اړه ولري.

۵- په (۱) ضميمه کې درج شوي غړي، چې د آزاد بازار د اقتصاد خوښوونکي او پلويان دي او کال او يا هغه دوره چې دوی يې د ۲. پ س / ۹ دتصميم په موجب چې دغړو دکنفرانس ددوه يم اجلاس مشخص شوی دی باید ددې مادې په موجب له هماغه کال او يا دورې نه د خپلو ژمنو د ترسره کولو لپاره کار واخلي. په (۱) ضميمه کې درج شوی بل هر يوغړی چې د بازار د اقتصاد خوښوونکی او پلوی وي او تر اوسه

(۱۲) کنوانسیون تسليم نکرده است نیز میتواند کنفرانس اعضاء را که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند از قصد خود برای استفاده از سال یا دوره مبنای تاریخی دیگری غیر از سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) برای اجرای تعهدات خود به موجب این ماده مطلع نماید. کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند در مورد قبول این اطلاعیه تصمیم گیری خواهد کرد.

۶- کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند، با توجه به بند (۶) ماده (۴) کنوانسیون، مقدار معینی قابلیت انعطاف را برای اعضاء مندرج در ضمیمه (۱) که دستخوش فرآیند عبور به سوی اقتصاد بازار هستند، در اجرای تعهدات آنها به موجب این پروتوکول به غیر از تعهدات مندرج در این ماده، در نظر خواهد گرفت.

پورې يې خپل لومړنی ملي رپوټ د کنوانسیون د (۱۲) مادې له حکم سره سم نه وي تسليم کړی، هم کولای شي دغرو کنفرانس چې د پروتوکول د غړو د کنفرانس په نامه فعالیت کوي له خپل قصد څخه دخپلو ژمنو داجراء کولو لپاره د بل کال يا دورې نه داستفادې چې ۱۹۹۰ ميلادي کال (۱۳۶۹ هجري لمريز) په کې شامل نه وي د دغه مادې په موجب خبر کړي. دغرو کنفرانس چې د پروتوکول د غړو د غونډې په نامه فعالیت کوي د دغې اطلاعيې د منښتې په هکله به تصميم و نيسي.

۶- د غړو کنفرانس چې ددې پروتوکول د غړو د اجلاس په نامه فعالیت کوي د کنوانسیون د (۴) مادې (۶) بند ته په پام سره، د انعطاف وړ یوه ټاکلې اندازه په (۱) ضمیمه کې درج شویو غړو لپاره چې غواړي د اقتصاد بازار خواته دتېرېدو لېوالتیا لري، ددغه پروتوکول د ژمنو د ترسره کولو په موجب باید پر دغه پروتوکول سربېره د همدغې مادې نورې درج شوي ژمنې به هم په پام کې ونيسي.

۷- په (۱) ضميمه کې د درج شوي هر غړي ټاکل شوې اندازه، د انتشار د محدوديت او کموالي د اړوندې ژمنې په لومړۍ دوره کې چې له ۲۰۰۱ نه تر ۲۰۰۸ ميلادي کال (۱۳۸۷ تر ۱۳۹۱ هجري لمريز) کال پورې اړه لري دهغه لپاره له هغې ټاکلې سلنې سره برابره ده چې د (ب) په ضميمه کې يې يادونه شوې ده، البته دا خبره د کاربن دای اوکسايډ له ټولې برخې چې په طبيعت کې دانسان له مداخلې نه راټوکېږي معادل دهغه گلخانه يې گازونو له انتشار سره وي چې په (الف) ضميمې کې فهرست شوي چې دغه کار په ۱۹۹۰ ميلادي کال (۱۳۶۹ هجري لمريز) يا نورو کلونو او دورې دي چې د پورته يادو موادو له (۵) بند سره سم به ضرب شي. هغه ډله غړي، چې په (۱) ضميمه کې ترې يادونه شوې ده چې د هغو په اړه د ځمکې د کارونې بدلون او د ځنګل د سرچينې حاصله گلخانه يې گازونو انتشار چې په ۱۹۹۰ ميلادي (۱۳۶۹ هجري لمريز) کال کې دي، بايد ټول کاربن دای اوکسايډ ځای

۷- مقدار تعيين شده هر عضو مندرج در ضميمه (۱) در اولين دوره تعهد مربوط به کاهش و محدوديت کمی انتشار، از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۸ ميلادی (۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ هجری شمسی) برابر با فيصدي مشخص شده برای آن در ضميمه (ب)، مربوط به کل کاربن دای اکسايډ ناشی از دخالت انسان در طبيعت که معادل انتشار گازهای گلخانه ئی فهرست شده در ضميمه (الف) در سال ۱۹۹۰ ميلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) يا سال يا دوره مبنای است که طبق بند (۵) بالا مشخص شده ضرب دره خواهد بود. آن دسته از اعضای مندرج در ضميمه (۱) که در مورد آنها تغيير کاربری زمين و جنگل کاری منبع خالص انتشار گازهای گلخانه ئی در سال ۱۹۹۰ ميلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) می باشد، بايد کل کاربن دای اکسايډ ناشی از دخالت انسان در طبيعت که معادل انتشار

منهای مقدار جابجا شده در سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۹۶۹ هجری شمسی) و ناشی از تغییر کاربری زمین است را برای محاسبه مقدار تعیین شده خود در سال یا دوره مبنای انتشار ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) خود به حساب آورند.

۸- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) می تواند به منظور محاسبه موضوع بند (۷) را سال مبنای خود در مورد هیئدروفلورو کاربن ها، پرفلورو کاربن ها و هگزا فلورید سولفور، سال ۱۹۹۵ میلادی (۱۳۷۴ هجری شمسی) قرار دهد.

۹- تعهدات مربوط به دوره های بعدی برای اعضای مندرج در ضمیمه (۱) در تعدیلات ضمیمه (ب) این پروتوکول که طبق بند (۷) ماده (۲۰) به تصویب خواهد رسید احراز خواهد شد. کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت

شویو د منها د اندازې ټاکل دي چې په ۱۹۹۰ میلادي (۱۳۶۹ هجري لمريز) کال کې وو او دغه شان د ځمکې د کارونې له بدلون څخه هم خالي وو، نو دا ټول شيان د خپلې ټاکل شوې اندازې پورې چې په ۱۹۹۰ میلادي (۱۳۶۹ هجري لمريز) کال يا دورې پورې اړه لري، گڼل کېږي.

۸- په (۱) ضمیمه کې درج شوی هر غړی کولای شي، د موضوع د محاسبې په منظور د (۷) بند موضوع دخپلې مبناء د یو کال د هیدروفلورو کاربنونو، پرفلورو کاربنونو او هگزا فلورید سولفور په هکله وټاکي چې په هغې کې د ۱۹۹۵ میلادي (۱۳۷۴ هجري لمريز) کال کار وکړي.

۹- په وروستیو دورو پورې اړوندې ژمنې په لومړۍ ضمیمه کې درج شوو اړوندو غړو لپاره د دغه پروتوکول د (ب) ضمیمې په تعدیلونو کې د (۲۰) مادې له (۷) بند سره سم، چې وروسته به هم تصویب شي احراز به شي. د غړو کنفرانس چې د پروتوکول د غړو د کنفرانس په نامه

می‌کند، بررسی تعهدات مزبور را حداقل (۷) سال قبل از اتمام دوره اول تعهد مذکور در بند (۷) شروع خواهد کرد.

۱۰- هر واحد کاهش انتشار یا هر بخش از مقدار تعیین شده که عضوی از عضو دیگر طبق ماده (۶) و ماده (۱۶) مکرراً کسب می‌کند، باید به مقدار تعیین شده برای آن عضو اضافه شود.

۱۱- هر واحد کاهش انتشار یا هر بخش از مقدار تعیین شده که عضوی به عضو دیگر طبق مفاد ماده ششم و شانزدهم مکرر انتقال می‌دهد، باید از مقدار تعیین شده برای آن عضو کسر شود.

۱۲- هرگاه نشر تأیید شده که عضوی از عضو دیگر طبق مفاد ماده (۱۲) کسب می‌کند باید به مقدار تعیین شده برای آن عضو اضافه شود.

۱۳- اگر میزان انتشار عضو مندرج در ضمیمه (۱) در خلال دوره تعهد کمتر

فعالیت کوی، د نومورو ژمنو خپرنه به له (۷) بند سره سم لږترلږه د لومړۍ دورې د ژمنو له پای ته رسېدو څخه (۷) کاله وړاندې پیل کړي.

۱۰- د خپرېدا د کموالي هر ډول واحد یا د ټاکل شوې اندازې هره برخه چې یو غړی د بل غړي د (۶) او (۷) مادې سره سم په بیا ځلي ډول ترلاسه کوي، باید په ټاکل شوې اندازه هغه بل غړي ته ور زیات شي.

۱۱- د خپرېدا د کموالي هر واحد یا د ټاکل شوې اندازې هره برخه چې یو غړی بل غړي ته د شپږمې او شپاړسمې مادې سره سم په بیا ځلي توګه ور انتقالوي، باید له ټاکل شوې اندازې څخه د غړي لپاره یې کسر شي.

۱۲- که چېرې تأیید شوی خپرېدا، چې یو غړی یې له بل غړي څخه د (۱۲) مادې له مفاد سره سم ترلاسه کوي، د ټاکل شوې اندازې په کچه به یې بل غړي ته ور زیات شي.

۱۳- که چېرې د (۱) ضمیمې له حکم سره سم درج شوی غړی د خپرېدا کچه

از مقدار تعيين شده برای آن به موجب این ماده باشد، این اختلاف به درخواست آن عضو به مقدار تعيين شده برای آن عضو برای دوره‌های بعدی تعهد اضافه خواهد شد.

۱۴- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید تلاش نماید که تعهدات اشاره شده در بند (۱) را به گونه اجراء کند که تأثیرات نامطلوب اجتماعی، محیط زیستی و اقتصادی را بالای کشورهای عضو در حال توسعه به ویژه اعضائیکه در بندهای (۸) و (۹) ماده (۴) کنوانسیون مشخص شده‌اند به حداقل برساند. در راستای تصامیم مربوطه کنفرانس اعضاء در مورد اجرای بندهای مذکور، کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می‌کند باید اقدامات لازم را برای به حداقل رساندن تأثیرات نامطلوب تغییر اقلیم و یا تأثیرات اقدامات واکنشی

له ژمن شوې اندازې څخه چې په دې ماده کې یې د ټاکنې یادونه شوې ده کمه وي دغه اختلاف دهغه غړي په غوښتنه په را وروستيو دورو کې هغه غړي ته به ورسره د زیاتوالي ژمنه وشي.

۱۴- د (۱) ضمیمې له مخې هردرج شوی غړی باید هڅه وکړي چې په (۱) بند کې د یادو شویو ژمنو په اساس داسې اجراءات وکړي چې ټولنیز، چاپیریال او اقتصادي نامطلوبې اغېزې په غړو هېوادونو کې چې د ودې په حال کې دي په ځانگړي توگه هغه غړي هېوادونه چې د کنوانسیون د (۴) مادې په (۸) او (۹) بندونو کې ټاکل شوي دي لږترلږه پولي ته یې ورسوي. د اړوندو تصمیمونو په لاره کې د غړو کنفرانس د نوموړو بندونو د ترسره کولو په موخه، د غړو کنفرانس چې د پروتوکول د غړو د کنفرانس په نامه فعالیت کوي باید لازم اقدامات د نامطلوبو اغېزو د کموالي لپاره چې په هغې کې د اقلیم بدلون او یا هم د غبرگوني اقداماتو د اغېزو کموالی دی د یادو غړو لپاره چې په پورته یادو شویو بندونو

بر اعضای موضوع بندهای مذکور در اولین جلسه خود بررسی کند. در میان موضوعاتی که باید بررسی شوند، تأمین اعتبارات مالی، بیمه و انتقال فن آوری قرار خواهد داشت.

ماده چهارم:

۱- آنده از اعضای مندرج توافق کننده در ضمیمه (۱) که تعهدات خود را به اساس ماده (۳) به صورت مشترک اجراء کنند، چنین تلقی خواهد شد که تعهدات مزبور را انجام داده اند مشروط به اینکه مقدار کل کاربن دای اکساید ناشی از دخالت انسان در طبیعت که معادل میزان انتشار گازهای گلخانه ئی می باشد و در ضمیمه (الف) فهرست شده است نباید از مقادیر تعیین شده برای آنها که بر اساس تعهدات مربوط به کاهش و محدودیت مقدار کمی آنها که در ضمیمه (ب) توضیح داده شده و طبق مفاد ماده (۳)

کپی بی یادونه شوې ده، په خپلې لومړنۍ غونډې کې دې تر څېړنې لاندې ونیسي، د هغو موضوعگانو په ډله کې چې باید تر څېړنې لاندې ونیول شي، د مالي اعتبار تأمینول، بیمې او د فني کولو ورلېږدول به هم په کې شامل وي.

څلورمه ماده:

۱- د (۱) ضمیمې له مخې توافق کونکي غړي چې خپلې ژمنې د (۳) مادې له مخې په ګډه ترسره کوي، داسې به وګڼل شي چې ګواکې دوی خپلې یادې شوې ژمنې ترسره کړي دي، خو په دې شرط چې د کاربن دای اکساید ټوله اندازه چې په طبیعت کې دانسان له مداخلې نه راپیداشوې ده، او د ګلخانه یي ګازونو دخپرېدا د اندازې معادل دی چې په (الف) ضمیمه کې فهرست شوی دی، نو په کار ده چې د هغوی لپاره له ټاکل شوې اندازې نه چې داروندې ژمنې پر بنسټ دهغوی داندازې محدودیت او کموالي چې په (ب) ضمیمه کې توضیح شوی دی او د (۳) مادې له ګټو سره سم

محاسبه شوی دی، ترې باید زیاتوالی ونه کړي، داروندي خپرېدا کچه چې دموافقو غړو لپاره ځانگړي شوي دي په نوموړي موافقه لیک کې به یاد او ذکر شي.

۲- د یادو موافقه لیکونو هریوغړی، د موافقه لیکونو شرایط به د اسنادو تودیع، تنفیذ، منل، تصویب او یا هم قبولی پر مهال به سکرتریت ته اطلاع ورکوي سکرتریت به هم په خپل وار سره غړي او د کنوانسیون لاسلیک کوونکي به د موافقه لیک له شرایطو څخه خبروي.

۳- دغه راز موافقه لیک به د ژمنې دموډې په اوږدو کې چې د (۳) مادې په (۷) بند کې ځانگړی شوی دی، به هم ترسره شي.

۴- په هغه صورت کې چې غړي په یو چوکاټ کې او هم د سیمه ییزې اقتصادي یووالي له سازمان سره یو ځای په گډه فعالیت وکړي، هر بدلون چې د سازمان په ترکیب کې پېښېږي، ددغه پروتوکول په رڼا کې به پر دغه موجوده ژمنه هېڅ ډول اغېز پرې نه باسي، هر ډول بدلون چې د سازمان په ترکیب کې پېښېږي یوازې او

محاسبه شوی دی، ترې باید زیاتوالی ونه کړي، داروندي خپرېدا کچه چې دموافقو غړو لپاره ځانگړي شوي دي په نوموړي موافقه لیک کې به یاد او ذکر شي.

۲- د یادو موافقه لیکونو هریوغړی، د موافقه لیکونو شرایط به د اسنادو تودیع، تنفیذ، منل، تصویب او یا هم قبولی پر مهال به سکرتریت ته اطلاع ورکوي سکرتریت به هم په خپل وار سره غړي او د کنوانسیون لاسلیک کوونکي به د موافقه لیک له شرایطو څخه خبروي.

۳- دغه راز موافقه لیک به د ژمنې دموډې په اوږدو کې چې د (۳) مادې په (۷) بند کې ځانگړی شوی دی، به هم ترسره شي.

۴- په هغه صورت کې چې غړي په یو چوکاټ کې او هم د سیمه ییزې اقتصادي یووالي له سازمان سره یو ځای په گډه فعالیت وکړي، هر بدلون چې د سازمان په ترکیب کې پېښېږي، ددغه پروتوکول په رڼا کې به پر دغه موجوده ژمنه هېڅ ډول اغېز پرې نه باسي، هر ډول بدلون چې د سازمان په ترکیب کې پېښېږي یوازې او

مقاصد تعهدات مزبور به موجب ماده (۳) که به دنبال تجدید نظر مزبور تصویب شده است، اعمال خواهد شد.

۵- در صورت که اعضای چنین موافقتنامه نتوانند به سطح کلی کاهش انتشار در مجموع نائل شوند، هر عضو چنین موافقتنامه ای مسئول سطح انتشار مربوط به خود که در موافقتنامه درج شده است، خواهد بود.

۶- در صورتی که اعضاء در چارچوب و همراه با سازمان وحدت اقتصادی منطقوی به طور مشترک، فعالیت کنند که خود نیز عضو این پروتوکول است، هر کشور عضو آن سازمان وحدت اقتصادی که به طور انفرادی و همراه با سازمان وحدت اقتصادی منطقوی طبق ماده (۲۳) فعالیت می کند، در صورتی که نتواند به سطح کلی کاهش انتشار در مجموع نائل شود، مسئول سطح انتشار خود به نحویکه در این ماده

یوازی د یادو شویو ژمنو په موخه د (۳) مادې په رڼا کې د نوموړو موادو په بیاکتنې سره چې تصویب شوی دی، به هم اعمال شي.

۵- په هغه صورت کې چې ددغه موافقه لیک غړي په دې ونه توانېږي چې په ټولنیزه توګه د خپرېدا په کچې کې کموالی راولي، ددغه موافقه لیک هر غړی چې د انتشار په هره برخه کې دنده ترسره کوي مسئول دی.

۶- په هغه صورت کې چې غړي په یو چاپیریال او هم دسیمه ییز اقتصادي یووالي له سازمان سره یوځای په ګډه توګه فعالیت وکړي چې په خپله یې هم دهمدغه پروتوکول غړی دی، د اقتصادي یووالي د سازمان هر غړی هېواد چې په انفرادي توګه او هم د سیمه ییز اقتصادي یووالي له سازمان سره یوځای چې د (۲۳) مادې سره سم فعالیت کوي، په هغه صورت کې چې ونه کولای شي په ټولنیزه توګه د انتشار د کچې په مجموع کې کموالی راولي، نو دخپل انتشار د کچې مسئول به د دغې مادې سره سم

چې په توضیح کې یې هرڅه ذکر شوي دي، وي.

پنځمه ماده:

۱- په (۱) ضمیمه کې درج شوی هر غړی باید د لومړۍ دورې له پیل څخه لږترلږه یو کال مخکې، د ټول هېواد په کچه ملي نظام د ټولو گلخانه یي کازونود انتشار دکچې د اټکل لپاره د سرچینو او په شاه گانو کې د هغوی ځای پرځای کولو چې په طبیعت کې د انسان د دخالت پربنسټ رامنځته کېږي او د پروتوکول پربنسټ د مونټریال د پروتوکول په وسیله نه کنټرولېږي، باید په جدي توگه په پام کې ونیسي.

د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو دغونډې په نامه فعالیت کوي په خپله لومړنۍ غونډه کې د یادو ملي نظامونو د لارښودونو لپاره چې د لاندې (۲) بند ټاکلې تگلارې په کې شامل وي، په اړه به یې تصمیم ونیسي.

۲- له سرچینونه د ټولو گلخانه یي کازونو د انتشار د کچې په اټکل پورې

توضیح داده شده است خواهد بود.

ماده پنجم:

۱- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱)، باید حداکثر یکسال قبل از شروع اولین دوره تعهد، نظام ملی را برای تخمین میزان انتشار تمامی گازهای گلخانه از طریق منابع و جابجایی آنها توسط چاهک ها که در اثر دخالت انسان در طبیعت به وجود می آیند و به وسیله پروتوکول مونتریاال کنترول نمی شوند، داشته باشند.

کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند در اولین جلسه خود در مورد رهنمودهایی برای نظام های ملی مذکور که باید شامل روش های مشخص شده در بند (۲) زیر باشد تصمیم گیری خواهد کرد.

۲- روش های مربوط به تخمین میزان انتشار تمامی گازهای گلخانه ئی از

منابع و انتقال آنها توسط چاهکها که در اثر دخالت انسان در طبیعت بوجود می‌آیند و به وسیله پروتوکول مونتریاال کنترل نمی‌شوند باید مورد قبول هیأت بین‌الدولتی تغییر اقلیم بوده و در سومین جلسه کنفرانس اعضاء مورد توافق قرار گرفته باشد. در صورتیکه روشهای مربوط به این رهنمود به کار گرفته نشوند باید تدابیر مناسب مطابق هستند به توافقات کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می‌کند در اولین جلسه خود در مورد آنها توافق می‌نماید بکاربرده شود. کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می‌کند باید براساس کار هیأت بین‌الدولتی تغییر اقلیم آب و هواو مشورت، تخصصی هیأت فرعی مشورتی علمی و فنی با توجه به تصامیم مربوطه کنفرانس اعضاء به طور منظم روشها و اصلاحات مزبور را بررسی کرده و در صورت اقتضاء مورد تجدیدنظر قرار دهد. تجدید نظر

اروندې تگلارې، او د شاه کانو په وسیله یې انتقالول چې د انسان د دخالت په وسیله په طبیعت کې منخته راځي او د مونتریاال د پروتوکول په وسیله نه کنترولېږي نو باید د اقلیم د بدلون د بین‌الدولتي هیئت د منلو وړ وي او د کنفرانس د غړو په درېیمه غونډه کې هم د منلو او توافق وړ گرځېدلی وي. په هغه صورت کې چې په یاد لارښود پورې اړوندې تگلارې تر کار لاندې ونه نیول شي نو باید مناسب تدبیرونه دغړو د کنفرانس له توافقاتو سره سم، چې ددغه پروتوکول د غړو غونډې په نامه فعالیت کوي په خپلې لومړنۍ غونډه کې چې د هغوی په اړه توافق کوي باید تر کار لاندې ونیول شي. د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د غونډې په نامه فعالیت کوي باید د اقلیم د بدلون د بین‌الدولتي هیئت د کار پر بنسټ د اوبه، هوا اود مشورتی علمی اوفنی فرعی تخصصی هیئت مشورې په منظم ډول اړوندو سمونو او تگلارو په اړه ترخپرنې لاندې ونیسي او د اړتیا په صورت کې

در مورد روش‌ها یا اصلاحات باید تنها در جهت تعیین رعایت تعهدات به موجب ماده (۳) در مورد هر دوره تعهد تصویب شده، پس از تجدید نظر به کار گرفته شود.

۳- توانائی گرم شدن کره زمین که به خاطر محاسبه تعادل انتشار کاربن دای اکساید توسط انسان ها از طریق منابع و انتقال آن به چاهک های گازگلخانه ئی استفاده می گردد و در ضمیمه الف درج است، باید آنهایی باشد که توسط هیئت بین الحکومتی تغییر اقلیم قبول و در سومین جلسه کنفرانس اعضاء بالای آن توافق صورت گرفته باشد. گازهای گل خانه تغییر اقلیم کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند باید براساس کار هیأت بین الدولی تغییر اقلیم و مشوره های تخصصی هیأت فرعی مشاوره علمی و فنی، با توجه کامل به تصامیم مربوطه

دی پر هغه بیا کتنه وکړي. دسمونو او تگلارو په اړه بیا کتنه، باید یوازې دژمنو د رعایتولو لپاره له (۳) مادې سره سم په هره دوره کې تصویب شوې ژمنه له بیا کتنې څخه وروسته ترکار لاندې ونیول شي.

۳- د ځمکې د کرې د گرمېدلو وړتیا چې د انسانانو په وسیله د سرچینو له لارې د کاربن دای اکساید د انتشار د تعادل او انتقال یې دگلخانه یې گازونو څه ګانوته د محاسبې لپاره په کارېږي ، او په الف ضمیمه کې هم ذکر شوی دی، باید هغه ډله وي چې د اقلیم د بدلون د بین الحکومتی هیئت په وسیله منل شوي دي او د غړو د کنفرانس په درېیمه غونډه کې یې هم په هکله موافقه شوې وي.

د غړو دکنفرانس د اقلیم د بدلون گلخانه یې گازونه چې ددغه پروتوکول د غړو د غونډې په نامه فعالیت کوي باید د اقلیم د بدلون د بین الحکومتی هیئت د کار او د علمی او فنی مشاورې د فرعی هیئت د تخصصی مشورو لپاره د اړوندو غړو د کنفرانس تصامیمو ته په بشري پاملرنې

کنفرانس اعضاء، توانایی بالقوه گازهای گلخانه‌یی در گرم کردن کره زمین را بررسی کرده و در صورت اقتضاء مورد تجدید نظر قرار دهد. تجدید نظر در توانایی بالقوه در گرم کردن زمین تنها نسبت به تعهدات به اساس ماده (۳) در مورد هر دوره تعهد تصویب شده پس از آن تجدید نظر، اعمال خواهد شد.

ماده ششم:

هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) از نظر ایفای تعهدات خود به موجب ماده (۳) می‌تواند واحدهای کاهش میزان انتشار را که از طرح‌های کاهش انتشار گازهای گلخانه‌یی از طریق منابع و جابجایی به وسیله چاهک‌ها که در اثر دخالت انسان در طبیعت به وجود آمده‌اند از افزایش مقدار جابجایی این گازها توسط چاهک‌ها که در هر یک از بخش‌های اقتصاد بدست می‌آید، به

سره د گلخانه‌یی گازونو بالقوه خواک چي د خمکي د کرې په گرمولو کي رغنده رول لري وڅپرې او د اقتضاء په صورت کي دې پرې بيا کتنه وکړي، د خمکي د کرې په گرمولو کي د بالقوه خواک يوازې له (۳) مادې سره سمې ژمنې په پام کي ونيسي، چي په هره دوره کي تصویب شوي وي او له هغې څخه وروسته پرې بيا کتنه هم شوې وي، نو دغه کار به بيا اعمال شي.

شپږمه ماده:

په (۱) ضمیمه کي درج شوی هر غړی د خپلو ژمنو د ترسره کولو په موخه د (۳) مادې له مخې کولای شي، د انتشار د کچې د کموالي واحدونه چي له سرچینونه د گلخانه‌یی گازونو د انتشار د کموالي طرحې او په شاه‌گانو کي دهغه ځای پرځای کول چي په طبیعت کي انسان دمداخلې په پایله کي مینخته راغلي د شاه‌گانو په واسطه دهغې ځای پرځای کولو دزیاتوالي له اندازې څخه چي داقتصاد په هره برخه کي لاسته راځي

اعضای دیگر انتقال داده یا از
اعضاء دیگر بدست بیاورد. مشروط بر
اینکه:

الف- هر یک از این طرح ها به تصویب
اعضای ذیربط رسیده باشد.

ب- هر یک از این طرح ها،
کاهش در انتشار از منابع یا
افزایش در جابجایی توسط چاهک ها را
فراهم کند یعنی اضافه بر میزانی که
به طرق مختلف اتفاق
میافتد.

ج- هیچ واحد کاهش انتشار را در
صورتی که مطابق تعهدات آن به موجب
مواد (۵) و (۷) نباشد، دریافت
نکند.

د- کسب واحدهای کاهش
انتشار باید مکمل فعالیت های
داخلی از نظریه ایفای
تعهدات به موجب ماده (۳)
باشد.

۲- کنفرانس اعضاء که به عنوان
اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت
می کند میتواند در اولین جلسه

نورو غروته پی انتقال کړي او يا پي له
نورو غرو څخه ترلاسه کړي، خو په دې
شرط، چې:

الف- له دغو طرحو څخه هره يوه پي د
اړوندو غرو په وسيله تصويب شوې وي.

ب- له دغو طرحو څخه هره يوه پي، له
سرچينو څخه د انتشار د کموالي او يا د
خاه گانو په وسيله د دوی ځای پر ځای
کولو ته زیات والی ور کړي، یعنی له هغه
ټاکل شوې کچې څخه هم زیات چې له
بېلابېلو لارو څخه ترلاسه کېږي.

ج- د انتشار د کموالي هېڅ واحد چې د
(۵) او (۷) مادو له موادو سره سم پي
ژمنې برابر او سم نه وي، باید ترلاسه نه
کړي.

د- د انتشار د کموالي د واحدونو ترلاسه
کول باید د داخلي فعالیتونو بشپړوونکی
وي په دې شرط چې له (۳) مادې سره
سم پي د ورسپارل شویو ژمنو کارونه
ترسره کړي وي.

۲- دغرو کنفرانس چې ددغه پروتوکول
د غړو د غونډې په نامه فعالیت کوي
کولای شي په خپلې لومړنۍ غونډه کې

خود یا در اولین فرصت بعد از آن، رهنمودهای اجرای این ماده را به شمول تأیید و گزارش دهی بیشتر شرح دهد.

۳- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) می تواند مطابق به مسئولیت خود به اشخاص حقوقی اجازه شرکت در فعالیت‌های را که منجر به ایجاد، انتقال یا کسب واحدهای کاهش انتشار به موجب این ماده می شود، بدهد.

۴- اگر عضو مندرج در ضمیمه (۱) در مورد اجرای الزامات موضوع این بند طبق مفاد مربوط ماده (۸) سوالی را مطرح کند، اکتساب و انتقال واحدهای کاهش انتشار ممکن است تا بعد از اینکه سوال مطرح شود ادامه یابد، مشروط بر اینکه امکان استفاده از هر یک از واحدهای مزبور بوسیله یک عضو برای ایفای تعهدات خود به موجب ماده (۳) تا وقتی که موضوع موافقت

یا هم وروسته له هغی په لومړنی فرصت کې، ددغې مادې د ترسره کولو لارښوودونو د زیات رپوټ ورکونې او تأیید په ګډون شرح کړي.

۳- په (۱) ضمیمه کې درج شوی هر غړی کولای شي له خپل مسئولیت سره سم هغو حقوقي وګړو ته چې د انتشار د کموالي د واحدونو د ترلاسه کولو یا لېږد رامنځته کولو او دغه ډول فعالیت ترسره کولو لامل کېږي اجازه ورکړي، البته ددغې مادې د حکم په پام کې نیول حتمي خبره ده.

۴- په (۱) ضمیمه کې درج شوی غړی ددغه بند د موضوع د الزاماتو د ترسره کولو لپاره د (۸) مادې له ګټو سره سم یوه پوښتنه مطرح کړي، د انتشار د کموالي د واحدونو لېږد او ترلاسه کول ښایي د پوښتنې مطرح کېدلو له مهال څخه هم وغځېږي خو په دې شرط چې د یادو واحدونو له هر یو غړي څخه د ګټې په وسیله یو غړی د خپلو ژمنو د ترسره کولو لپاره له (۳) مادې سره سم تر هغه وخته پورې چې د موافقې موضوع په

ټوليزه توگه هواره نه شي، وجود ونه لري.

اوومه ماده:

۱- په (۱) ضميمه کې درج شوی هرغړی باید په خپل موجود کلنيز رپوټ کې له سرچينونه د گلخانه يي گازونو دانتشار او د څاه گانو په وسيله دخای پرخای کولو په اړه چې لامل يې په طبيعت کې د انسان دخالت دی او د مونتريال دپروتوکول په وسيله هم نه کنترولېږي او د غړو د کنفرانس د تصميمونو پر بنسټ وړاندې شوی دی او لازم بشپړوونکی اطلاعات چې د لاندې موادو له (۴) بند سره سم ټاکل شوي دي د ډاډ د ترلاسه کولو لپاره باید د (۳) مادې مواد په کې په پام کې ونیول شي.

۲- په (۱) ضميمه کې هر درج شوی غړی باید د اړتيا وړ متمم اطلاعات د خپلو ژمنو د ترسره کولو د اثبات لپاره چې له دغه پروتوکول څخه زېږېږي د لاندې موادو له (۴) بند سره سم به وټاکل شي او باید چې په خپل ملي رپوټ

حل و فصل شود، وجود نداشته باشد.

ماده هفتم:

۱- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید در گزارش موجودی سالانه خود در مورد انتشار گازهای گلخانه ئی از منابع و جابجایی به وسیله چاهک ها که ناشی از دخالت انسان در طبیعت است و بوسیله پروتوکول مونتريال کنترول نمی شوند، و طبق تصاميم مربوط کنفرانس اعضاء ارايه شده است، اطلاعات تکمیلی لازم را که طبق بند (۴) زیر تعیین خواهد شد، از نظر حصول اطمینان از رعایت ماده (۳) درج کند.

۲- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید اطلاعات متمم مورد نیاز را جهت اثبات رعایت تعهدات خود به موجب این پروتوکول که طبق بند (۴) زیر تعیین خواهد شد در گزارش ملی خود

که به اساس ماده (۱۲) کنوانسیون ارایه شده است، بگنجانند.

۳- هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) باید اطلاعات سالیانه را به اساس بند (۱) فوق ارایه دهد که شروع آن با اولین گزارش موجودی مطابق به کنوانسیون برای اولین سال دوره تعهد پس از لازم الاجراء شدن این پروتوکول برای عضو مذکور، صورت خواهد گرفت. هر عضو باید اطلاعات مقرر به موجب بند (۲) فوق را به عنوان بخشی از اولین گزارش ملی خود به اساس کنوانسیون پس از لازم الاجراء شدن این پروتوکول در مورد آن و پس از تصویب رهنمودهایی که در بند (۴) زیر پیش بینی شده است ارایه نماید. دفعات ارایه اطلاعات بعدی مقرر به موجب این ماده توسط کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند با توجه به جدول زمانی برای ارایه گزارش های

کپی بی چي د کنوانسیون په (۱۲) ماده کپی بی یادونه شوې ده، په کپی خای پر خای کړي.

۳- په (۱) ضمیمه کې هر درج شوی غړی باید کلني اطلاعات د یادو موادو د (۱) بند پر بنسټ وړاندې کړي چې د هغې پیل د کنوانسیون له لومړي موجود رپوټ سره سم وي او دژمنې د دورې لومړي کال لپاره د یاد غړي د پروتوکول د اجراء وړ کېدو څخه وروسته به ترسره شي. هر غړی باید د (۲) بند له ټاکل شویو اطلاعاتو سره سم چې د خپل لومړني ملي رپوټ د یوې برخې په نامه د کنوانسیون پر بنسټ ددغه پروتوکول له اجراء وړ کېدو څخه د هغې په اړه او د هغو لارښودونو له تصویب څخه وروسته چې په لاندې (۴) بند کې یې وړاندوینه شوې ده، وړاندې کړي، د وروستیو اطلاعاتو بیا ځلي وړاندې کول ددغې مادې د حکم پر بنسټ د غړو دکنوانسیون په وسیله چې ددغه پروتوکول دغړو د اجلاس په نامه فعالیت کوي او د هغې د مهالي جدول له په پام

ملی که کنفرانس اعضاء در مورد آن تصمیم گرفته است، تعیین خواهد شد.

۴- کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند در اولین جلسه خود رهنمود تهیه اطلاعات را مطابق این ماده تصویب خواهد کرد و پس از آن رهنمودهای تهیه اطلاعات به موجب این ماده را با توجه به رهنمودهای تهیه گزارش ملی توسط اعضاء مندرج در ضمیمه (۱) که به تصویب کنفرانس اعضاء رسیده است، به طور دورانی مورد تجدید نظر قرار خواهد داد. همچنین کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند باید پیش از اولین دوره تعهد در مورد چگونگی محاسبه مقادیر تعیین شده، تصمیم گیری نماید.

ماده هشتم:

۱- اطلاعاتی که مطابق ماده (۷) توسط مندرج در ضمیمه (۱) ارائه می شود،

کپی نیولو سره د ملی رپوتونو وړاندې کول چې د غړو کنفرانس یې په اړه تصمیم نیولی دی، وبه ټاکل شي.

۴- د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په نامه فعالیت کوي په خپلې لومړنۍ غونډه کې د اطلاعاتو د برابرولو لارښود به ددغې مادې سره سم دملي رپوت دچمتو کولو د لارښود په وسیله په (۱) ضمیمه کې درج شوي غړي چې د غړو د کنفرانس تصویب ته رسيدلي دي، په دوراني بڼه به یې تریاخلي کتنې لاندې ونیسي، دغه راز دغړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د اجلاس په نامه فعالیت کوي باید دژمنې له لومړۍ دورې وړاندې د ټاکل شویو کچو دمحاسبې د څرنګوالي په اړه تصمیم ونیسي.

اتمه ماده:

۱- هغه اطلاعات چې د (۷) مادې سره سم په (۱) ضمیمه کې ددرج شوو غړو

بايد به وسيله متخصصين مطابق به تصاميم مربوط کنفرانس اعضاء و طبق رهنمودهائي که موجب بند (۴) بدین منظور توسط کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند تصویب شده اند مورد بررسی قرار خواهد گرفت. اطلاعاتی که به اساس بند (۱) ماده (۷) توسط هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) ارایه می گردد به عنوان بخشی از گردآوری و محاسبه سالانه ذخیره انتشار و مقادیر تعیین شده، مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت. بر علاوه اطلاعاتی که به موجب بند (۲) ماده (۷) توسط هر عضو مندرج در ضمیمه (۱) ارایه می گردد به عنوان بخشی از بررسی گزارشات مورد بررسی و تجدید نظر قرار خواهند گرفت.

۲- گروه های متخصص بررسی به وسیله سکرتریت

په وسیله وړاندې کېږي باید د متخصصینو په وسیله د غړو د اړوند کنفرانس له تصمیمونو سره سم او د هغې د لارښودونو له مخې چې په (۴) بند کې یاد شوي، نو په دې توګه د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي او تصویب شوی دی تر څېړنې لاندې نیول کېږي، هغه اطلاعات چې د (۷) مادې له لومړي بند سره سم د هر غړي په وسیله، چې په (۱) ضمیمه کې یې یادونه شوې ده، وړاندې کېږي، نو دغه کار به د ټاکل شوې کچې او انتشار د کلیو زېرمو محاسبه او راپولوني په نامه به تر څېړنې او بیا ځلې کتنې لاندې نیول شي. پر دې سربېره هغه اطلاعات چې د (۷) مادې په (۲) بند کې یې یادونه شوې او د (۱) ضمیمې په وسیله د هر درج شوي غړي په واسطه وړاندې کېږي د څېړنې وړ رپوټونو د رپوټ په نامه به تر څېړنې او بیا کتنې لاندې نیول شي.

۲- د څېړنو مختصصې ډلې به د سکرتریت په وسیله سره همغږې شي او له

هماهنگ خواهند شد و متشکل از متخصصینی خواهند بود که از میان افراد معرفی شده توسط اعضای کنوانسیون یا در صورت اقتضا سازمانهای بین‌الدولتی، طبق رهنمودی که به همین منظور توسط کنفرانس اعضا پیش‌بینی شده است، انتخاب گردیده‌اند.

۳- جریان بررسی باید شامل ارزیابی فنی جامع از تمام جنبه‌های اجرائی توسط عضو این پروتوکول باشد. گروه‌های متخصص بررسی باید گزارشی را برای کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می‌کند تهیه کنند که اجرای تعهدات را ارزیابی کرده و مسائل بالقوه و عوامل مؤثر در اجرای تعهدات را مشخص کند. این گزارش‌ها دبیرخانه سکرتیریت از طریق سکرتیریت به تمام اعضای کنوانسیون توزیع خواهد شد.

سکرتیریت مذکور سوالات مربوط به اجراءات را که در این گزارش‌ها مشخص شده است برای بررسی بیشتر توسط

داسی متخصصینو خنجه به تشکیل شی چي د کنوانسیون د غرو په وسیله به پیژندل شوي افراد په کي وگمارل شي او يا هم داقتضاء په صورت کي د بين الدولتي سازمانونو په وسیله د هغه لارښود له لارې چي د همدغي موخي د ترسره کولو لپاره د غرو د کنفرانس په وسیله وړاندوینه شوې ده، ټاکل شوي دي.

۳- د څېړنې په بهير کي باید ټوليزه فني ارزونه هم شامله وي چي ددغه پروتوکول دغرو په وسیله يې ټول اړخونه ترسره شي. د څېړنو متخصصي ډلې باید د غرو د کنفرانس لپاره يو رپوټ چي ددغه پروتوکول دغرو د اجلاس په نامه فعالیت کوي چمتو کړي چي د ژمنو ترسره کول و ارزوي او بالقوه مسایل او د ژمنو په ترسره کولو کي اغېزمن عوامل مشخص کړي. د منشي د سکرتیریت دغه رپوټونه به د سکرتیریت له لارې د کنوانسیون ټولو غرو ته وپېشل شي.

نوموړی سکرتیریت به په هغو کړنو پورې اړوندې پوښتنې چي په دې رپوټ کي مشخصې شوې نه دي د کنفرانس د غرو

کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند، فهرست خواهد کرد.

۴- کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند در اولین جلسه خود رهنمودهای بررسی اجراءات گروه های متخصص بررسی را با توجه به تضامیم مربوطه کنفرانس اعضاء تصویب نموده و پس از آن به صورت دورانی آنها را مورد تجدید نظر قرار خواهد داد.

۵- کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند به کمک هیأت فرعی اجرائیوی و در صورت اقتضاء هیأت فرعی مشاوره علمی و فنی موارد زیر را بررسی خواهد نمود:

الف- اطلاعات ارایه شده به اساس ماده (۷) توسط اعضاء و گزارش های انجام بررسی های علمی بر روی آنها به موجب این ماده.

ب- سوالات مربوط به اجراءاتی که توسط سکرتریت مطابق به بند (۳)

په واسطه، چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توگه فعالیت کوي، د ډېرې څېړنې لپاره به فهرست کړي.

۴- د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توگه فعالیت کوي په خپله لومړنۍ غونډه کې د څېړنې او ارزونې د متخصصو ډلو د کړنو د څېړنې او ارزونې لارښودونه په کنفرانس پورې د اړوندو تصمیمونو په پام کې نیولو سره تصویب او له هغه وروسته به یې په دوراني ډول تر بیاځلي کتنې لاندې راولي.

۵- د غړو کنفرانس چې د پروتوکول د غړو د کنفرانس په توگه فعالیت کوي، د اجرائیوي فرعي هیئت په مرسته او د علمي او فني مشاورې د هیئت د غوښتنې په صورت کې لاندې ټوکي څېړلې او ارزولې شي:

الف- د غړو له خوا د (۷) مادې په واسطه وړاندې شوي اطلاعات او پر هغو باندې د علمي څېړنو ترسره شوي رپوټونه، د همدې مادې پر موجب.

ب- په هغو کړنو پورې اړوندې پوښتنې چې د (۳) بند له مخې د سکرتریت له

فوق فهرست شده و همچنين
سوالاتي که توسط اعضا مطرح شده
است.

۶- کنفرانس اعضا که به عنوان
اجلاس اعضاي اين پروتوکول فعاليت
مي کند، پيرو بررسي خود در مورد
اطلاعات موضوع بند (۵) فوق در مورد
هر یک از موضوعات لازم برای اجرائی
اين پروتوکول تصميم گيري خواهد
نمود.

ماده نهم:

۱- کنفرانس اعضا که به عنوان
اجلاس اعضاي اين پروتوکول فعاليت
مي کند، در پرتو بهترين اطلاعات علمي
و ارزيابي موجود در مورد تغيير اقليم
(آب و هوا) و اثرات آن و همچنين
اطلاعات فني، اجتماعي و اقتصادي
مربوط، اين پروتوکول را به صورت
دوراني مورد تجديد نظر قرار
خواهد داد. اين تجديد نظرها با تجديد
نظرهاي مربوط به کنوانسيون به ويژه
موارد مقرر در جزء (ب) بند (۲) ماده

خواه فهرست شوي او همداشان هغه
پوښتنې چې د غرو له خوا مطرح شوې
دي.

۶- د غرو کنفرانس چې د پروتوکول د
غرو د کنفرانس په توگه فعاليت کوي، د
خپلو څېړنو په پيروي د (۵) بند
موضوع د اطلاعاتو په برخه کې، ددغه
پروتوکول د اجراء لپاره به د هرې
لازمې موضوع په برخه کې تصميم
ونيسي.

نهمه ماده:

۱- د غرو کنفرانس چې د پروتوکول د
غرو د کنفرانس په توگه فعاليت کوي، د
غوره علمي اطلاعاتو او د اقليم (اوبو
او هوا) د بدلون په برخه کې د موجودو
څېړنو او د هغو د اغېزو په رڼا کې،
همداشان ددغه پروتوکول اړوند ټولنيز،
اقتصادي او فني اطلاعات په دوراني ډول
تر بيا کتنې لاندې ونيسي. دغه بيا کتنې
په کنوانسيون پورې اړوندو بيا کتنو سره
په ځانگړې توگه د کنوانسيون د (۴)
مادې د (۲) بند په (ب) جزء او د (۷)

(۴) و جزء (الف) بند (۲) ماده (۷) کنوانسیون هماهنگ خواهد شد. کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می‌کند بر پایه این بررسی‌ها اقدامات مناسبی را اتخاذ خواهد کرد.

اولین تجدیدنظر در دومین اجلاس کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می‌کند صورت خواهد گرفت. تجدیدنظرهای بعدی در فواصل منظم و به موقع انجام خواهد شد.

ماده دهم:

کلیه اعضا با توجه به مسئولیت‌های مشترک و در عین حال متفاوت خود، اولویت‌های توسعه منطقی و ملی خاص خود، اهداف و شرایط، بدون عنوان کردن تعهدات جدید برای اعضای که نام آنها در ضمیمه (۱) درج نشده، همچنین تأیید مجدد تعهدات موجود در بند (۱) ماده (۴) کنوانسیون و ادامه روند پیشرفت در اجرای

ماده (۲) بند په (الف) جزء کي له ټاکلو موردونو سره به همغږي شي. د غړو کنفرانس چي ددغه پروتوکول د غړو په توگه فعالیت کوي، ددغه څېړنو پر بنسټ به وړ اقدامات ترسره کړي.

لومړۍ بیا ځلي کتنه به د غړو د کنفرانس، چي ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توگه فعالیت کوي، په دوه یم اجلاس کې صورت ومومي. وروستي بیا کتنې به په منظمو واپنونو کې او له وخت سره سم ترسره شي.

لسمه ماده:

ټول غړي د گډو او په عین حال کې ځانگړو مسئولیتونو له په پام کې نیولو سره، د خپلو سیمه ییزو او ځانگړو ملي پرمختیایي لومړیتوبونو، موخو او شرایطو، د هغو غړو لپاره چي یې نومونه په (۱) ضمیمه کې درج نه دي د نویو ژمنو له وړاندې کولو پرته، همدارنگه د کنوانسیون د (۴) ماده په (۱) بند کې د شته ژمنو د بیا تأیید او ددغه کنوانسیون د

این تعهدات به منظور دستیابی به توسعه پایدار با توجه به بندهای (۳، ۵ و ۷) و ماده (۴) کنوانسیون:

الف- در صورتی که مناسب باشد و در حد امکان، به منظور بهبود کیفیت عوامل محلی نشر و داده‌های فعالیت و یا الگوهایی که منعکس کننده شرایط اقتصادی، اجتماعی هر عضو برای تهیه و روز آمد کردن دورانی فهرست های ملی انتشار گازهای گلخانه‌ای، از منابع و جابجایی از طریق چاه‌ها، می‌باشد که به وسیله پروتوکول مونتریاال کنترل نمی‌شوند و ناشی از دخالت انسان در طبیعت می‌باشند، برنامه‌های مقرون به صرفه و در صورت اقتضا استفاده از روش‌های قابل مقایسه کنفرانس اعضاء در مورد آنها توافق نموده است و سازگار با رهنمودهای تهیه گزارش ملی مصوب کنفرانس اعضاء است، تنظیم خواهند نمود.

ب- برنامه‌های ملی و در صورت اقتضاء منطقی را که شامل اقداماتی

(۳، ۵ و ۷) بندونو په پام کې نیولو سره او تلپاتې پرمختیا ته د رسېدو په موخه ددغه ژمنو په ترسره کېدو د پرمختگ د لړۍ د دوام او د کنوانسیون (۴) ماده:

الف- په هغه صورت کې چې مناسب وي او د شونتیا په ترڅ کې، د سیمه ییزو لاملونو د کیفیت د ښه والي په موخه خپور او د فعالیت سندونه او یا هغه بېلگې چې د گلخانه یي گازونو د خپرېدا د ملي فهرستونو د چمتو کولو لپاره د هر غړي د اقتصادي او ټولنيزو شرايطو منعکس کوونکی وي چې د مونتریاال پروتوکول په وسیله نه کنترولېږي او په طبیعت کې د انسان د دخالت زېږنده ده، سپما ته نژدې برنامې او د اړتیا په صورت کې د پرتلنې وړ تگلارو څخه چې د غړو کنفرانس پرې توافق کړی او د غړو دکنفرانس د مصوب د ملي رپوټ د برابرېدو له لارښود سره سم وي، تنظیموي.

ب- ملي او د اړتیا په صورت کې هغه سیمه ییزې برنامې چې د اقلیم د

برای تعدیل تغییر اقلیم و اقدامات برای تسهیل بخشی انطباق لازم با تغییر اقلیم می باشد تنظیم، اجراء و منتشر کرده و به طور منظم بروز خواهند داد:

۱- این برنامه ها باید از با بخش های انرژی، حمل و نقل، صنعت و کشاورزی، جنگلداری، مدیریت مواد زاید ارتباط داشته باشد. به علاوه فن آوریهای انطباق و روش های بهبود طرح های فضایی باید قابلیت انطباق با اقلیم را افزایش دهد، و.

۲- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) باید اطلاعات مربوط به اقدامات در رابطه با این پروتوکول از جمله برنامه های ملی را طبق رهنمودهای مقرر در ماده (۸) ارائه دهند و سایر اعضا باید تلاش کنند تا در صورت اقتضا اطلاعات مربوط به برنامه هایی که شامل اقداماتی باشد که هر عضو معتقد است می تواند در مورد تغییر اقلیم و اثرات نامطلوب آن انجام دهند به شمول جلوگیری از افزایش انتشار گازهای گلخانه ای و گسترش جابجایی از طریق چاه ها

تعدیل او بدلون په موخه د یو لړ اقداماتو په برکې نیوونکی وي، تنظیم، ترسره او خپره کوي او په منظمه توګه یې ښکاره کوي:

۱- دغه برنامه باید د انرژی، حمل او نقل، صنعت او کرنې، ځنګل ساتنې او زایده موادو د مدیریت له څانګې سره تړاو ولري. د انطباق او د ښه والي د دتګلارو له تکنالوژۍ سرپرته، فضایی پلانونه باید د اقلیم له بدلون سره د انطباق وړتیا زیاته کړي، او.

۲- په (۱) ضمیمه کې درج شوي غړي باید د دغه پروتوکول په تړاو اقدامات لکه ملي برنامه په (۸) ماده کې له ټاکل شویو لارښودونو سره سم وړاندې کړي او نور غړي باید هڅه وکړي، د اړتیا په صورت کې، په هغو برنامه پورې اړوند معلومات چې د هغو کړنلارو په برکې نیوونکی وي چې هر غړی په دې باور دی چې کولای شي، د ګلخانه یي ګازونو د خپرېدا له زیاتېدو څخه د مخنیوي او د شاه ګانو له لارې د ځای پرځای کولو په وسیله او داسې نور اقدامات چې د توافق

وظرفیت سازی و اقداماتی که از طریق توافق صورت می گیرد در گزارشات ملی خود ملحوظ نمایند.

ج- در تحقیقات علمی و فنی همکاری نموده و نگهداری و توسعه نظامهای نظارتی اصولی و توسعه ارتقاء خواهند بخشید تا عدم قاطعیت های مرتبط با سیستم آب و هوا، تأثیرات نامطلوب ناشی از تغییر اقلیم و نتایج اقتصادی و اجتماعی استراتژی های واکنش مختلف را کاهش دهند، و توسعه و تقویت ظرفیت های درونی و توانایی های آنها را ارتقاء بخشند تا در تلاش های بین المللی و بین الدولی، برنامه ها و شبکه های تحقیقاتی و نظارت اصولی با توجه به ماده (۵) کنوانسیون مشارکت داشته باشند.

د- در زمینه ارتقا الگوهای موثر توسعه، کاربرد و انتشار و اتخاذ کلیه اقدامات عملی برای ارتقاء؛ تسهیل و در صورت اقتضا تأمین هزینه انتقال یا دستیابی به فن آوری های بی خطر از نظر محیط زیست دانش فنی،

له لاری لاس ته راخی، په خپل ملي رپوتونو کې په پام کې ونیسي.

ج- په علمي او فني څېړنو کې همکارۍ وکړي او د پراختیا اصولي څارنیزو نظامونو پراختیا او ساتنې ته به وده ورکړي، ترڅو د اوبو او هوا په سیستم پورې اړوندو قاطعیتونو نشتوالي، د موسم له بدلون څخه پیدا کېدونکې نامطلوبې اغېزې او د بېلابېل څېرګون ستراتیژیو ټولنیز او اقتصادي پایلې راتیټې کړي او د داخلي ظرفیتونو تقوي یې، پراختیا او توانایی ته وده ورکړي، ترڅو په نړیوالو او بین الدولتي، پروګرامونو او د اصولي نظارت څېړنیزو شبکو په هڅو کې د کنوانسیون د (۵) مادې له مخې ګډون وکړای شي.

د- داغېزمن پراختیا دنمونو دودې په زمینه کې، د عملي ودې د لورولو لپاره د ټولو کلیه اقداماتو په کار اچول استعمالول او خپرول، آسانول او د اړتیا په صورت کې د انتقال د لګښتونو تأمینول یا د چاپېریال ساتنې له نظره بې خطرې فن آوریو ته لاس

رویه‌ها و فرآیندهای مربوط به تغییر اقلیم خصوصاً در کشورهای در حال توسعه، از جمله تنظیم سیاست‌ها و برنامه‌هایی برای انتقال موثر فن‌آوری‌های بی‌خطر از نظر زیست‌محیطی که متعلق به عموم بوده یا در دسترس همگان است و ایجاد محیطی برای بخش خصوصی برای اینکه بتواند فن‌آوری‌های بی‌خطر از نظر محیط را ترغیب نموده، دسترسی به آنها را ارتقاء و انتقال دهد، همکاری خواهند نمود.

ه- در توسعه و اجرای برنامه‌های آموزشی و پرورشی از جمله تقویت ظرفیت‌سازی ملی به ویژه ظرفیت‌های انسانی و سازمانی و تبادل کارکنان برای آموزش متخصصین در این زمینه به ویژه برای کشورهای در حال توسعه و تسهیل بخشی آگاهی عامه و دسترسی همگان به اطلاعات راجع به تغییر اقلیم در سطح ملی و در صورت اقتضاء با استفاده از هیأت‌های موجود همکاری نموده و آن را ارتقاء خواهند بخشید. الگوهای

رسی فنی پوهه، اقلیم بدلون په اړه فن آوریو ته لاس رسی خصوصاً په هغه هېوادونو کې چې د پرمختګ په حال کې دي، له هغې جملې نه د چاپیریال ساتنې له نظره بې خطرې فن آوریو داغیزمن انتقال د سیاستونو او برنامو تنظیمول چې ټولو پورې اړه لري او یا د ټولو په واک کې دي او د دې لپاره چې وکولای شي د چاپیریال ساتنې له نظره بې خطرې فن آوریو ترغیب کړي خصوصي برخې ته زمینه برابرو، هغه ته د لاس رسی وده او نقل کړي، همکاري به کوي.

ه- د زده کړه ییزو او روزنیزو برنامو پراختیا او اجراء کې له دې جملې د ملي ظرفیت د جوړونې په خاصه د انساني او سازماني ظرفیتونو د پیاوړتیا او پدې برخه کې متخصصینو د زده کړې له پاره مخصوصاً د ودې په حال کې هېوادونو او د عامه خبرتیا او په ملي سطح د اقلیم د بدلون په اړه اطلاعاتو ته د ټولو د لاسرسي او د اقتضاء په صورت کې له موجود هیئت څخه به ګټې اخیستنې سره به همکاري کوي او هغو ته به لوړتیا

مناسب برای انجام این فعالیت ها از طریق هیأت مربوط کنوانسیون با توجه به ماده (۶) آن توسعه خواهند یافت.

و- اطلاعات مربوط به برنامه ها و فعالیت های متقبل شده به اساس این ماده را طبق تصامیم مربوطه کنفرانس اعضا در گزارش ملی خود درج خواهند کرد.

ز- در اجرای تعهدات موضوع این ماده بند (۸) ماده (۴) کنوانسیون را مورد توجه کامل قرار خواهند داد.

ماده یازدهم:

۱- اعضا در اجرای ماده (۱۰) مفاد بندهای (۴، ۵، ۷، ۸ و ۹) ماده (۴) کنوانسیون را مدنظر قرار خواهند گرفت.

۲- در زمینه اجرای بند (۱) ماده (۴) کنوانسیون، طبق بند (۳) ماده (۴) و ماده (۱۱) کنوانسیون و از طریق واحدهای فعال یا واحدهای میکانیزم مالی کنوانسیون اعضای توسعه

ورکری، ددغو فعالیتونو د سرته رسولو له پاره مناسبې نمونې د کنوانسیون د اړونده هیئت له لارې د هغه د (۶) مادې ته په پام سره پراختیا ومومي.

و- په منل شوو فعالیتونو او برنامو پورې اړوند اطلاعات به ددې مادې پربنسټ دغړو د کنفرانس د اړوندو تصمیمونو په مطابق په خپل ملي رپوټ کې درج کړي.

ز- ددې مادې د موضوع د ژمنو په اجراء کې به دکنوانسیون د(۴) مادې (۸) بنده ته بشپړه پاملرنه کېږي.

یوولسمه ماده:

۱- غړي به د (۱۰) مادې د اجراء کولو لپاره د کنوانسیون د(۴) مادې د (۴، ۵، ۷، ۸ او ۹) بندونو مفاد به په پام کې نیسي.

۲- دکنوانسیون د(۴) مادې د (۱) بند دترسره کولو په برخه کې دکنوانسیون د(۴) مادې (۳) بند او (۱۱) مادې له مخې دکنوانسیون چې دکنوانسیون په (۲) ضمیمه کې درج شوي، دفعالو

واحدونو یا دمالی میکانیزم د واحدونو له لارې، پرمخ تللی غړي اونور پرمخ تللی غړي باید:

الف- دتوافق وړ ټولو لگښتونو دتأمینولو په موخه دنویو مالی او اضافی سرچینو تأمینول چې دپرمختیا په لور غړی یې د موجودو ژمنو په ترسره کولو او مخ ته وړلو کې دکنوانسیون د (۴) مادې (۱) بند(الف) جزء پربنسټ چې د(۱۰) مادې په (الف) بندکې ځای پرځای شوي، متحمل کېږي.

ب- همداشان، دمخ پرودې هېوادونو د اړتیا وړ نوښتونو او فن آوریو دلېږد په ګډون مالی سرچینې به، دکنوانسیون د (۴) مادې په (۱) بندکې د موجودو ژمنو دترسره کولو اومخ ته وړلو دټولو اضافی لگښتونو تأمینول چې د (۱۰) مادې په (الف) بندکې ځای پرځای شوي او دیوه مخ پر ودې غړي اونړیوالې مؤسسې یامؤسسو ترمنځ دکنوانسیون (۱۱) ماده دهغې مادې له مخې دتوافق وړ ګرځېدلې وي، برابر وي.

ددغوژمنو په اجراء کولوکې باید د پانګو

یافته و سایر اعضای توسعه یافته مندرج در ضمیمه (۲) کنوانسیون باید:

الف- تأمین منابع مالی جدید و اضافی جهت تأمین تمام هزینه‌های مورد توافق که اعضای در حال توسعه در پیشبرد اجرای تعهدات موجوده به اساس جزء (الف) بند(۱) ماده (۴) کنوانسیون که در بند (الف) ماده (۱۰) گنجانیده شده متحمل می‌شوند.

ب- همچنان، منابع مالی را به شمول انتقال فن آوری مورد نیاز اعضای در حال توسعه به منظور تأمین کلیه هزینه‌های اضافی پیشبرد اجرای تعهدات موجود در بند (۱) ماده (۴) کنوانسیون که در بند (الف) ماده (۱۰) گنجانیده شده و بین یک عضو در حال توسعه و مؤسسه بین‌المللی یا مؤسسات ماده (۱۱) کنوانسیون طبق آن ماده مورد توافق قرار گرفته است، فراهم خواهند کرد.

در اجرای این تعهدات باید لزوم

صحت و قابل پيش بيني کردن جريان سرمايه‌ها و اهميت مسئوليت مناسب که بين کشورهاي توسعه يافته به طور مشترک وجود دارد، در نظر گرفته شود. راهنمايي ميکانيزم مالي کنوانسيون در تصاميم مربوطه کنفرانس اعضاء از جمله تصاميم اتخاذ شده قبل از تصويب اين پروتوکول با اعمال تغييرات لازم در مورد مفاد اين بند به کار گرفته خواهد شد.

۳- همچنان، اعضای توسعه يافته و ديگر اعضای توسعه يافته مندرج در ضميمه (۲) کنوانسيون می‌توانند منابع مالی را برای اجرای ماده (۱۰) از طريق مجاری دو طرفه، منطوقی و ساير مجاری چند جانبه فراهم کنند و اعضای در حال توسعه نیز می‌توانند از اين منابع سود ببرند.

ماده دوازدهم:

۱- بدینوسیله ميکانيزم توسعه پاک چنين تعريف می‌شود:

دجریان د وړاندوينې وړ او د صحت لزوم او مناسب مسئوليت چې د پرمختللو هېوادونو ترمنځ په ګډه توګه شتون لري، په پام کې ونيول شي. دغړو دکنفرانس په اړوندو تصميمونو کې دکنوانسيون د مالي ميکانيزم لارښوونه، له هغې جملې نه تر دغه پروتوکول وړاندې نيول شوي تصميمونه ددغه بند د مفهوم په مورد کې دلازمو بدلونونو له ترلاسه کولو سره پر کار واچول شي.

۳- همداشان پراختياموندونکي غړي او د کنوانسيون په (۲) ضميمه کې درج شوي پراختيا موندونکي نور غړي کولای شي د (۱۰) مادې داجراء کولو لپاره مالي سرچينې د دوه اړخيزه، سيمه ييزه او يا نورو خواړخيزه مجاريو له لارې برابر کړي او دودې په حال کې غړی هم کولای شي له دې سرچينوڅخه ګټه واخلي.

دوولسمه ماده:

۱- په دې وسيله د پاکې پراختيا ميکانيزم داسې تعريفېږي:

۲- هدف از میکانیزم توسعه پاک، کمک به اعضای مندرج نشده در ضمیمه (۱) جهت دستیابی به توسعه پایدار و کمک به هدف نهایی کنوانسیون و همچنین مساعدت به اعضای مندرج در ضمیمه (۱) برای نیل به رعایت تعهدات کاهش و محدودیت کمی انتشار به موجب ماده (۳) می باشد.

۳- مطابق به میکانیزم توسعه پاک:
الف- اعضای مندرج نشده در ضمیمه (۱) از فعالیت‌های پروژه که منجر به کاهش انتشار تأیید شده می شوند، بهره خواهند برد.

ب- اعضای مندرج در ضمیمه (۱) می توانند از کاهش انتشار تأیید شده که از فعالیت‌های پروژه مزبور حاصل شده است برای کمک به رعایت تعهدات کاهش و محدودیت کمیت نشر به اساس ماده (۳) به گونه ای که کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند معین کرده است، استفاده نمایند.

۲- دپاکی پراختیا میکانیزم موخه، په (۱) ضمیمه کې نادرچ شوي غروسره تلپاتي پراختیا ته دلاس رسي او دکنوانسیون آخرنی موخې ته درسېدو لپاره مرسته اوهمدارنگه د (۳) مادې په موجب دکمولو دژمنو رعایت او د انتشار دکمی محدودیت ته درسېدو په خاطر په (۱) ضمیمه کې درج شوي غرو سره مرستې.

۳- د پاکې پراختیا میکانیزم سره سم:
الف- په (۱) ضمیمه کې نادرچ شوي غړي به د هغې پروژې له فعالیتونو څخه چې د تأیید شوي خورېدو په راتیتوالي منجر کېږي، ګټه واخلي.

ب- په (۱) ضمیمه کې درج شوي غړي کولای شي د تأیید شوي خورېدو له راتیتوالي څخه چې د یادې پروژې له فعالیتونو څخه ترلاسه شوی، د (۳) مادې پر بنسټ د خورېدو د کمیت دراتیتوالي او محدودیت د ژمنو د رعایت د مرستې لپاره، په داسې ډول چې د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول دغړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي ټاکلې، ګټه واخلي.

۴- ميکانيزم توسعه پاک به اختيار و راهنمایی کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند، خواهد بود و هیأت اجرائیوی ميکانيزم توسعه پاک بر آن نظارت خواهد کرد.

۵- کاهش انتشار که از هر فعالیت پروژه صورت می گیرد باید به وسیله مؤسسات عملیات توسط کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند انتخاب می گردند براساس موارد زیر تأیید گردد:
الف- مشارکت داوطلبانه که توسط هر عضو مورد بحث پذیرفته شده باشد.

ب- منابع واقعی، قابل اندازه گیری و درازمدت که با کاهش تغییر اقلیم ارتباط دارد.

ج- کاهش انتشاراتی که اضافه بر مقداری است که در عدم فعالیت های پروژه تأیید شده حاصل خواهد شد.

۶- ميکانيزم توسعه پاک در صورت لزوم به تأمین فعالیت های پروژه تأیید شده کمک خواهد کرد.

۴- د پاکي پراختيا ميکانيزم به د غرو کنفرانس چي ددغه پروتوکول د غرو د اجلاس په توگه فعالیت کوي په واک او لارښوونه کې وي او د پاکي پراختيا اجرائیوي هیئت به پر هغه څارنه کوي.

۵- د خوربدو راتیتوالي چي د پروژې له هر فعالیت څخه صورت مومي، باید دغرو دکنفرانس په واسطه چي ددغه پروتوکول د غرو د اجلاس په توگه فعالیت کوي، د عملیاتو د مؤسسو له خوا ټاکل کېږي، د لاندې مواردو پر بنسټ دې تأیید شي:

الف- داوطلبانه مشارکت چي د هر غړي په واسطه تر بحث لاندې نیول شوی وي.

ب- واقعي سرچینې، د اندازې وړ او اوږد مهاله سرچینې چي د اقلیم د بدلون له راتیتوالي سره اړه لري.

ج- د هغو خوربدو راتیتوالو چي پر مقدار اضافه وي چي د تأیید شوې پروژې په نه فعالیت کې ترلاسه کېدای شي.

۶- دپاکي پراختيا ميکانيزم به د اړتيا په صورت کې د تأیید شوې پروژې د فعالیتونو له تأمینولو سره به مرسته وکړي.

۷- کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند در نخستین جلسه خود، الگوها و تدابیر را با هدف تضمین شفافیت، و قابلیت پاسخگوئی از طریق مقایسه مستقل و تأیید فعالیت های پروژه، تعیین خواهد کرد.

۸- کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند تضمین خواهد نمود که بخشی از عایدات فعالیت های پروژه تأیید شده برای تأمین هزینه های اجرایی و نیز کمک به اعضای در حال توسعه که بویژه در برابر تأثیرات نامطلوب تغییر اقلیم از لحاظ تأمین هزینه های توافق پذیری آسیب پذیر هستند، به کار می رود.

۹- مشارکت به موجب میکانیزم توسعه پاک از جمله در فعالیت های موضوع جزء (الف) بند (۳) فوق و کسب کاهش نشر تأیید شده، می تواند مؤسسات خصوصی و یا دولتی را در برگیرد و تابع هر گونه راهنمایی ای که

۷- دغرو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي، په خپله لومړنۍ غونډه کې به، روڼوالي دتضمین او د مستقلې پرتلنې له لارې د ځواب ویلو د وړتیا او د پروژې د فعالیتونو د تأیید په موخه، نمونې او تدبیرونه وټاکي.

۸- د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي تضمین به وکړي چې د تأیید شوې پروژې د فعالیتونو د عایداتو یوه برخه د اجرایی لګښتونو د تأمینولو لپاره او همداشان د پراختیا په لور غړو سره د مرستې چې په ځانګړې توګه د توافق منلو لګښتونو د تأمین له پلوه زیان منونکي دي، د اقلیمي بدلون د نامطلوبو اغېزو پر وړاندې کارول کېږي.

۹- د پاکې پراختیا د میکانیزم په موجب مشارکت، له هغې جملې نه د (۳) بند (الف) جزء موضوع په فعالیتونو کې او د تأیید شوي خپرېدو د راتپوالي ترلاسه کول، کولای شي دولتي یا غیردولتي مؤسسې په بر کې ونیسي او د هر ډول

ممکن است توسط هیأت اجرایی
میکنیزم توسعه پاک ارایه گردد،
می‌باشد.

۱۰- کاهش انتشار تائید شده که در
طی دوره زمانی از سال ۲۰۰۰
میلادی (۱۳۷۹ هجری شمسی) تا آغاز
اولین دوره تعهد به دست آمده است
می‌تواند جهت کمک به تحقق
رعایت در اولین دوره تعهد به کار
رود.

۱۱- کنفرانس اعضاء که به عنوان
اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت
می‌کند در چهارمین جلسه خود طرح
های ضمنی بند (۱۰) فوق را تجزیه و
تحلیل خواهد کرد.

ماده سیزدهم:

۱- کنفرانس اعضاء که رکن عالی
کنوانسیون است، به عنوان اجلاس
اعضای این پروتوکول فعالیت خواهد
کرد.

۲- اعضاء کنوانسیون که عضو این
پروتوکول نیستند، می‌توانند به عنوان

لاربنوونو چې ممکن د پاکې پراختیا
میکنیزم د اجرائیوي هیئت له خوا
وړاندې شي، تابع وي.

۱۰- د تأیید شوي انتشار ټیټوالی چې له
۲۰۰۰ میلادي (۱۳۷۹ هجري لمريز)
کال د یوې زمانې دورې په لړ کې د ژمنې
د لومړنۍ دورې تر پیله لاسته راغلي،
کولای شي د رعایتولو له تحقق سره د
مرستې په موخه د ژمنې په لومړنۍ دوره
کې و کارول شي.

۱۱- د غړو کنفرانس چې ددغه
پروتوکول د غړو د اجلاس په توګه
فعالیت کوي، په خپله څلورمه غونډه کې
به د پورتنی (۱۰) بند ضمني طرحې
تجزیه او تحلیل کړي.

دیارلسمه ماده:

۱- د غړو کنفرانس چې د کنوانسیون
عالي رکن دی، ددغه پروتوکول
د غړو د اجلاس په توګه به فعالیت
کوي.

۲- د کنوانسیون هغه غړي چې ددغه
پروتوکول غړی نه دی، کولای شي دغړو

ناظر در جریان هر یک از جلسات کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند، شرکت داشته باشند. هنگامی که کنفرانس اعضاء به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند، اتخاذ تصمیم به موجب این پروتوکول تنها توسط آن اعضاء صورت خواهد گرفت که عضو این پروتوکول هستند.

۳- زمانی که کنفرانس اعضاء به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند، هر عضو دفتر کنفرانس اعضاء که نماینده یک عضو کنوانسیون می باشد که در آن زمان عضو پروتوکول نیست، به وسیله عضو دیگری که از میان اعضاء این پروتوکول و توسط آنها انتخاب می گردد، جایگزین خواهد شد.

۴- کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند اجرای این پروتوکول را به طور منظم بررسی و در حوزة اختیار خود برای ترغیب اجرای مؤثر آن، تصمیم لازم را اتخاذ خواهد کرد.

د کنفرانس چپ د دغه پروتوکول د غرو د اجلاس په توگه فعالیت کوي، د هرې غونډې په بهیر کې د ناظر په توگه گډون وکړي. کله چې د غرو کنفرانس ددغه پروتوکول د غرو د اجلاس په توگه فعالیت کوي، د دغه پروتوکول په موجب د تصمیم نیول یوازې دهغو غرو له خوا کېدای شي چې ددغه پروتوکول غړیتوب لري.

۳- کله چې دغرو کنفرانس ددې پروتوکول دغرو داجلاس په نامه فعالیت کوي دغرو دکنفرانس ددفتر هرغړی چې دکنوانسیون دیوغړي استازی وي اوپه هغه وخت کې دپروتوکول غړی ندي، دبل غړي په وسیله چې ددې پروتوکول دغرو له مینځه او هغو په واسطه ټاکل کېږي، ځای ناستې کېږي.

۴- دغرو کنفرانس چې ددې پروتوکول داجلاس دغرو په نامه فعالیت کوي ددې پروتوکول عملي کېدل به په منظم ډول څېړي او دخپل واک په حوزه کې به دهغه داغېزمن عملي کولوته دهڅونې په خاطر داپټیا وړ تصمیمونه نیسي.

کنفرانس وظایفی را که توسط پروتوکول به آن محول شده، انجام خواهد داد:

الف- اجرای این پروتوکول توسط اعضا، اثرات کلی ناشی از اقدامات انجام شده به موجب این پروتوکول بویژه اثرات محیط زیستی، اقتصادی و اجتماعی و نیز تأثیرات فراینده و مقدار پیشرفتی که در جهت تطبیق اهداف کنوانسیون حاصل شده را بر پایه دسترسی به کلیه اطلاعات مربوط به آن طبق مفاد این پروتوکول ارزیابی خواهد کرد.

ب- با توجه به بررسی‌های مورد نیاز به اساس جزء (ت) بند (۲) ماده (۴) و بند (۲) ماده (۷) کنوانسیون، در پرتو هدف کنوانسیون و تجربیاتی که از اجرای کنوانسیون بدست آمده و تکامل تدریجی آگاهی علمی و فنی، تعهدات اعضا به موجب این پروتوکول را به صورت دورانی مورد رسیدگی قرار خواهد داد و در این خصوص گزارشات منظم درباره اجرای این پروتوکول را

کنفرانس به هغه دندی چې د پروتوکول په واسطه هغه ته ورسپارل شوې ترسره کوي:

الف- دغړو په واسطه ددې پروتوکول عملي کول، ددې پروتوکول په موجب له ترسره شوو اقداماتو نه راپیداشوې کلي اغېزې په ځانگړې توگه د ژوند چاپېریال، اقتصادي او ټولنيزې اغېزې او همدارنگه مخ پر زیاتېدو اغېزو هغه اندازه پرمختگ چې د کنوانسیون دموخو د تطبیق په وجه لاسته راغلي ټولو اړوندو اطلاعاتو ته د لاس رسۍ له مخې ددې پروتوکول د مفهوم مطابق ارزوي.

ب- د اړتیا وړ څېړنو ته په پاملرنې سره د کنوانسیون د (۷) مادې د (۲) بنسداو (۴) مادې د (۲) بند د (ت) جزء پر بنسټ به د کنوانسیون دموخو او تجربو په رڼاکې چې د کنوانسیون له ترسره کونې لاس ته راځي او د علمي او فني پوهاوي په تدریجي بشپړتیا سره، ددغه پروتوکول په سبب دغړو ژمنوته په دوراني ډول رسېدنه وکړي او په ځانگړې توگه ددغه پروتوکول د اجراء په هکله به منظم

رپوتونه وڅېړي او تصویب کړي.

ج- شرایطو ته په پاملرنې سره د اقلیمي بدلون او دهغه داغېزو د موضوع لپاره دغړو له خوا د نیول شویو اقداماتو په هکله دا اطلاعاتو تبادله به، دغړو بېلابېل مسئولیتونه، توانمنې او دهغو اړوندې ژمنې، ددغه کنوانسیون په موجب ترغیب او آسانه شي.

د- د دوو یا ډېرو غړو په غوښتنه به، شرایطو ته په پام سره د اوبو او هوا د بدلونونو له په پام کې نیولو او د هغو د اغېزو لپاره د غړو له خوا د نیول شویو اقداماتو همغږي، د غړو بېلابېل مسئولیتونه، توانمنې او د هغو اړوندې ژمنې ددغه پروتوکول پر بنسټ آسانتیا ومومي.

ه- ددغه کنوانسیون دموخو او ددغه پروتوکول له مفاد سره سم او د غړو په کنفرانس پورې اړوندو تصمیمونو ته په بشپړې پاملرنې سره، دغړو د پروتوکول چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي د اغېزمن اجراء کېدو لپاره د پرتلنې وړ کړنلارو پراختیا او ښه

بررسی و تصویب خواهد نمود.

ج- تبادل اطلاعات در مورد اقدامات اتخاذ شده توسط اعضا برای پرداختن به موضوع تغییر اقلیم و تاثیرات آن را با توجه به شرایط، مسئولیت ها و توانایی های متفاوت اعضا و تعهدات مربوط آنها به موجب این پروتوکول ترغیب و تسهیل خواهد نمود.

د- به درخواست دو یا تعداد بیشتری از اعضا، هماهنگی اقدامات اتخاذ شده توسط آنها برای در نظر گرفتن تغییرات آب و هوا و تاثیرات آن را با توجه به شرایط، مسئولیت ها و توانایی های متفاوت اعضا و تعهدات مربوط آنها را به اساس این پروتوکول تسهیل خواهد بخشید.

ه- طبق اهداف کنوانسیون و مفاد این پروتوکول و توجه کامل به تضامیم مربوط به کنفرانس اعضا، توسعه و بهبود دورانی روش های قابل مقایسه برای اجرای مؤثر پروتوکول اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند با آن

- والي، له هغه سره موافقه وشي، لارښوونه او هڅونه وكړي.
- و- ددغه پروتوكول د اجراء كولو لپاره به د اړينو مواردو لارښوونه وكړي.
- ز- د (۱۱) مادې د (۲) بند له مخې، به د مالي سرچينو د چمتو كولو لپاره هڅې وكړي.
- ح- ددغه پروتوكول د اجراء كولو لپاره به فرعي هيئت، چې اړين وبلل شي، تاسيس كړي.
- ط- د غوښتنې په صورت كې، د واكمنو نړيوالو سازمانونو او د بين الدولتي او غير دولتي سازمانونو له خوا برابر شوي خدمتونه او همكاري او اطلاعات غوښتلای شي او له هغو څخه ګټه اخيستلای شي.
- ی- هغه دندې چې ښايي ددغه پروتوكول د پلي كولو لپاره اړينې وېرېښي، تر سره او دغړو د كنفرانس له تصميم څخه پيدا كېدونكي ورسپارل شوي كارونه به وڅېړي.
- ۵- ددغه پروتوكول پر بنسټ به د لازمو بدلونونو په ترسره كولو سره دغړو د
- موافقت كړه ترغيب و هدايت خواهد نمود.
- و- موارد ضروری برای اجرای این پروتوكول را توصیه خواهد كرد.
- ز- برای بسیج ساختن منابع مالی طبق بند (۲) ماده (۱۱) تلاش خواهد كرد.
- ح- هیأت فرعی را که برای اجرای این پروتوكول ضروری بنظر می رسند تاسیس خواهد نمود.
- ط- در صورت اقتضا خدمات و همكاری و اطلاعات تهیه شده توسط سازمان بین المللی ذیصلاح و هیأت های بین الدولتی و غیر دولتی را درخواست و مورد استفاده قرار خواهد داد.
- ی- وظایفی را که ممکن است برای تطبیق این پروتوكول لازم باشد، انجام داده و کارهای محوله ناشی از تصمیم كنفرانس اعضاء را بررسی خواهند كرد.
- ۵- طرز العمل كنفرانس اعضاء و طرز العمل های مالی کنوانسیون با اعمال

تغييرات لازم به اساس اين پروتوكول اعمال خواهد شد مگر در مواردی كه كنفراڻس اعضاء كه به عنوان اجلاس اعضاء اين پروتوكول فعاليت می كند به اتفاق آراء به گونه ديگري تصميم گيري كرده باشد.

۶- اولين جلسه كنفراڻس اعضاء كه به عنوان اجلاس اعضاء اين پروتوكول فعاليت می كند توسط سكرتريت به تعقيب اولين جلسه كنفراڻس اعضاء كه بعد از تاريخ لازم الاجراء شدن اين پروتوكول برنامه ريزی شده است، تشكيل خواهد شد. جلسات عادی بعدی كنفراڻس اعضاء كه به عنوان اجلاس اعضاء اين پروتوكول فعاليت می كند هر سال و به دنبال جلسات عادی كنفراڻس اعضاء تشكيل خواهد شد به استثنای حالاتي كه كنفراڻس اعضاء كه به عنوان اجلاس اعضاء اين پروتوكول فعاليت می كند به گونه ديگري تصميم گيري كرده باشد.

۷- جلسات فوق العاده كنفراڻس اعضاء كه به عنوان اجلاس اعضاء اين

كنفراڻس كرنلاره او د كنوانسيون مالي كرنلارې و كارول شي، خو په هغو مواردو کې چې دغړو كنفراڻس، ددغه پروتوكول د غړو د اجلاس په توگه فعاليت كوي، د رأيو په اتفاق په بل ډول تصميم نيولی وي.

۶- د غړو د كنفراڻس لومړنۍ غونډه چې ددغه پروتوكول د غړو د اجلاس په توگه فعاليت كوي، د غړو د كنفراڻس د لومړنۍ غونډې په تعقيب، چې ددغه پروتوكول د اجراء وړ كېدلو له نېټې وروسته ټاكل شوې، د سكرتريت له خوا تشكيلېږي. د غړو د كنفراڻس نورې پاټې عادي غونډې، چې ددغه پروتوكول دغړو د اجلاس په توگه فعاليت كوي هر كال او د غړو د كنفراڻس په عادي غونډو پسې جوړېږي، پرته له هغو حالاتو څخه چې د غړو كنفراڻس چې ددغه پروتوكول د غړو د اجلاس په توگه فعاليت كوي، په بل ډول تصميم نيولی وي.

۷- د كنفراڻس د غړو، چې ددغه كنوانسيون د غړو د اجلاس په توگه

پروتوکول فعالیت می‌کند در مواقع دیگر نیز تشکیل خواهد شد در صورتی که به وسیله کنفرانس اعضاء که به عنوان اعضای این پروتوکول فعالیت می‌کند ضروری تشخیص داده شود یا به درخواست کتبی هر یک از اعضاء مشروط بر اینکه ظرف شش ماه از زمان ارسال درخواست به اعضا توسط دبیرخانه سکرتريت حداقل یک سوم اعضا از آن حمایت کنند.

۸- سازمان ملل متحد، آژانس‌های تخصصی آن و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و نیز هر کشور عضو آنها یا ناظر در آنها که عضو کنوانسیون نیستند می‌توانند در جلسات کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می‌کند به عنوان ناظر نمایندگی داشته باشند. هر هیأت یا آژانس اعم از ملی یا بین‌المللی، دولتی یا غیردولتی که در مورد موضوعات مشمول این پروتوکول واجد شرایط هستند و سکرتريت را از خواسته خود

فعالیت کوي فوق العاده غونډې په نورو مواردو کې هم جوړېدای شي، په هغه صورت کې چې د غړو کنفرانس ددغه کنوانسیون د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي اړینې وبلل شي او یا له غړو څخه د هر یوه په لیکلې غوښتنې سره، په دې شرط چې د منشي د سکرتريت له خوا غړو ته د غوښتنې د لېږلو له مهاله د شپږو میاشتو په لړ کې لږترلږه د غړو یو پر درېمه له هغې څخه ملاتړ وکړي.

۸- دملګرو ملتونو سازمان، دهغوی تخصصي آژانسونه او د اتومي انرژۍ نړیوال آژانسونه او همداشان د هر غړي هېواد یا ناظر چې د کنوانسیون غړیتوب نه لري، کولای شي د غړو کنفرانس چې ددغه کنوانسیون د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي په غونډو کې د ناظر یا څارونکي په توګه استازیتوب وکړي. هر هیئت یا آژانس که هغه ملي وي او که نړیوال، که دولتي وي یا که نادلتي، په دغه پروتوکول کې د شاملو موضوعگانو په برخه کې یې شرایط برابر وي او سکرتريت یې له خپلې غوښتنې څخه ددې

مبنی بر نمایندگی داشتن به عنوان ناظر در جلسه کنفرانس اعضا که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند مطلع ساخته باشند نیز می توانند به عنوان ناظر پذیرفته شوند، مگر اینکه حداقل یک سوم اعضای حاضر با آن مخالفت کنند. پذیرش و شرکت ناظرین با رعایت آئین کار موضوع بند (۵) خواهد بود.

ماده چهاردهم:

۱- سکرتریت ای که به موجب ماده (۸) کنوانسیون تاسیس شده است به عنوان سکرتریت این پروتوکول انجام وظیفه خواهد کرد.

۲- بند (۲) ماده (۸) کنوانسیون در مورد وظایف سکرتریت و بند (۳) ماده (۸) کنوانسیون درباره ترتیبات ایجاد شده برای وظایف سکرتریت با اعمال تغییرات لازم، در مورد این پروتوکول اعمال خواهد شد. به علاوه سکرتریت وظایفی

لپاره چپ دغرو کنفرانس چپ ددغه کنوانسیون دغرو د اجلاس په توگه فعالیت کوي په غونډه کې د ناظر په توگه د استازیتوب د لرلو په توگه خبر کړی وي، کولای شي د ناظر په توگه ومنل شي، خو دا چې د حاضر و غړو لږترلږه یو پر درېمه برخه ور سره مخالفت وکړي. د څارونکو منل او ګډون د کار د آیین په رعایتولو سره، به د (۵) بند موضوع له مخې وي.

څوارلسمه ماده:

۱- هغه سکرتریت چې د کنوانسیون د (۸) مادې په موجب جوړ شوی دی ددې پروتوکول د سکرتریت په توگه به دنده ترسره کړي.

۲- د کنوانسیون د (۸) مادې د (۲) بند د سکرتریت د دندو په هکله او د کنوانسیون د (۸) مادې د (۳) بند د لازمو بدلونونو په ترسره کولو سره د سکرتریت ددندو لپاره د لازمو بدلونونو په ترسره کولو سره د دغه کنوانسیون په مورد کې کارول کېدای شي. سر بېره پر سکرتریت

هغه دندې چې ددغه ڪنوانسيون له امله ورسپارل شوي، ترسره ڪري.

پنخلسمه ماده:

۱- د علمي او فني مشورې فرعي هيئت او اجرائي فرعي هيئت، چې د ڪنوانسيون د (۹) او (۱۰) مادو له امله تاسيس شوي، په ترتيب سره به ددغه پروتوڪول د علمي او فني فرعي هيئت او اجرائي فرعي هيئت په توگه فعاليت وڪري. ددغو دوو هيئتونو په دندو پوري اړوند مفاد به ددغه ڪنوانسيون په موجب دپروتوڪول په مورد ڪي د لازمو بدلونونو د راوستلو په ترتيب سره ددغه پروتوڪول د علمي او فني فرعي هيئت او اجرائي فرعي هيئت په اجلاس پسي په ترتيب سره ددغه ڪنوانسيون د علمي او فني فرعي هيئت او اجرائي فرعي هيئت په اجلاس پسي جوړ شي.

۲- د ڪنوانسيون له غرو څخه هغه ډله چې د پروتوڪول غړيتوب نه لري، کولای شي د فرعي هيئتونو د غونډو په بهير ڪي د څارونکي په توگه گډون وکړي. کله چې فرعي هيئت ددغه پروتوڪول د فرعي

را که به موجب اين پروتوڪول به آن محول شده است، انجام خواهد داد.

ماده پانزدهم:

۱- هيئت فرعي مشاوره علمي و فني و هيئت فرعي اجرائي که به موجب مواد (۹) و (۱۰) ڪنوانسيون تاسيس شده اند به ترتيب به عنوان هيئت فرعي مشاوره علمي و فني و هيئت فرعي اجرائي اين پروتوڪول فعاليت خواهند کرد. مفاد مربوط به وظيف اين دو هيئت به موجب ڪنوانسيون با اعمال تغييرات لازم، در مورد پروتوڪول به ترتيب به دنبال اجلاس هيئت فرعي مشاوره علمي و فني و هيأت فرعي اجرائي اين پروتوڪول به ترتيب به دنبال اجلاس هيئت فرعي مشاوره علمي و فني و هيئت فرعي اجرائي ڪنوانسيون تشكيل خواهد شد.

۲- آن دسته از اعضای ڪنوانسيون که عضو اين پروتوڪول نمی باشند می توانند به عنوان ناظر در جریان جلسات هيئت فرعي حضور داشته باشند. هنگامی که هيئت فرعي به عنوان هيئت فرعي اين

پروتوکول فعالیت می کنند اتخاذ تصامیم به اساس این پروتوکول تنها به وسیله اعضای این پروتوکول انجام خواهد شد.

۳- در صورتیکه هیأت های فرعی ایکه به اساس مواد (۹) و (۱۰) کنوانسیون تأسیس شده اند، وظائف خود را در مورد موضوعات مرتبط به این پروتوکول انجام می دهند، هر عضو ادارات هیئت های فرعی مزبور که نماینده یک عضو کنوانسیون است و تا آن زمان عضو این پروتوکول نبوده اند، توسط یک عضو اضافی ایکه از بین اعضای این پروتوکول و توسط خود آنها انتخاب می شود تعویض خواهد شد.

ماده شانزدهم:

کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضای این پروتوکول فعالیت می کند به زودترین فرصت ممکن، کاربرد این پروتوکول را بررسی نموده و در صورت اقتضا پروسه مشورتی چند جانبه مطابق به ماده (۱۳) این کنوانسیون با توجه به

هیئتونو په توگه فعالیت کوي د تصمیمونو نیول ددې پروتوکول پر بنسټ یوازې ددغه پروتوکول د غړو له خوا ترسره کېږي.

۳- په هغه صورت کې چې فرعي هیئت چې د کنوانسیون د (۹) او (۱۰) مادې پر بنسټ رامینځ ته شوي، خپلې دندې ددغه پروتوکول د اړوندو موضوعگانو په هکله ترسره کوي، د یادو شویو فرعي هیئتونو د ادارو هر غړی چې د کنوانسیون د یوه غړي استازی دی او ترهغه وخته ددغه پروتوکول غړی نه وو، د یوه اضافي غړي په واسطه چې ددغه پروتوکول د غړو له منځه او په خپله د هغوی له خوا ټاکل کېږي، تعویض شي.

شپاړسمه ماده:

د غړو کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توگه فعالیت کوي، په ډېر ژر وخت کې به ددغه پروتوکول کرني څېړي او د اړتیا په صورت کې هغو تصمیمونو ته په پام سره چې بنایي د غړو د کنفرانس له خوا نیول

تصاميم مربوطه كه ممكن است توسط كنفرانس اعضاء گرفته شده باشد اصلاح خواهد نمود، هر پروسه مشورتی چند جانبه كه در مورد اين پروتوكول اعمال می شود، بدون لطمه زدن به رويه ها و ميكانيزم هائيكه مطابق ماده (۱۷) ايجاد شده است، عمل خواهد نمود.

ماده هفدهم:

كنفرانس اعضاء كه به عنوان اجلاس اعضاء اين پروتوكول فعاليت می كند در اولين جلسه خود، رويه ها و ميكانيزم های مناسب و مؤثر را برای تعيين و مورد بحث قرار دادن موارد عدم رعايت مفاد اين پروتوكول، از جمله از طريق تهيه فهرست گزارش از نتايج آن با توجه به عوامل، نوع درجه و دفعات عدم رعايت، تصويب خواهد نمود. هر يك از رويه ها و ميكانيزم ها مطابق اين ماده كه متضمن نتايج الزام آور باشد، از طريق اصلاحيه اين پروتوكول تصويب خواهد

شوي وي، ددغه كنوانسيون د (۱۳) مادې مطابق خو اړخيزې مشورتې پروسې اصلاح كړي، هره خو اړخيزه مشورتې پروسه به چې ددغه پروتوكول په اړوند ترسره كېږي، پرته له دې چې د (۱۷) مادې مطابق رامینځ ته شويو ميكانيزمونو او رويو ته زيان ورسېږي، عمل وكړي.

اولسمه ماده:

د غړوكنفرانس چې ددغه پروتوكول د اجلاس دغړو په توگه فعاليت كوي په خپله لومړنۍ غونډه كې به ددغه پروتوكول د مفهوم د نه رعايت د مواردو د غوره كولو او تر بحث لاندې نيولو لپاره، له هغې جملې نه د هغو له پايولو نه د رپوټ د فهرست د برابرولو له لارې، د عواملو، د درجې د ډول او د نه رعايت د دفاعتوله په پام كې نيولو سره اغېزمن او وړ ميكانيزمونه او رويې تصويب كړي. ددې مادې مطابق هره يوه رويه او ميكانيزم چې د الزام راوړونكو پايولو متضمن وي، ددغه پروتوكول د اصلاحيه

له لاري به تصويب شي.

اتلسمه ماده:

د کنوانسیون د (۱۴) مادې مفاد د شخړو د هواری په برخه کې د لازمو بدلونونو له رامنځ ته کولو سره، ددغه پروتوکول په مورد کې به ترسره شي.

نولسمه ماده:

د شخړو د هواری-کنوانسیون د (۱۴) مادې سريزې به په دې پروتوکول کې له راوستل شويو سمونو او بدلونونو سره به وکارول شي.

شلمه ماده:

۱- هر غړی کولای شي ددغه پروتوکول په برخه کې د تعدیلونو یا مناسبو سمونو وړاندیز وکړي.

۲- په دې پروتوکول کې تعدیلونه یا سمونې به د غړو د کنفرانس چې ددغه پروتوکول د غړو د اجلاس په توګه فعالیت کوي په معمولي غونډو کې تصویب شي. ددغه پروتوکول په هر متن کې وړاندیز شوې سمونه لږترلږه شپږ شپږ میاشتې مخکې له هغې غونډې څخه

شد.

ماده هجدهم:

مفاد ماده (۱۴) کنوانسیون در مورد حل و فصل اختلافات با تغییرات لازم، در مورد این پروتوکول اعمال خواهد شد.

ماده نهم:

مقدمات ماده (۱۴) کنوانسیون حل مناقشات درین پروتوکول با تغییرات و اصلاحات وارده بکار برده خواهد شد.

ماده بیستم:

۱- هر عضو می تواند تعدیلات یا اصلاحات مناسب را در مورد این پروتوکول پیشنهاد نماید.

۲- تعدیلات یا اصلاحات در این پروتوکول، در جلسات معمول کنفرانس اعضاء که به عنوان اجلاس اعضاء این پروتوکول فعالیت می کند تصویب خواهد شد. متن هر اصلاح پیشنهادی در این پروتوکول حد اقل (۶) ماه قبل از جلسه ای که اصلاحات مذکور در آن

جهت تصویب پیشنهاد می شود، توسط سکرتریت به کلیه اعضاء ارسال خواهد شد. سکرتریت، همچنین متن هر یک از تعدیلات یا اصلاحات وارد شده را به اعضاء و امضاء کنندگان کنوانسیون و جهت اطلاع به بخش تحفظ اسناد ارسال خواهد کرد.

۳- تمام اعضا به اتفاق آراء در مورد هر تعدیل یا اصلاحیه پیشنهادی در این پروتوکول همه تلاش خود را به کار خواهند گرفت. اگر تمام تلاش ها برای نیل به اتفاق آراء به نتیجه نرسد و توافق حاصل نگردد، به عنوان آخرین راه، اصلاحیه با رأی اکثریت سه چهارم حاضر و رأی دهنده در جلسه تصویب خواهد شد. اصلاحیه تصویب شده توسط سکرتریت به بخش تحفظ اسناد ارسال خواهد شد و وی آن را جهت منظوری و پذیرش به تمام اعضا ارسال خواهد نمود.

۴- اسناد پذیرش اصلاحات، در بخش تحفظ اسناد باقی خواهد ماند.

چې یادې شوې سمونې په هغې کې د تصویب لپاره وړاندیز کېږي، د سکرتریت له خوا ټولو غړو ته به واستول شي. سکرتریت به همداشان د هرو راوستل شویو سمونو یا تعدیلاتو متن د کنوانسیون غړو او لاسلیک کوونکو او د اطلاع په موخه د اسنادو د ساتنې خانگې ته لېږل کېږي.

۳- ټول غړي به د رأیو په اتفاق سره په دغه پروتوکول کې د هرې وړاندیز شوې سمونې یا تعدیل په برخه کې خپلې ټولې هڅې په کار واچوي. که د رأیو اتفاق ته د نژدې کېدو لپاره ټولې هڅې کومې پایلې ته ونه رسېږي او موافقه ونه شي، د وروستی لارې په توگه به سمونه یا اصلاحیه د حاضر و رأی وړکوونکو د درې پر څلور اکثریت رأیو سره په غونډه کې تصویب شي. تصویب شوې سمونه به د سکرتریت له خوا د اسنادو د ساتنې خانگې ته واستول شي او هغه به یې د منظوری او منلو لپاره ټولو غړو ته ولېږي.

۴- د سمونو د منلو اسناد به، د اسنادو د ساتنې په خانگه کې پاتې شي. هغه سمونې

اصلاحاتی که طبق بند (۳) فوق به تصویب رسیده است در نودمین روز پس از تاریخ دریافت اسناد پذیرش سه چهارم اعضای این پروتوکول توسط امین اسناد در مورد اعضائی که آن را پذیرفته‌اند، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۵- تعديلات هر عضو دیگر، در نودمین روز پس از تاریخی که در آن، عضو مذکور اسناد پذیرش اصلاحیه مذکور را نزد امین اسناد تسلیم نماید، لازم‌الاجراء خواهد شد.

ماده بیست و یکم:

۱- ضمائم این پروتوکول بخش تفکیک ناپذیر آن را تشکیل داده و ارجاع به این پروتوکول همزمان در حکم ارجاع به ضمائم آن می‌باشد مگر اینکه به گونه دیگری به طور صریح پیش‌بینی شده باشد. هر ضمیمه ای که بعد از لازم‌الاجراء شدن این پروتوکول تصویب گردد منحصر به فهرست ها، فورمه ها و دیگر مواد توضیحی خواهد بود که دارای

چې د پورتنې (۳) بند مطابق تصویب شوې دي، ددغه پروتوکول د درې پر څلورو غړو د منلو د اسنادو د ترلاسه کولو له نېټې وروسته پر نوي یمه ورځ د همدې اسنادو دامین په واسطه د هغو غړو په مورد کې چې هغه یې منلي به د اجراء وړ وگرځي.

۵- د بل هر غړي تعديلات به، پر نوي یمه ورځ له هغې نېټې وروسته چې په هغې کې، یاد شوی غړی د یادې شوې سمونې د منلو اسناد دسندونو امین ته تسلیم کړي، د اجراء وړ وگرځي.

یویشتمه ماده:

۱- ددغه پروتوکول ضمیمې د هغه دتفکیک نه منونکې برخه جوړوي اوپه یوه وخت کې دې پروتوکول ته ارجاع دهغه ضمیمو ته د ارجاع په حکم وي، خو دا چې په بل ډول په صریحه توگه وړاندوینه شوې وي. هره ضمیمه چې ددغه پروتوکول له اجراء وړ کېدلو وروسته تصویب شي، په هغو لړلیکونو، فورمو او نورو توضیحي توکو پورې به

ويژگي علمي، فني، يا اجرائيو وي
باشد.

۲- هر عضو مي تواند درباره الحاق
ضميمه اي به اين پروتوكول و اصلاح
ضمائم اين پروتوكول پيشنهاداتي را ارايه
دهد.

۳- ضمايم اين پروتوكول و تعديلات
ضمايم آن در جلسات معمول يا دوراني
كنفرانس كه به عنوان اجلاس اعضاي
اين پروتوكول فعاليت مي كند
تصويب خواهد شد. متن هر ضميمه
پيشنهادي يا تعديلات ضميمه حداقل (۶)
ماه قبل از جلسه اي كه در آن
موارد مزبور براي تصويب پيشنهاد شده
است توسط سكرتريت به اعضا
ارسال خواهد شد. سكرتريت همچنين
متن هر ضميمه پيشنهادي يا تعديل
ضميمه را به اعضا و امضاء
كنندگان كنوانسيون و جهت اطلاع به
بخش تحفظ اسناد ارسال خواهد
نمود.

۴- اعضا براي نيل به اتفاق آراء در
مورد هر ضميمه پيشنهادي يا تعديل

ترلي وي چي د علمي، فني يا اجرائيو وي
خانگريتاوو لرونكي وي.

۲- هر غري كولاى شي په دي
پروتوكول پوري د ضميمي د ترلو او
ددغه پروتوكول د ضميمو د سمون لپاره
ورانديزونه وړاندي كړي.

۳- ددغه پروتوكول ضميمي او د هغه د
ضميمو تعديلونه د غړو د كنفرانس چي
ددغه پروتوكول د غړو د اجلاس په توگه
فعاليت كوي په معمولي يا دوراني غونډو
كي به تصويب شي. د هرې وړانديز شوې
ضميمي يا د ضميمي د تعديلونو متن،
لېترلېزه (۶) مياشتي مخكي له هغي
غونډې چي په هغي كي يادشوي موارد د
تصويب لپاره وړانديز شوي دي، د
سكرتريت له خوا به غړو ته واستول شي.
سكرتريت به همداشان د هرې وړانديز
شوې ضميمي يا د ضميمي د تعديل متن د
كنوانسيون د غړو او لاسليك كوونكو او
همدارنگه د خبرتيا په موخه به د اسنادو
د خونديتوب خانگي ته واستوي.

۴- غري به د هر پيشنهادي ضميمو او د
ضميمو د تعديل د نظرونو يووالي ته

ضمیمه همه تلاش خود را به کار خواهند برد. اگر تمام تلاشها برای نیل به اتفاق آراء به نتیجه نرسند و به عنوان آخرین راه روی آن توافق صورت نگرفته باشد، ضمیمه یا تعدیل ضمیمه با رأی اکثریت سه چهارم اعضای حاضر و رأی دهنده در جلسه تصویب خواهد شد. ضمیمه یا تعدیل تصویب شده، توسط سکرتریت به امین اسناد ارسال خواهد شد و وی آن را برای پذیرش به تمام اعضاء ارسال خواهد کرد.

۵- تمام ضمایم به جزء ضمیمه‌های (الف) و (ب) که طبق بندهای (۳) و (۴) فوق به تصویب رسیده یا اصلاح شده باشد، در مورد تمامی اعضای این پروتوکول ۶ ماه بعد از تاریخ مکاتبه امین اسناد با اعضای مزبور در مورد تصویب یا اصلاح ضمیمه، لازم الاجراء خواهد شد. جزء در مورد اعضائیکه ظرف مدت مزبور عدم پذیرش ضمیمه یا اصلاحیه ضمیمه را به طور کتبی به امین اسناد اعلام کرده باشند. ضمیمه یا تعدیل ضمیمه در مورد اعضائیکه از

درسپدو لپاره خپله ټوله هڅه په کار اچوي. که د رأیو اتفاق ته درسپدو لپاره ټولې هڅې پایلې ته ونه رسېږي او دآخرني لارې په عنوان پرهغه اتفاق نوي شوي، ضمیمه یا دضمیمې تعدیل په غونډه کې دحاضر و رأیو ورکونکو غړو د درې پر څلورمه د اکثریت په رأیو تصویبېږي. ضمیمه یا تصویب شوی تعدیل، به د سکرتریت په واسطه د سندونو امین ته ولېږل شي او هغه به یې دمنلو لپاره ټولو غړوته واستوي.

۵- د (الف) او (ب) له ضمیمو پرته ټول ضمایم چې د پورته (۳) او (۴) بندونو مطابق تصویب شوي یا اصلاح شوي دي، ددې پروتوکول د ټولو غړو په هکله له یادو غړوسره دضمیمې د اصلاح یا تصویب په هکله د سندونو د امین له مکاتبې نه ۶ میاشتې وروسته لازم الاجراء دی. له هغه غړو پرته چې د یادې مودې په ترڅ کې یې دضمیمې یا داصلاحیه ضمیمې نه منل یې په لیکلې بڼه دسندونو امین ته رسولی وي. ضمیمه یا دضمیمې تعدیل د هغه غړو په هکله چې د

اعلام عدم پذیرش خود را اظهار کرده اند در نودمین روز بعد از تاریخ دریافت اعلام انصراف مزبور توسط امین اسناد، لازم الاجراء خواهد شد.

۶- اگر تصویب ضمیمه یا تعدیل ضمیمه مستلزم اصلاح این پروتوکول باشد، آن ضمیمه یا تعدیل ضمیمه تا قبل از اینکه پروتوکول لازم الاجراء نشود، مرعی الاجراء نخواهد شد.

۷- تعدیل ضمیمه‌های (الف) و (ب) این پروتوکول طبق طرزالعمل مذکور در ماده (۱۹) تصویب و لازم الاجراء خواهد شد مشروط بر اینکه هر تعدیل در ضمیمه (ب) تنها با موافقت کتبی عضو مربوط تصویب گردد.

۱- هر عضو یک رأی خواهد داشت مگر در مواردی که در بند (۲) زیر پیش‌بینی شده است.

۲- سازمان‌های وحدت اقتصادی منطقوی در موضوعاتی که در حیطه صلاحیت آنها است، از حق رأی خود با تعداد رأی‌هایی معادل تعداد دولت‌های عضو خود که عضو این پروتوکول

نه منلو د اعلام اظهار یی کړي دي دسندونو دامین په واسطه د انصراف د اعلام دلاسته راوړلوله نېټې نه وروسته په نوي یمه ورځ به لازم الاجراء شي.

۶- که دضمیمې تعدیل یا دضمیمې تصویب ددې پروتوکول داصلاح غوښتونکی وي، دغه ضمیمه یا دضمیمې تعدیل تردې وړاندې چې پروتوکول لازم الاجراء نشي، مرعی الاجراء کېدای نشي.

۷- ددې پروتوکول د (الف) او (ب) ضمیمو تعدیل په (۱۹) ماده کې د یاد شوې کړنلارې مطابق تصویب او لازم الاجراء به وي، خو پدې شرط چې په (ب) ضمیمه کې هر تعدیل باید یوازې د اړوندو غړو په لیکلې موافقې سره تصویب شي.

۱- هر غړی به یوه رأیه لري، مگر په هغو مواردو کې چې په لاندې (۲) بند کې یې وړاندوینه شویده.

۲- د سیمه ییز اقتصادي یووالي سازمانونه، په هغو موضوعگانو کې چې د دوی د واک په ساحه کې دي، د خپلو غړو هېوادونو چې ددغه پروتوکول غړیتوب لري د معادلو رأیو په شمېر د

خپلې رأپې له حق څخه ګټه اخیستلای شي. په هغه صورت چې هر یو غړی هېواد داسې سازمان د خپلې رأپې له حق څخه ګټه واخلي، سازمان به د خپلې رأپې له حق نه ګټه اخلي او برعکس.

دوه ویشتمه ماده:

د ملګرو ملتونو سرمنشي، به ددغه پروتوکول امین یا ساتونکی وي.

درویشتمه ماده:

۱- دا پروتوکول د لاسلیک لپاره پرانیستې دی او د هېوادونو او سیمه ییز اقتصادي یوالي سازمانونو چې ددغه کنوانسیون غړي دي د منلو په تنفیذ او تصویب پورې اړه لري، دغه پروتوکول په نیویارک کې د ملګرو ملتونو په مقر کې د ۱۹۹۸ کال د مارچ له ۱۶ څخه د ۱۹۹۹ د مارچ تر ۱۵ (۱۳۷۶/۱۲/۲۵) ————— ۱۳۷۷/۱۲/۲۴ هجري لمریز) پورې به د لاسلیک لپاره پرانیستې وي. دغه پروتوکول د هغه د تړل کېدوله نېټې نه

هستند، استفاده خواهند کرد. در صورتی که هر یک از دولتهای عضو چنین سازمانی از حق رأی خود استفاده کند، سازمان از حق رأی خود استفاده نخواهد کرد و برعکس.

ماده بیست و دوم:

دبیرکل سازمان ملل متحد، امین یا تحفظ کننده اسناد این پروتوکول خواهد بود.

ماده بیست و سوم:

۱- این پروتوکول برای امضا مفتوح بوده و به تنفیذ، پذیرش یا تصویب کشورها و سازمانهای وحدت اقتصادی منطقی که عضو کنوانسیون هستند، ارتباط دارد، این پروتوکول در مقر سازمان ملل متحد در نیویارک از تاریخ ۱۶ مارچ ۱۹۹۸ الی ۱۵ مارچ ۱۹۹۹ (۱۳۷۶/۱۲/۲۵) الی ۱۳۷۷/۱۲/۲۴ هجری شمسی) برای امضاء مفتوح خواهد بود. این پروتوکول بعد از تاریخ بسته شدن آن برای امضاء برای

الحاق مفتوح خواهد بود. اسناد
تنفیذ، پذیرش، تصویب، تأیید یا
الحاق نزد امین اسناد تودیع خواهد
شد.

۲- هر سازمان وحدت اقتصادی
منطقوی که بدون آنکه کشورهای عضو
آن عضو پروتوکول باشند عضو این
پروتوکول می شود، نسبت به کلیه
تعهدات به موجب این پروتوکول ملزم
می باشد. در مورد سازمان های مزبور
که یک یا چند کشور عضو آن، عضو
این پروتوکول باشند، سازمان و
کشورهای عضو آن باید در مورد
مسئولیت های مربوط خود برای اجرای
تعهداتشان به موجب این پروتوکول
تصمیم گیری کنند. در چنین مواردی،
سازمان و کشورهای عضو آن مجاز
نخواهند بود به طور همزمان حقوق
مربوط به این پروتوکول را اعمال کنند.

۳- سازمان های وحدت اقتصادی
منطقوی باید حدود صلاحیت خود را در
مورد موضوعاتی که در این پروتوکول
مورد حکم قرار گرفته است، در اسناد

وروسته به د الحاق لپاره پرانیستی وی. د
تنفیذ، منلو، تصویب، تأیید یا یوخیای
کبدلو اسناد به دسندونو له امین سره
کپنودل شی.

۲- د سیمه ییز اقتصادی یووالی هر
سازمان پرته له هغه چې غړي هېوادونه یې
د پروتوکول غړی وی د دغه پروتوکول
غړی کېږي، ددغه پروتوکول په موجب د
ټولو ژمنو په نسبت ملزم وی. د یادو
شویو سازمانونو په برخه کې چې یو یا څو
هېوادونه یې ددغه پروتوکول غړی وی،
سازمان او غړي هېوادونه یې باید ددغه
کنوانسیون له امله د خپلو ژمنو د ترسره
کولو لپاره د خپلو اړوندو مسئولیتونو په
برخه کې تصمیم ونیسي. په دې ډول
مواردو کې سازمان او غړي هېوادونه به
یې مجاز نه وی چې په هم مهاله توګه په
دې پروتوکول پورې اړوند حقوق اعمال
کړي.

۳- د سیمه ییز اقتصادی یووالی
سازمانونه باید د خپل واک حدود،
د هغو موضوعاتو په اړه چې په دې
پروتوکول کې پرې حکم شوی دی

د تنفيذ، منلو يا الحاق په اسنادو کې اعلام کړي. همداشان دغه سازمانونه بايد دسندونو امين ته چې په خپل وار نور غړي خبروي، دخپل واک د ساحې له هر بنسټيز بدلون څخه خبر ورکړي.

څلېريشمه ماده:

۱- دغه پروتوکول به په نوي ورځو کې وروسته له هغې نېټې چې لېټرلېږه د کنوانسيون (۵۵) غړي چې په (۱) ضميمه کې درج شوي يوه ډله غړي هم په کې شاملېږي او په مجموع کې يې لېټرلېږه په (۱) ضميمه کې د درج شويو غړو د ۱۹۹۰ (۱۳۶۹ هجري لمريز) کال د کاربن دای اوکسايډ د خورېدو د ټول ميزان ۵۵٪ توليد کړي دي، په تنفيذ، منلو، تصويب يا الحاق پورې خپل اړوند اسناد وړاندې کړي، د اجراء وړ ګرځي.

۲- ددې مادې د موخو له په پام کې نيولو سره، په (۱) ضميمه کې د درج شويو غړو د ۱۹۹۰ (۱۳۶۹ هجري

تنفيذ، پذيرش، تصويب يا الحاق خود اعلام ککند. همچنان، اين سازمان ها بايد امين اسناد را که به نوبه خود بقيه اعضا را مطلع می سازد، از هر تغيير اساسی در حدود صلاحيت خود اطلاع دهند.

ماده بیست و چهارم:

۱- این پروتوکول در نود روز بعد از تاریخی که حداقل (۵۵) عضو کنوانسیون، که دسته اعضای مندرج در ضمیمه (۱) نیز شامل آن میباشند و در مجموع حداقل ۵۵٪ کل میزان انتشار کاربن دای اکساید سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) اعضای مندرج در ضمیمه (۱) را تولید کرده اند، اسناد مربوطه به تنفيذ، پذيرش، تصويب يا الحاق خود را ارائه دهند، لازم الاجراء خواهد شد.

۲- بادر نظر داشت اهداف این ماده، میزان کل انتشار کاربن دای اکساید اعضای مندرج در

ضمیمه (۱) در سال ۱۹۹۰ میلادی (۱۳۶۹ هجری شمسی) به معنای مقدری است که در زمان تصویب این پروتوکول یا قبل از آن توسط اعضای مندرج در ضمیمه (۱) در اولین مکاتبات ملی آنها طبق ماده (۱۲) کنوانسیون ارائه کرده‌اند، ذکر شده است.

۳- این پروتوکول در مورد هر کشور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقی که بعد از انجام شرایط مندرج در بند فوق، این پروتوکول را تنفیذ، قبول یا تصویب کند یا به آن ملحق شود، در نودمین روز پس از تاریخ تودیع سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق آن، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۴- با در نظر داشت اهداف این ماده، علاوه بر اسناد تودیع شده توسط کشورهای عضو این سازمان، هر سندی که توسط سازمان وحدت اقتصادی منطقی تودیع گردیده باشد، محاسبه نخواهد شد.

لمریز) کال د کاربن دای اوکساید دکلی خوربدو میزان، د هغه مقدار په معنی دی، چې ددغه پروتوکول د تصویب پرمهال یا له هغه څخه مخکې په (۱) ضمیمه کې د درج شویو غړو له خوا د هغوی په لومړۍ ملي مکتوبونو کې د کنوانسیون د (۱۲) مادې له مخې وړاندې کړي دي، ذکر شوي دي.

۳- دا پروتوکول به د هر هېواد یا د سیمه ییز اقتصادي یووالي سازمان په برخه کې چې په پورتنی بند کې د درج شویو شرایطو له ترسره کولو وروسته، دغه پروتوکول تنفیذ، قبول یا تصویب کړي یا ورسره ملحق شي، د هغه د تنفیذ، منلو، تصویب یا الحاق د سند د وپشلو له نېټې وروسته پر نوي یمه ورځ به د اجراء وړ وگرځي.

۴- ددې مادې د موخوله په پام کې نیولو سره، ددغه سازمان د غړو هېوادونو له خوا پر وپشل شویو اسنادو سربېره، هر هغه سند چې د سیمه ییز اقتصادي یووالي سازمان له خوا وپشل کېږي، محاسبه به نه شي.

پنځه ويشتمه ماده:

په دې پروتوکول کې هېڅ ډول استناوې نه منظورېږي.

شپږويشتمه ماده:

۱- ددغه پروتوکول د اجراء وړ کېدو له نېټې څخه تر دريو کلونو تېرېدو وروسته په هر وخت کې د دغه پروتوکول غړي کولای شي، دغو اسنادو ته د ليکلې خبرتيا په لېږلو سره له دې پروتوکول څخه تېر شي.

۲- داتېرېدل به د همدې اسنادو دامین په واسطه د تېرېدو د خبرتيا د ترلاسه کولو يا د هغه د پای ته رسېدو له ټاکلې نېټې څخه چې ممکن په خبرتيا کې انصراف ټاکل شوی وي، د يوه کال له پای ته رسېدو وروسته به د اجراء وړ وگرځي.

۳- له کنوانسيون څخه د هر غړي د انصراف اعلام، له دغه پروتوکول څخه د انصراف په توګه هم ګڼل کېږي.

اووه ويشتمه ماده:

ددغه پروتوکول اصلي نسخه به چې عربي، چيني، انگليسي، فرانسوي، روسي

ماده ييست وپنجم:

هېچگونه استثنات را نمی توان درین پروتوکول منظور نمود.

ماده ييست وششم:

۱- اعضای این پروتوکول در هر زمان پس از گذشت سه سال از تاریخ لازم الاجرای این پروتوکول می تواند با ارسال اطلاعیه کتبی به امین اسناد از این پروتوکول کناره گیری نماید.

۲- این کناره گیری بعد از ختم یکسال از زمان دریافت اطلاعیه کناره گیری توسط امین اسناد یا تاریخ معین ختم آن که ممکن است در اطلاعیه انصراف تعیین شده باشد، قابل اجراء خواهد بود.

۳- اعلام انصراف هر عضو از کنوانسيون به عنوان انصراف از این پروتوکول نیز تلقی می گردد.

ماده ييست وهفتم:

نسخه اصلی این پروتوکول که متن های عربي، چيني، انگليسي، فرانسوي،

او هسپانوي متنونه يې يو ډول اعتبار لري، د ملگرو ملتونو له سرمنشي سره به حفظ وي. دغه سند د ۱۹۹۷ کال د دسمبر پر لسمه (۱۹/۹/۱۳۷۶ هجري لمريز) کې په کيوټو کې چمتو او تنظيم شوی دی.

روسی و هسپانوی آن از اعتبار یکسان برخوردار هستند نزد دبیرکل سازمان ملل متحد حفظ خواهد بود. این سند در دهمین روز دسامبر ۱۹۹۷ میلادی (۱۹/۹/۱۳۷۶ هجری شمسی) در کيوټو آماده و تنظيم شده است.

(الف) ضمیمه	(الف) ضمیمه
گازهای گلخانه‌ای.	گلخانه‌ای گازونه.
کاربن دای اکساید (CO ₂).	کاربن دای اکساید (CO ₂).
میتان CH ₄ .	میتان CH ₄ .
اکسید نیتروژن (ON ₂).	اکسید نیتروژن (ON ₂).
هیدروفلوروکاربنها (HFCs).	هیدروفلوروکاربنونه (HFCs).
پرفلوروکاربنها (PFCs).	پرفلوروکاربنونه (PFCs).
سولفوروهگزا فلورید (SF ₆).	سولفوروهگزا فلورید (SF ₆).
طبقه‌بندی بخش‌ها / منابع:	خانگه/د سرچینه طبقه بندی:
انرژی.	برپیننا.
احتراق مواد سوخت.	د سوند توکو سوخپدل.
صنایع انرژی.	د انرژی- صنایع.
صنایع تولیدی و ساخت.	تولیدی او د جوړونې صنایع.
حمل و نقل.	حمل اونقل.
سایر بخشها.	نورې خانگې.
سایر.	نور.
انتشار گازات مضر ناشی از مواد	د سون له توکو څخه دپیدا کېدونکو مضر و
سوخت.	گازونو خوړپدل.
مواد سوخت جامد.	جامد سون توکي.
گازهای طبیعی و نفت.	طبیعی او د نفتو گازونه.
سایر.	نور.
فرآورده‌های معدنی.	معدني لاس ته راوړنې.
صنایع شیمیایی.	شیمیایی صنایع.
فرایندهای صنعتی.	صنعتي غوښتنې.
تولید فلزات.	دفلزونو تولید.
سایر تولیدات.	نور تولیدات.

د هالو کاربونونو او سولفوروهگزا فلورید تولید	تولید هالو کاربن ها و سولفوروهگزا فلورید
د هالو کاربونونو او سولفوروهگزا فلورید مصرف	مصرف هالو کاربن ها و سولفوروهگزا فلورید
د حلالونو او نورو کرنیزو محصولاتو مصرف.	مصرف حلال ها و دیگر محصولات کشاورزی.
روده یې تخمیر.	تخمیر روده ای.
د سرې مدیریت.	مدیریت کود.
د وریجو کرل.	کشت برنج.
کرنیزې خاورې.	خاک های کشاورزی.
د هوارو ځمکو تجویز شوي سوځول.	سوزاندن تجویز شده زمینهای هموار.
په کرځایونو کې د پاتې کرنیزو توکو سوځول.	سوزاندن باقیمانده مواد کشاورزی در مزارع
نور.	سایر.
ضایعات.	ضایعات.
دځمکې پرمخ دجامدو ضایعاتو له منځه وړل.	دفع ضایعات جامد روی زمین.
د فاضلاب مدیریت.	مدیریت فاضلاب.
د اضافه توکو سوځول.	سوزاندن مواد زاید.
نور.	سایر.

(ب) ضميمه

د خوږېدو يا راټيټوالي د ميزان په كمې حد پورې اړوندو ژمنو غړي (د مېنا د دورې يا كال څخه په سلنه كې بدلون) .

استراليا ۱۰۸ .

اتريش ۹۲ .

بلژيک ۹۲ .

+ بلغارستان ۹۲ .

کانادا ۹۴ .

+ کرواسي ۹۵ .

+ چک جمهوريت ۹۲ .

دانمارک ۹۲ .

+ استوني ۹۲ .

د اروپا اتحاديې (۱) ۹۲ .

فنلاند ۹۲ .

فرانسې ۹۲ .

المان ۹۲ .

يونان ۹۲ .

+ مجارستان ۹۴ .

ايسلند ۱۱۰ .

ايرلند ۹۲ .

ايتاليا ۹۲ .

جاپان ۹۴ .

+ لتوني ۹۲ .

ليختن اشتاين ۹۲ .

+ ليتواني ۹۲ .

(ب) ضميمه

اعضاء تعهدات مربوط به حد كمې ميزان انتشار يا كاهش (تغيير درصد از سال يا دوره مېنا) .

استراليا ۱۰۸ .

اتريش ۹۲ .

بلژيک ۹۲ .

+ بلغارستان ۹۲ .

کانادا ۹۴ .

+ کرواسي ۹۵ .

+ جمهوري چک ۹۲ .

دانمارک ۹۲ .

+ استوني ۹۲ .

د اتحاديې اروپا (۱) ۹۲ .

فنلاند ۹۲ .

فرانسې ۹۲ .

المان ۹۲ .

يونان ۹۲ .

+ مجارستان ۹۴ .

ايسلند ۱۱۰ .

ايرلند ۹۲ .

ايتاليا ۹۲ .

جاپان ۹۴ .

+ لتوني ۹۲ .

ليختن اشتاين ۹۲ .

+ ليتواني ۹۲ .

لوکزامبورگ ۹۲.	لوکزامبورگ ۹۲.
موناکو ۹۲.	موناکو ۹۲.
هالنډ ۹۲.	هالنډ ۹۲.
نيوزيلنډ ۱۰۰.	نيوزيلنډ ۱۰۰.
ناروی ۱۰۱.	ناروی ۱۰۱.
+ لهستان ۹۴.	+ لهستان ۹۴.
پرتگال ۹۲.	پرتگال ۹۲.
+ روماني ۹۲.	+ روماني ۹۲.
+ فدراسيون روسيه ۱۰۰.	+ دروسيې فدراسيون ۱۰۰.
+ اسلوواکي ۹۲.	+ اسلوواکي ۹۲.
+ اسلوني ۹۲.	+ اسلوني ۹۲.
هسپانيا ۹۲.	هسپانيا ۹۲.
سوئډ ۹۲.	سوئډ ۹۲.
سوئيس ۹۲.	سوئيس ۹۲.
+ اکراين ۱۰۰.	+ اکراين ۱۰۰.
کشور شاهي بریتانیای کبیر و ایرلند شمالي ۹۲.	دلويې بریتانیا شاهي هېواد اوشمالي ایرلند ۹۲.
ایالات متحده امریکا ۹۳.	د امریکا متحد ایالتونو ۹۳.
– کشورهایی که در حال فرآیند عبور به سوی اقتصاد بازار می‌باشند.	– هغه هېوادونه چې د بازار د اقتصاد په لور د خوځېدو په حال کې دي.
۱- اتحادیه اروپا و کشورهای عضو آن	۱- د اروپا اتحادیه او غړي هېوادونه به
تعهدات مربوط به خود را به اساس	یې، په ځان پورې اړوندې ژمنې د (۳)
بند (۱) ماده (۳) طبق مفاد ماده (۴)	مادې د (۱) بند پر بنسټ او د (۴) مادې د
انجام خواهند داد.	گټو له مخې ترسره کړي.

وچې ته محاط د ودې په حال کې
هېوادونو لپاره ديوه نړيوال څېړنيز
بنسټ د جوړولو په موخه د څو
اړخيزه موافقه ليک د توشېح په
هکله، د افغانستان د اسلامي
جمهوريت د رئيس فرمان

گڼه: (۱۰۴)

نېټه: ۱۳۹۱ / ۱۰ / ۱۸

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴) مادې
د (۱۶) فقرې د حکم له مخې، پر وچه
د محاطو پرمختيايي هېوادونو لپاره ديوه
نړيوال څېړنيز بنسټ د جوړولو له موافقه
ليک سره د افغانستان يوځای کېدل چې د
ولسي جرگې د ۱۳۹۱ / ۸ / ۱۷ نېټې د
(۷۰) گڼې او د مشرانو جرگې د
۱۳۹۱ / ۹ / ۲۶ نېټې د (۷۰) گڼې
مصوبو پر بنسټ په (۱) سريزه او (۱۵)
مادوکې تصديق شوی دی، توشېح
کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ او

فرمان

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان
در مورد توشیح موافقتنامه چند
جانبه برای ایجاد یک نهاد تحقیقاتی
بین المللی برای کشورهای محاط
به خشکه در حال توسعه

شماره: (۱۰۴)

تاریخ: ۱۳۹۱/۱۰/۱۸

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴)
قانون اساسی افغانستان، الحاق افغانستان
به موافقتنامه چند جانبه برای ایجاد یک
نهاد تحقیقاتی بین المللی برای کشور
های محاط به خشکه در حالت توسعه
که توسط مصوبات شماره (۷۰) مؤرخ
۱۳۹۱/۸/۱۷ ولسی جرگه و شماره
(۷۰) مؤرخ ۱۳۹۱/۹/۲۶ مشرانو
جرگه شورای ملی بداخل یک مقدمه،
(۱۵) ماده تصدیق گردیده است، توشیح
می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ

۱۳۹۳/۱۰/۲۸

رسمي جریده

مسلل نمبر (۱۱۵۸)

له موافقه ليک او د ملي شوري له مصوبو سره يوځای دې، په رسمي جریده کې خپور شي.

و همراه با مصوبات شورای ملی و موافقتنامه در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

وچې ته محاط د ودې په حال کې

هېوادونو لپاره د يوه نړيوال څېړنيز

بنسټ د جوړولو په موخه د څوارڅيزه

موافقه ليک په هکله،

دولسي جرگې تصديق

نېټه: (۷۰)

نېټه: ۱۳۹۱ / ۸ / ۱۷

د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمې

مادې له حکم سره سم، د ۱۳۹۱ کال

د لړم دمياشتې د ۱۷ نېټې په عمومي

غونډه کې پر وچه د محاطو پرمختيايي

هېوادونو لپاره د يوه نړيوال څېړنيز بنسټ

د جوړولو لپاره څو اړخيز موافقه ليک په

يوه سريزه، او (۱۵) مادو کې تصديق

کړ.

الحاج عبدالرووف " ابراهيمي "

دولسي جرگې رئيس

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

تصديق ولسی جرگه

از موافقتنامه چند جانبه برای ایجاد

یک نهاد تحقیقاتی بین المللی برای

کشورهای محاط به خشکه در حال

توسعه

شماره: (۷۰)

تاریخ: ۱۳۹۱/۸/۱۷

به تأسی از حکم ماده نودم قانون اساسی

افغانستان، موافقتنامه چند جانبه برای

ایجاد یک نهاد تحقیقاتی بین المللی

برای کشورهای محاط به خشکه در

حال توسعه در جلسه عمومی مؤرخ ۱۷

ماه عقرب سال ۱۳۹۱ ولسی جرگه به

داخل یک مقدمه (۱۵) ماده تصديق

گردید.

الحاج عبدالرووف " ابراهيمي "

رئيس ولسی جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

مشرانو جرگه

وچې ته محاط د ودې په حال کې

هېوادونو لپاره د يوه نړيوال څېړنيز

بنسټ د جوړولو په موخه د څوارڅيزه

موافقه ليک په هکله،

دمشرانو جرگې تصديق

گڼه: (۷۰)

نېټه: ۱۳۹۱/۹/۲۶

د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمې

مادې له حکم سره سم، د ۱۳۹۱ کال

دلیندی د میاشتي د ۲۶ نېټې په عمومي

غونډه کې پر وچه دمحاطو پرمختيايي

هېوادونو لپاره د يوه نړيوال څېړنيز بنسټ

د جوړولو لپاره څو اړخيزه موافقه ليک

په يوه سريزه، او (۱۵) مادو کې تصديق

کړ.

محمد علم ايزديار

دمشرانو جرگې لومړی نايب

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

تصديق مشرانو جرگه

در مورد موافقتنامه چند جانبه برای

ايجاد یک نهاد تحقیقاتی بین المللی

برای کشورهای محاط به خشکه در

حال توسعه

شماره: (۷۰)

تاریخ: ۱۳۹۱/۹/۲۶

به تأسی از حکم ماده نودم قانون اساسی

افغانستان، موافقتنامه چند جانبه برای

ايجاد یک نهاد تحقیقاتی بین المللی

برای کشورهای محاط به خشکه در

حال توسعه به داخل یک مقدمه، (۱۵)

ماده در جلسه عمومی مؤرخ

۱۳۹۱/۹/۲۶ مشرانو جرگه، تصديق

گردید.

الحاج محمد علم ايزديار

نایب اول مشرانو جرگه

وچې ته محاط د ودې په حال
کې هېوادونو لپاره د یوه نړیوال
څېړنیز بنسټ د جوړولو په موخه
څو اړخیزه موافقه لیک

دمخه وینا:

وچې ته محاط د ودې په حال کې هغه
هېوادونه (LLDCs) چې د موافقه لیک
په اطرافو کې به حاضر وي:

وچې ته محاط د ودې په حال کې
هېوادونو د پوهې د کچې د لوړولو او وچې
ته محاط د ودې په حال کې ترانزیتی
هېوادونو ترمنځ په یوه نوي نړیوال
چارچوب کې د ترانزیتی لېږد رالېږد
د همکارۍ د لارې نه د هغوی ځانگړو
اړتیاوو ته درسیدگۍ په منظور وچې ته
محاط ترانزیتی هېوادونو، تمویلونکو
هېوادونو، نړیوال پرمختیایي اومالی
سازمانونو او دملگرو ملتونو سازمان د
ادارو د سیستم دوزیرانو د نړیوال کنفرانس
پایلې ته په اشارې سره، چې د ۲۰۰۳ م
کال د اگست په میاشت کې د قزاقستان
دالماتا په ښار کې جوړ شوی وو او

موافقتنامه چندجانبه برای ایجاد
یک نهاد تحقیقاتی بین المللی
برای کشورهای محاط به
خشکه در حال توسعه

پیشگفتار:

کشورهای محاط به خشکه در حال
توسعه (LLDCs) که اطراف
موافقتنامه حاضر می باشد:

با اشاره به نتایج کنفرانس بین المللی
وزرای کشورهای محاط به خشکه و
کشورهای در حال توسعه ترانزیتی و
کشورهای تمویل کننده و سازمان های
بین المللی مالی و توسعه و ادارات
سیستم سازمان ملل متحد به منظور بلند
بردن سطح آگاهی و رسیدگی به
نیازمندی های ویژه کشور های در حال
توسعه محاط به خشکه در یک چارچوب
جدید جهانی برای همکاری های حمل و
نقل ترانزیتی بین کشورهای محاط به
خشکه و در حال توسعه ترانزیتی که در
ماه اگست سال ۲۰۰۳ م در شهر الماتا
قزاقستان برگزار شده بود و با در نظر

داشت اهمیت تطبیق کامل و مؤثر برنامه کاری الماتا.

با توجه به قطعنامه شماره ۲۰۱/۵۸ مؤرخ ۲۳ دسمبر سال ۲۰۰۳ م مجمع عمومی که نتایج کنفرانس بین المللی وزراء و برنامه کاری الماتا و قطعنامه ۲۱۴/۶۴ مؤرخ ۲۲ دسمبر مجمع عمومی که از ایجاد نهاد تحقیقاتی برای کشورهای محاط به خشک‌ه در حال توسعه در اولانباتار استقبال نمود.

با تأکید بیشتر بر قطعنامه شماره الف ۶۴-۲۱۴ مؤرخ ۲۲ دسمبر سال ۲۰۰۹ م مجمع عمومی که از ایجاد تیم کارشناسی در کشورهای محاط به خشک‌ه در شهر اولانباتار برای ارتقای ظرفیت تحلیلی کشورهای در حال توسعه و بهبود تبادل تجارب بهتر روش‌های که ضرورت دارد تلاش‌های هماهنگ آنان را برای تطبیق کامل و مؤثر برنامه کاری الماتا و اهداف توسعه‌ی هزاره را به حداکثر رساند

دالماتا دکاري برنامه دپوره او کتور پلي کېدو داهمیت په پام کې نیولوسره.

د عمومي مجمع د ۲۰۰۳ م کال د دسمبر د ۲۳ نېټې ۲۰۱/۵۸ شمېره قطعنامه ته په پام سره چې د وزیرانو دنړيوال کنفرانس پایلې او دالماتا کاري برنامه او دعمومي مجمع د دسمبر د ۲۲ نېټې ۲۱۴/۶۴ شمېره قطعنامه چې وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو لپاره یې د تحقیقاتي بنسټ له جوړولونه هرکلی وکړ.

د عمومي مجمع د ۲۰۰۹ م کال د دسمبر د ۲۲ نېټې پر ۶۴-۲۱۴ الف گڼې پرېکړه لیک باندې په زیات تأکید سره چې د ودې په حال کې هېوادونو د تحلیلي ظرفیت د لوړولو پاره د اولانباتار په ښار کې په وچه محاط هېوادونو کې د کار پېژندنې د ټیم له جوړېدو او د هغو تگلارو د ښو تجربو د تبادلې د ښه والي له پاره چې اړتیا ده، د هغوي هم غړې شوې هڅې د الماتا د کاري برنامه د بشپړ او اغېزمن تطبیق له پاره او د زیریزي وده ییزي (توسعوي) موخې اکثر حد ته

ورسوي هر کلی کوي.

په نوموړي قطعنامه کې عمومي مجمع، دلې پرمختیاموندونکو هېوادونو لپاره دعالي نمایندګي دفتر، وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونه او دودې په حال کې هېوادونو وړې جزیرې او دملګرو ملتونو دسیستم پورې اړوند ټولې ادارې او اړوند سیمه ییز او نړیوال بنسټونو ته یې بلنه ورکړه چې وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو سره دنړیوال تحقیقاتي بنسټ دفعالیتونو دتطبيق په برخه کې همکاري وکړي.

د ۲۰۰۷ م کال د اګست په میاشتې کې په اولانباتار کې وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو دسوداګرۍ وزیرانو داجلاس تصویب شوې اعلامیې ته په پام سره، یونړیوال تحقیقاتي مرکز جوړولوته وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو اړ تیا ته چې مقر یې په اولانباتار کې دی له نوي سره تاکید، او دنړیوالو سازمانونو او تمویلونکو هېوادونو لخوا وچې ته محاط د ودې په حال کې

استقبال نمود.

در قطعنامه مذکور، مجمع عمومی دفتر نمایندګی عالی را برای کشورهای کمتر توسعه یافته، کشورهای در حال توسعه محاط به خشکه و جزایر کوچک کشورهای در حال توسعه سایر ادارات مربوطه عضو سیستم ملل متحد، و نهادهای ذیربط بین المللی ومنطقوی دعوت به عمل آورده تا کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه را در راستای تطبیق فعالیت های نهاد تحقیقاتی بین المللی همکاری نمایند.

با توجه به اعلامیه اولانباتار که در اجلاس وزرای تجارت کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه در ماه اګست سال ۲۰۰۷ م به تصویب رسید، با تأکید مجدد بر نیازمندی کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه برای ایجاد یک نهاد تحقیقاتی بین المللی که مقر آن در شهر اولانباتار است و یا اصرار سازمان های بین المللی و

کشورهای تمویل کننده جهت همکاری با کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه برای تحقق بخشیدن این پروژه. همچنان با توجه به سند نتایج نهایی بررسی میان مدت تطبیق برنامه کاری الماتا مؤرخ ۳ اکتوبر سال ۲۰۰۸ م در شهر نیویارک که از پیشنهاد ایجاد نهاد تحقیقاتی بین المللی اولناتار استقبال نمود تا ظرفیت تحلیلی کشور های محاط به خشکه در حال توسعه را به منظور بلندبردن سطح مؤثریت در تطبیق برنامه کاری الماتا، افزایش دهد.

با توجه به اعلامیه مؤرخ ۲۵ سپتمبر سال ۲۰۰۹ م هشتمین اجلاس وزرای کشور محاط در حال توسعه در نیویارک و اعلامیه ایزولوینی سومین اجلاس وزرای تجارت کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه در ماه اکتوبر ۲۰۰۹ م که از ایجاد نهاد تحقیقاتی بین المللی برای کشورهای

هوادونو سره ددی پروژې د عملي کولو په خاطر په همکاري اصرار. همدارنگه د نیویارک په ښار کې د ۲۰۰۸ م کال د اکتوبر ۳ نېټې د الماتا د کاري برنامې د تطبیق د میان مدت د خپرنې نهایی پایلې ته په پاملرنې سره چې د الماتا د کاري برنامې د تطبیق لپاره چې د مؤثریت د کچې لوړولو ته زیاتوالی ورکړي. د الماتا د کاري برنامې په تطبیق کې د مؤثریت د کچې د لوړولو په خاطر وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو د تحلیلي ظرفیت د لوړولو په منظور په اولناتار کې د تحقیقاتي بنسټ د جوړولو له وړاندیز نه هرکلی وکړ.

په نیویارک کې د ۲۰۰۹ م کال د سپتمبر د ۲۵ نېټې وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو د وزیرانو د اتم اجلاس اعلامیې او د ۲۰۰۹ م کال د اکتوبر په میاشت کې وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو د سوداګرۍ د وزیرانو د ایزولویني د درېیم اجلاس اعلامیې ته په پام سره چې وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو لپاره دنړیوال

محاط به خشکه در حال توسعه استقبال نمود.

با توجه به اینکه گروهی از کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه متشکل از ۳۱ عضو سازمان ملل متحد، طوریکه در ماده (۱۲۴) کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد قانون بحری آماده سواحل بحری ندارند.

با اشاره به سند نهایی پانزدهمین اجلاس سران و کشورهای جنبش عدم انسلاک که در جولای سال ۲۰۰۹م در مصر به امضاء رسید و در آن از اعلامیه اولانباتار که اسناد نتایج جلسات و کنفرانس های مختلف را به تصویب رسانیده، استقبال نموده است.

با درک بیشتر اینکه عدم دسترسی سرزمینی به بحر، وخیم بودن دوری از بازارهای جهان، و مصارف ترانزیتی ممنوع و خطرات که هنوز هم ادامه دارد تا سلسله از موانع بالای عواید صادرات، جریان سرمایه خصوصی

تحقیقاتی بنسبت له جوړولو نه یې هرکلی وکړ.

دې ته په پام سره لکه څرنگه چې د ملگرو ملتونو دسازمان دکنوانسیون په (۱۲۴) ماده کې دبحري قانون په اړه راغلي وچې ته محاط د ودې په حال کې دهبوادونو یوه برخه چې دملگرو ملتونو دسازمان د ۳۱ غړو څخه متشکل دي، بحري سواحل نه لري.

عدم انسلاک دحرکت هېوادونو دمشرانو د پنځلسمې ناستې نهایی سند ته په اشارې سره چې د ۲۰۰۹ م کال دجولای په میاشت کې په مصرکې لاسلیک شو او په هغې کې داولانباتار له اعلامیې څخه چې دمختلفوناستو او کنفرانسونو دپایلو اسناد یې تصویب کړ، هرکلی شوی دی.

او ددې خبرې زیات درک سره چې دځمکې پرمخ بحرته نه لاس رسی، دنړۍ بازارونونه دلرې والي خطر، او ترانزیتی ممنوع لگښتونه اوخطرونه چې لاهم ادامه لري ترڅو وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو پرعوایدو، صادراتو،

و تجهیز منابع داخلی کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه ایجاد نماید و از همین رو رشد کلی و توسعه اجتماعی اقتصادی را بر عکس متأثر می سازد.

همچنان با درک ضرورت کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه مبنی بر ایجاد یک مرکز عالی برای پژوهش های تحلیلی و مشورت های پالیسی برای کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه و سهمگیری در تقویت ظرفیت های تحلیلی کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه در ساحات کلیدی رشد اقتصادی و کاهش فقر به ویژه حمل و نقل ترانزیتی، کمک به تجارت و تسهیلات تجاری و همچنان فراهم نمودن ابزار مذاکراتی مناسب برای مذاکره کنندگان کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه در سازمان تجارت جهانی و سایر نهادهای بین المللی.

با تأکید بر ضرورت همکاری های نزدیک و مؤثر در بین کشورهای محاط

خصوصی سرمایه گذاری به جریان او داخلی منابع و یوسلسله موانع پیدا کپی اوله همدی امله په توله کپی پرمختیا او تونیز اقتصادی پراختیا برعکس اغیزمن کوی.

همدارنگه وچی ته محاط د ودی په حال کپی هېوادونو لپاره د تحلیلی خپرنو او وچی ته محاط د پراختیا په حال کپی هېوادونو ته د پالیسیو د مشورې ورکولو لپاره دیو عالی مرکز د جوړولو د اړتیا په درک سره د فقر په راتیولو او د اقتصادی پرمختیا په کلیدی ساحو کپی وچی ته محاط د پراختیا په حال هېوادونو د تحلیلی ظرفیتونو په پیاوړی کولو کپی برخه اخیستل په ځانگړې توگه ترانزیتی لېږد رالېږد، له سوداگری- سره مرسته او سوداگریزې آسانتیاوې همدارنگه په ټولو نړیوالو بنسټونو او په نړیوال سوداگریز سازمان کپی وچی ته محاط د ودی په حال کپی هېوادونو د مذاکره کوونکو لپاره د مناسبو ابزارو برابرول.

دالماتا دکاری برنامې د مؤثر تطبیق لپاره وچی ته محاط د ودی په

به خشکه و در حال توسعه غرض تطبیق مؤثر برنامه کاری الماتا.

با اذعان مجدد بر اهمیت ایجاد میکانیزم های مناسب برای تسهیل و بهبود همکاری بین کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه و ضرورت تسریع فعال سازی و تحقق بخشیدن خط مشی نهاد تحقیقاتی بین المللی با سهمگیری فعال تمام کشورهای در حال توسعه و حمایت کامل سازمان های بین المللی و کشورهای تمویل کنند، حسب ذیل توافق نمودند:

ایجاد و مراکز نهاد بین المللی

تحقیقاتی

ماده اول:

۱-۱- اطراف عضو این موافقتنامه تصمیم گرفته اند تا نهاد تحقیقاتی بین المللی را برای کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه ایجاد نماید که منعبد به نام "نهاد تحقیقاتی بین المللی برای کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه" یاد می شود.

۱-۲- دفاتر مرکزی نهاد تحقیقات

حال کی هبوادونو ترمخ د نژدی او مؤثری همکاری- په اړتیا تاکید.

وچې ته محاط د ودې په حال کې هبوادونو ترمخ دهمکاری- دبنه والي اواسانتیاپه خاطر دناسبو میکانیزمونو دجوړولو په اهمیت او دنړیوال سازمانونو او تمویلونکو هبوادونو دکامل ملاتړ او دپراختیا په حال کې دټولو هبوادونو په فعالې ونډې اخیستنې سره دنړیوال تحقیقاتی بنسټ خط مشی د ژر فعالولو او دتحقق وربنسولو اړتیا باندي له نوي سره بیاتاکیدسره په لاندې ډول موافقه وکړه:

دنړیوالو څېړنیزو مرکزونو او بنسټونو

جوړول

لومړۍ ماده :

۱-۱- ددې تړون غړو هبوادونو پرېکړه کړې چې دودې په حال کې وچې ته محاط هبوادونو لپاره نړیوال څېړنیز بنسټ جوړ کړي چې له دې وروسته به "دودې په حال کې وچې ته محاط هبوادونو لپاره دنړیوال څېړنیز بنسټ" په نوم یادېږي.

۱-۲- ددې نړیوال څېړنیز بنسټ

مرکز به دمغولستان هېواد د اولنباتورپه بنار کې موقعیت لري. دغه څېړنيز مرکز دخپلو غړو له خوا اجازه لري چې په هر ځای کې نمایندګي ولري.

د نړيوال څېړنيز بنسټ موخې

دوه یمه ماده:

۱-۲- ددغه نړيوال څېړنيز بنسټ ټوليزې موخې د ودې په حال کې هېوادونو د توان د پياوړتيا لپاره د وکالت او ډېرو لوړو څېړنيزو کړنو څخه عبارت دي چې دنړيوال سوداګرۍ د سازمان د مذاکراتو په ګډون د بشري پرمختيا د لوړولو، د فقر د ټيټوالي د موخو د پياوړي کولو او دنړيوال سوداګرۍ څخه دهغوی د ګټې اخيستنې ظرفيت، لوړ کړي.

۲-۲- دغه نړيوال بنسټ، په نوموړي چارچوب کې لاندې فعاليتونه سرته رسوي:

الف- په سوداګرۍ، د سوداګرۍ لپاره مرسته، لېږد رالېږد، اوترانزيت پورې اړونده د مطالعاتو او څېړنو برابرول او خپرول او همدارنگه دودې په حال کې وچې ته محاط هېوادونو د علاقې وړ

بين المللی در شهر اولنباتار مغولستان موقعیت دارد. نهاد تحقیقاتی مذکور از سوی اعضاء اجازه دارد تا در هر جای نمایندګی داشته باشد.

اهداف نهاد تحقیقاتی بین المللی

ماده دوم:

۱-۲- هدف کلی نهاد تحقیقاتی بین المللی عبارت از انجام تحقیقات عالی و وکالت برای بهبود توانایی کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه می باشد تا ظرفیت آنان را به منظور استفاده از تجارت بین المللی به شمول مذاکرات سازمان تجارت جهانی با هدف نهایی بالا بردن انکشاف بشري و کاهش فقر، ارتقاء دهد.

۲-۲- در چارچوب مذکور، نهاد تحقیقاتی بین المللی فعالیت های ذیل را دنبال می نماید:

الف- تهیه و انتشار تحقیقات و مطالعات پیرامون موضوعات مربوط به تجارت، کمک برای تجارت، حمل و نقل و ترانزیت و همچنان پایگاه های اطلاعاتی (دیتابیس) راجع به مسایل مورد

- مسایلو په اړه اطلاعاتي مرکزونه (دیتابیس) جوړول.
- ب- د ودې په حال کې وچې ته محاط هېوادونو تر منځ دمرستو دښه والي په موخه په کلیدي برخو کې دترانزیتی لېږد رالېږد، زیربنايي پانگې اچونې، سوداگریزې مرستې او آسانتیاوې، سوداگریز مذاکرات، د فقر تیتوالی او اقتصادي پراختیا کې دهغوی دارزونو دظرفیت پیاوړتیا.
- ج- د معلوماتو شریکول او دهغو ستونزو دښه درک په منظور چې وچې ته محاط دودې په حال کې هېوادونه ورسره مخامخ دي دشبکو جوړول.
- د- دهغو استراتژیو او پالیسیو په برابرولو کې برخه اخیستل چې موخه یې د تحلیلي مطالعاتو اود ورځې دکلیدي مسایلو دتحقیق له لارې نه دالماتا دکاري برنامې اغېزمن تطبیق وي.
- ه- هغو نړیوالو اقتصادي مسایلو ته په پام سره چې وچې ته محاط دودې په حال کې هېوادونو دعلاقی وړ دي، د ودې په حال وچې ته محاط هېوادونو ترمنځ دنړیوالې هم غړۍ دنظریاتو دشیوو
- علاقه کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه.
- ب- بهبود همکاری بین کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه به منظور تقویت ظرفیت تحلیلی آنان در ساحات کلیدی حمل و نقل ترانزیتی، سرمایه گذاری زیربنایی، کمک و تسهیلات تجارتي، مذاکرات تجارتي، کاهش فقر و رشد اقتصادی.
- ج- شریک ساختن معلومات، شبکه سازی به منظور درک بهتر چالش های که کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه به آن مواجه اند.
- د- سهمگیری در تهیه استراتژی ها و پالیسی های که هدف از ان تطبیق مؤثر برنامه کاری الماتا از طریق مطالعات تحلیلی و تحقیق روز مسایل کلیدی.
- ه- ترویج نظریات و شیوه های همگرایی بین کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه با توجه به مسایل اقتصاد جهانی مورد علاقه کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه،

خپروال دمثال په توگه دنړيوال اقتصاد اغيزې اومالي بحران، داقلیم بدلون اوغذایي امنیت.

و- وچې ته محاط دودې په حال کې هېوادونو دخاصو اړتیاوو اوله هغه مالي او تخنیکي منابعونه چې دمطالعاتو او تحقیقاتو دتطبيق لپاره مشخص شوي دي دخبرداري دکچې دلورولو په منظور دنړيوال سازمان دسیستم او پراختیایي شریکانو په گډون دنړيوالو سازمانونو سره دگټورو همیشني (تلپاتي) اړیکو جوړول.

ز- دکټې اخیستنې اواستفادې لپاره وچې ته محاط دودې په حال کې هېوادونو، پراختیایي شریکانو، اونور همکار تحقیقاتي بنسټونو ته دمطالعاتو او تحقیقاتو دنټیجو او انتشاراتو په لاس کې ورکول.

دندې

درېمه ماده:

خپرنیز بنسټ دخپلو موخو دپلي کېدو لپاره باید لاندې کارونه ترسره کړي:
۱-۳- وچې ته محاط دودې په حال

مانند تاثیرات اقتصاد جهانی و بحران مالی، تغییرات اقلیم و امنیت غذایی.

و- ایجاد روابط مستمر با سازمان های بین المللی به شمول سیستم سازمان ملل متحد، شرکای توسعه، به منظور بلند بردن سطح آگاهی از نیازمندی های خاص کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه و منابع مالی و تخنیکي که برای تطبیق مطالعات و تحقیقات تشخیص شده.

ز- در دسترس قراردادن انتشارات، نتایج تحقیقاتی و مطالعات برای کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه، شرکای توسعه و سایر نهادهای تحقیقاتی همکار برای استفاده و بهره برداری کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه.

وظایف

ماده سوم:

نهاد تحقیقاتی به منظور تحقق اهداف خویش باید کارهای ذیل را انجام دهد:
۱-۳- ایجاد روابط با نهاد های

کپی هېوادونو له تخصصي بنسټونو، نړیوالو سازمانونو او د ملگرو ملتونو د سازمانونو د سیستم له هغې جملې څخه د لږ پرمخللي هېوادونو لپاره عالی نمایندگي، وچې ته محاط مخ پر ودې وړې جزیرې هېوادونه، دملگرو ملتونو پراختیایي برنامه، دپراختیا اوسوداگری په اړه دملگرو ملتونو دسازمان کنفرانس، دملگرو ملتونو دسازمان پوهنتون، نړیوال بانک، د ملگرو ملتونو سیمه ییز کمپسیونونه، دڅارنې نړیوال سازمان، د نړیوالې جادې دلېږد رالېږد اتحادیه، تمویلونکي هېوادونه او دکمرکاتو نړیوال سازمان، ټولو هېوادونو او وچې ته محاط د ودې په حال کې هېوادونو کې تحقیقاتي بنسټونو سره داریکو جوړول همدارنگه خصوصي کلیدي بنسټونه او دمدني ټولني بنسټونو او وچې ته محاط مخ پر ودې او ترانزیتی هېوادونو پورې اړوند مشخص مسایلو په اړوند د کاري څېړنیزو گروپونو دناستو جوړول.

۳-۲- د هغوی په مختلفو ناستو

تخصصی درکشورهای محاط به خشکه در حال توسعه، سازمان های بین المللی، به شمول سازمان های سیستم ملل متحد، از جمله نمایندگی عالی برای کشور های کمتر توسعه یافته، کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه و کشورهای در حال توسعه جزایر کوچک، برنامه توسعه ملل متحد، کنفرانس سازمان ملل متحد در مورد تجارت و توسعه، پوهنتون سازمان ملل متحد، بانک جهانی، کمیسیون های منطقوی سازمان ملل متحد، سازمان تجارت جهانی، اتحادیه حمل و نقل جاده بین المللی، سازمان جهانی گمرکات و کشورهای تمویل کننده، نهادهای تحقیقاتی در کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه و در سایر کشورها و همچنان نهادهای کلیدی خصوصی و جامعه مدنی و تدویر جلسات گروپ کاری و مباحث مستقیم پیرامون مسایل مشخص مربوط به کشورهای در حال توسعه محاط به خشکه و ترانزیتی.

۳-۲- ارایه نظریات و پیشنهادات

عملی برای ملاحظه گروهی از کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه در جلسات و کنفرانس های مختلف آنان.

۳-۳- ایجاد یک وب سایت برای ترویج تمام فعالیت های انجام شده توسط کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه در زمینه تطبیق برنامه کاری الماتا، در سطوح ملی، منطقوی و بین المللی، نتایج تحقیقات انجام شده از سوی نهاد تحقیقات سایر نهادهای همکار و مطالعات و نتایج جلسات کلیدی، کنفرانس ها و اجلاس ها.

۳-۴- جمع آوری، سیستماتیک سازی، تحلیل و انتشارات معلومات مربوط به کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه از طریق وب سایت وسایر وسایل و همچنان اقدامات و برنامه های طرح شده از سوی نهادهای بین المللی و کشورهای تمویل کننده در قبال کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه در زمینه تطبیق برنامه کاری الماتا.

او کنفرانسونو کپی وچی ته محاط مخ پرودی هبودونو لپاره د لپه ییزو لیدلورو لپاره دنظریاتو او عملی وپاندیزونو وپاندی کول.

۳-۳- په ملی، سیمه ییز او نریواله سطح دالماتا دکاری برنامی، د پولو همکارو بنستونو د تحقیقاتو د بنسپ له خوانه د ترسره شویو تحقیقاتو د نتیجی، مطالعاتو، دکلیدی جلسو دپایلو، کنفرانسونو او جلسو د تطبیق په برخه کپی وچی ته محاط دمخ پرودی هبودونو د پولو ترسره شویو فعالیتونو د ترویج لپاره د وب سایت جوړول.

۳-۴- د وب سایت اونورو وسایلو له لاری نه وچی ته محاط مخ پرودی هبودونو پورې د اړوندو معلوماتو او همدارنگه وچی ته محاط مخ پرودی هبودونو لپاره دالماتا دکاری برنامی د تطبیق په برخه کپی دنریوالو بنستونو او تمویلونکو هبودونو لخوا د طرحه شوو برنامو او اقداماتو جمع کول، سیستماتیک کول، خپرول او تحلیلول.

د تحقيقاتي بنسټ د کار تنظيم او

غړيتوب

خلورمه ماده:

۴-۱- وچې ته محاط دودې په حال کې ټول غړي هېوادونه چې دغه موافقه ليک يې لاسليک کړی دی کولی شي دنړيوال څېړنيز بنسټ غړيتوب ترلاسه کړي.

۴-۲- استاذي:

الف- دملگرو ملتونو هرغړی هېواد.

ب- دملگرو ملتونو دسازمان پورې اړونده ادارې او بنسټونه چې په ۱.۳ ماده کې هغه ته اشاره شوېده.

ج- بين الحکومتی او غير دولتي سازمانونه.

د- رئيسه پلاوی کولی شي چې دخصوصي سکتور استاذو ته بلنه ورکړي ترڅو ددې څېړنيز بنسټ سره د ناظر په توگه يوځای شي.

ارگانونه

پنځمه ماده:

۵-۱- تحقيقاتي بنسټ د رئيسه هيئت

عضويت و تنظيم کارنهاد

تحقيقاتي

ماده چهارم:

۴-۱- تمام کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه که اين موافقتنامه را امضاء نموده اند می تواند عضويت نهاد تحقيقاتی بين المللی را به دست آورند.

۴-۲- نمايندگان:

الف- هرکشور عضو سازمان ملل متحد.

ب- نهادها و ادارات مربوطه سازمان ملل متحد که در ماده ۱.۳ به آن اشاره شده.

ج- سازمان های بين الحکومتی و غير دولتی.

د- هيئت رئيسه می تواند از نمايندگان سکتور خصوصی دعوت به عمل آورد تا به نهاد تحقيقاتی منحیث ناظر بپيوندند.

ارگان ها

ماده پنجم:

۵-۱- نهاد تحقيقاتی متشکل است از

او دارالانشاء څخه متشکل دی.

هيئت رئيسه و يک دارالانشاء.

رئيسه هيات

هيات رئيسه

شپږمه ماده:

ماده ششم:

۶-۱-

۶-۱-

الف- رئيسه هيات، چې لډېنه وروسته به د "هيئت" په نامه يادېږي، لوړ ترين مقام دی چې د دغه موافقه ليک په واسطه جوړ شوی دی. دغه هيئت د هر غړي هېواد له استازونه جوړ شوی دی چې د دغه موافقه ليک غړيتوب يې حاصل کړی دی.

الف- هيئت رئيسه، که منبهد به نام "هيئت" ياد می شود، عالی ترين مقام می باشد که توسط موافقتنامه حاضر ایجاد شده است. اين هيئت متشکل از نمايندگان هر کشور عضو می باشد که عضويت موافقتنامه حاضر را حاصل نموده است.

ب- هغه استازي چې هيئت ته ورمعرفي کېږي بايد د داسې عالي اشخاصو له جملې نه وي چې وچې ته محاط مخ پرودي هېوادونو په ودې کې په خپلو ژمنو او برخه اخیستننه کې بنکاره وي او دکليدي مسایلو او سوداگريزو پالیسيو دستونزو او وچې ته محاط مخ پرودي هېوادونو په هکله معلومات ولري.

ب- نمايندگان که به هيئت معرفی می شوند بايد از جمله اشخاص عالی باشند که در تعهدات و سهمگيري خویش در توسعه کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه معروف بوده و از مسایل کليدي و چالش های پالیسی تجارتي و کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه آگاهی داشته باشند.

ج- دتحقیقاتي بنسټ اجرائیوي رئيس بايد درئيسه هيئت د سکرتر په توگه دنده ترسره کړي او په دې موقف کې نوموړی غړوته دهیئت دناستو دمنوت د توزیع او

ج- رئيس اجرائیوی نهاد تحقیقاتی باید منحيث سکرتر هيئت رئيسه ایفای وظیفه نموده و در این موقف موصوف مسئولیت حفظ و توزیع مینوت جلسات

ساتني مسئوليت پر غاڙه لري.

د- دهيت د صلاحيت پر اساس، کولی شي درئيسه هيت په ناستوکې ناظرين راوبلل شي.

۶-۲- هيت کولی شي، هيت او دارالانشاء لپاره د تحقيقاتو او پاليسيو د لومړيتوبونو د تنظيم په گډون، د پاليسي او مهمو استراتيژيکو مسایلو په هکله د مشورې ورکولو په منظور د يو مشورتي شوري د جوړولو په هکله تصميم ونيسي. د مشورتي شوري غړي همدارنگه د دقيقې څېړنې او حمايت لپاره غوښتل کېږي چې د معلوماتو خپرول او د تحقيقاتي بنسټ د ابتکاراتو او برنامو لپاره مباحثه هم په خپل برکې نيسي. مشورتي شوري دنړيوالو پوهانو او د پاليسيو دهغو متخصصينونه جوړه ده چې وچې ته محاط هېوادونو په چاروکې تجربه لري. د مشورتي شوري غړي کولی شي وخت په وخت دهيت په ناستوکې گډون وکړي.

۶-۳- هيت، په هر عادي ناسته کې، خپل رئيس او معاون ټاکي. رئيس او معاون

هيت را برای اعضاء به عهده دارد.

د- بر اساس صلاحيت هيت، می توان ناظرين را در جلسات هيت رئيسه دعوت نمود.

۶-۲- هيت می تواند، در مورد ايجاد یک شورای مشورتي به منظور ارايه مشوره برای هيت و دارالانشاء در مورد مسایل استراتيژيک و مهم پاليسي به شمول تنظيم تحقيقات و اولويت های پاليسي، برای نهاد تحقيقاتی تصميم اتخاذ نماید. اعضاء شورای مشورتي همچنان برای بررسی دقيق و حمايت خواسته می شوند که انتشار معلومات و مباحثه برای برنامه ها و ابتکارات نهاد تحقيقاتی را دربر می گيرد. شورای مشورتي متشکل است از دانشمندان بين المللی و متخصصين پاليسي که در امورات کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه تجربه دارند. اعضاء شورای مشورتي می توانند وقتاً فوقتاً در جلسات هيت اشتراک نمايند.

۶-۳- هيت، در هر جلسه عادی، یک رئيس و معاون را انتخاب می نماید.

رئيس و معاون تا زمانی بر گزاری جلسه عادی بعدی هیئت مسئولیت دفتر را بدوش دارد. رئیس یا در صورت غیاب معاون او، ریاست جلسات را به عهده دارد. هرگاه رئیس جلسه را که به خاطر آن انتخاب شده به صورت کامل پیش برده نتواند، معاون منحصی سرپرست بقیه جلسه را به پیش می برد.

۶-۴- اعضای هیئت برای مدت دو سال با احتمال فقط یک بار تجدید، خدمت می نماید.

۶-۵- هیئت، لوایح کاری خویش را طرح و تصویب می نماید.

۶-۶- هیئت تمام جوانب فعالیت های نهاد تحقیقاتی را به شمول بودجه، برنامه کاری و فعالیت های طرح سرمایه گذاری بررسی و تصویب می نماید رئیس اجرائیوی یک گزارش سالانه را برای بررسی و تصویب هیئت ارایه می نماید.

۶-۷- هیئت سال یکبار جلسه عادی را برگزار می نماید. جلسات فوق العاده توسط رئیس هیئت می تواند برگزار شود.

د هیئت د وروستی عادی ناستی تر نپتی پوری ددفتر دچارو مسئولیت په غاړه لري. رئیس یا دهغه دنه شتون په صورت کې یې معاون، دجلسو ریاست پر غاړه لري. که دجلسې رئیس چې دجلسې لپاره ټاکل شوی دی په کامل ډول یې پرمخ ونه شي بیولای، دسرپرست په توگه یې معاون پاتې جلسه پرمخ بیایي.

۶-۴- دهیئت غړي یواځې دتجدید، د یوځل احتمال سره د دوو کلونو لپاره خدمت کوي.

۶-۵- هیئت، خپل کاري لوایح طرح او تصویبوي.

۶-۶- هیئت دبودجې، کاري برنامې او د سرمایه گذاری- د طرح د فعالیتونو په گډون د تحقیقاتي بنسټ د فعالیتونو ټول اړخونه څېړي او تصویبوي. اجرائیوي رئیس د هیئت د څېړنې او تصویب لپاره کلنی رپوټ وړاندې کوي.

۶-۷- هیئت په کال کې یوځل عادی ناسته ترسره کوي. فوق العاده ناستې کیدای شي د هیئت درئیس په واسطه ترسره شي.

دارالانشاء

اوومه ماده:

۷-۱- دتحقیقاتي بنسټ دارالانشاء چې د اجرائیوي رئیس لخوا رهبري کېږي، دیوه وړوکی تیم: عملیاتي مدیر، د ارزونې او تحلیل آمر، محققین او تحلیل کوونکي او یو اداري او مالي معاون څخه متشکل دي. په لازم کم شمېر حد کې دا وړوکی اندازه دتحقیقاتي بنسټ د فعالیتونو د مخصوصو اجراءاتو لپاره ساتل کېږي.

۷-۲- اجرائیوي رئیس، دهیئت، رئیس او د هغه د معاون سره د هغوی د رسمي دندو په ترسره کولو کې د همکاري مسئولیت په غاړه لري.

۷-۳- داجرائیوي رئیس ترنظارت لاندې دارالانشاء، لاندې دندې ترسره کوي:

الف- دکلني کاري برنامې برابرول او تطبیقول.

ب- د بودجې برابرول.

ج- دکار کوونکو او ملي قواعدو او مقرراتو، اوهمدارنگه د ټولو هغو اداري

دارالانشاء

ماده هفتم:

۷-۱- دارالانشای نهاد تحقیقاتی که از طرف رئیس اجرائیوی رهبری می شود، متشکل از یک تیم کوچکی از: مدیر عملیاتی، آمر تحلیل و ارزیابی، محققین و تحلیلگران و یک معاون اداری و مالی می باشد. اندازه کوچک آن درحداقل تعداد لازم برای اجراءات مخصوص فعالیت های نهاد تحقیقاتی حفظ می گردد.

۷-۲- رئیس اجرائیوی، مسئولیت همکاری هیئت، رئیس و معاون آنرا در اجرای وظایف رسمی شان بعهده دارد.

۷-۳- دارالانشاء تحت نظارت رئیس اجرائیوی وظایف ذیل را انجام می دهد:

الف- تهیه و تطبیق برنامه کاری سالانه.

ب- تهیه بودجه.

ج- تهیه و بررسی قواعد مقررات کارمندان و قواعد و مقررات

ملی، و همچنان سایر اقدامات اداری که برای اجرای مؤثر وظایف نهاد تحقیقاتی ضروری باشد.

د- تهیه و طرح پلان های بلند بردن وجوه مالی و برنامه های ارتباط آگاهی عامه.

ه- ایجاد شبکه های ارتباط با سازمان های بین المللی، کارشناسان کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه، اعضای علمی اکادمی ها و همچنان نمایندگان جامعه مدنی و سکتور خصوصی به منظور فراهم آوری تسهیلات برای فعالیت های نهاد تحقیقاتی.

امور مالی

ماده هشتم:

۸-۱- رئیس هیئت، با همکاری رئیس اجرائیوی، مسئولیت تهیه و تجهیز منابع مالی و تخنیکي مورد نیاز برای تطبیق نهاد تحقیقاتی بین المللی برای برنامه ها و فعالیت های کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه را به عهده دارد.

۸-۲- از کشورهای عضو تقاضا به عمل می آید، تا بشکل داوطلبانه در

اقداماتو چي دتحقیقاتي بنسټ سره دهغوی د دندو دترسره کولو داغیزمنتوب لپاره ضروري وي برابرول اوڅپرل.

د- داریکو دعامه پوهاوي او مالي وجوهو د برنامو دکچي لورولو د پلانونو برابرول او طرحه کول.

ه- دتحقیقاتي بنسټ په فعالیتونو کې د آسانتیاوو د راوړلو په منظور نړیوال سازمانونو، وچي ته محاط مخ پرودې هېوادونو له کارپوهانو، د اکاډمیو له علمي غړو او د ټولنو او خصوصي سکتور له استازو سره د ارتباط دشبکي جوړول.

مالي چارې

اتمه ماده:

۸-۱- دهیئت رئیس، د اجرائیه رئیس په همکاری مسئولیت لري وچي ته محاط مخ پرودې هېوادونو لپاره د برنامو او فعالیتونو د تطبیق په خاطر د نړیوال تحقیقاتي بنسټ لپاره داریا وړ مالي اوتخنیکي منابع برابر او تیارکړي.

۸-۲- دغړو هېوادونو څخه غوښتنه کېږي، چي په داوطلبانه ډول دخپرنیز

بودجه نهاد تحقیقاتی سهم بگیرند، همچنان نهاد تحقیقاتی مؤلف است تا وجوه مالی را از سازمان های بین المللی و سایر شرکای توسعهی به شمول سازمان های خصوصی، به خصوص برای تمویل برنامه های توسعهی، مانند فعالیت های تحقیقاتی، مطالعات اقتصادی، سمینارها، کنفرانس ها بسیج نماید.

۸-۳- هیئت و رئیس اجرائیوی، منابع مناسب را که مختص به تمویل فعالیت های عمده نهاد تحقیقاتی می باشد، بسیج می نماید منابع مذکور در یک صندوق وجهی به صورت امانت نگهداری می گردد. اداره صندوق وجهی با اعضای هیئت در مورد توافق می نماید.

۸-۴- وضعیت مالی و دورنمای نهاد تحقیقاتی توسط یک تفتیش مستقل بررسی و نتیجه به هیئت رئیس در جریان یکی از جلسات آن ارایه می گردد.

امتیازات و مصئونیت های نهاد

تحقیقاتی

ماده نهم:

۹-۱- نهاد تحقیقاتی دارای هويت بين

بنسب په بودجه کې ونډه واخلي او همدارنگه څېړنيز بنسب دنده لري چې مالي وجوه دنړيوالو سازمانونو او نورو پرمختيايي شريكانو او د خصوصي سازمانونو په گډون په ځانگړې توگه د پرمختيايي برنامو دتمويل لپاره لکه څېړنيز فعاليتونه، اقتصادي مطالعات، سمینارونه او کنفرانسونو سره بسیج کړي.

۸-۳- هیئت او اجرائیوی رئیس، به هغه مناسب منابع چې د تحقیقاتی بنسب د عمده فعالیتونو د تمویل لپاره ځانگړې شوې وي، تنظیموي او نوموړي منابع به په یو وجهی صندوق کې د امانت په توگه ساتل کېږي. د وجهی صندوق اداره به د هیئت د غړو سره په دې اړه توافق وکړي.

۸-۴- د څېړنيز بنسب مالي حالت اولرې لید دیوه خپلواک تفتیش له خوا څېړل کېږي او پایله یې په یوه غونډه کې رئیس په پلاوي ته وړاندې کېږي.

دڅېړنيز بنسب امتیازونه او

خونديتوب

نهمه ماده:

۹-۱- تحقیقاتی بنسب دنړيوال هويت

المللی بوده و از امتیازات و مصونیت های برخوردار است که معمولاً به سازمان های بین المللی مشابه که در منگولیا کار می نماید داده شده است. در این زمینه، نهاد تحقیقاتی یک موافقتنامه را با کشور میزبان در ارتباط به هویت، امتیازات و مصونیت های خویش عقد می نماید که به نهاد تحقیقاتی بین المللی و کارمندان آن، داده شده است.

امضاء، تصویب، پذیرش و تأیید

ماده دهم:

۱-۱۰ - موافقتنامه حاضر در مقر سازمان ملل متحد در شهر نیویارک از تاریخ (۱) نوامبر ۲۰۱۰ م الی (۳۱) اکتوبر ۲۰۱۱ م برای امضای کشورهای محاط به خشکه در حال توسعه، باز می باشد.

۱-۲ - موافقتنامه حاضر تابع تصویب، پذیرش یا تأیید کشورهای امضاء کننده می باشد.

۱-۳ - اسناد تصویب، پذیرش یا تأیید

در لودونکی اودهغه امتیازات او خوندیتوبونو خنخه برخمن دی چې معمولاً نور همبوله نریوال سازمانونو ته چې په منگولیا کې کار کوي، ورکړل شوي دي. په دې برخه کې به تحقیقاتی بنسټ، د کوربه هېواد سره دهویت، امتیازات او مصونیتونو دیوداسې موافقه لیک تړون کوي چې په خپله نریوال تحقیقاتی بنسټ او دهغه کارکوونکو ته، ورکړل شوي دي.

تأیید، پذیرش، تصویب او لاسلیک

لسمه ماده:

۱-۱ - دغه موافقه لیک به په نیو یارک کې د ملگرو ملتونو د سازمان په مقر کې د ۲۰۱۰ م کال د نوامبر له (۱) نېټې څخه د ۲۰۱۱ م کال د اکتوبر د (۳۱) نېټې پورې د ودې په حال کې وچې ته محاط هېوادونو د لاسلیک لپاره پرانیستی وي.

۱-۲ - دغه موافقه لیک دلاس لیک کوونکو هېوادونو د تصویب، پذیرش یا تأیید تابع دی.

۱-۳ - دتصویب، پذیرش یا تأیید

سندونه د معتمد سره په امانت کېښودل کېږي.

الحاق (يوځای کېدل)

يوولسمه ماده:

۱-۱- دغه موافقه ليک د هر هغه وچې ته محاط د ودې په حال کې هېواد د الحاق تابع کېږي چې نوموړی موافقه ليک يې لاس ليک کړی نه وي، د تأييد، تصديق او پذيرش سندونه به د معتمد سره په امانت کېښودل کېږي.

انفاذ

دوولسمه ماده:

۱-۱- دغه موافقه ليک به د تصديق، پذيرش، تصويب يا الحاق د لسم سند د سپارلو د نېټې څخه شپيته ورځې وروسته نافذ وي.

۱-۲- هر هغه هېواد چې دا موافقه ليک تصديق، قبول او يا تصويبوي او يا د تصديق، پذيرش، تصويب او يا الحاق د لسم سند د سپارلو وروسته ورسره ملحق کېږي، داموافقه ليک امانت ته د تصديق، پذيرش، تصويب يا الحاق د سند له سپارلو شپيته ورځې وروسته د نوموړي

نزد معتمد به امانت گذشته می شود.

الحاق

ماده يازدهم:

۱-۱- موافقتنامه حاضر تابع الحاق هر کشور محاط به خشکه در حال توسعه می شود که این موافقتنامه را امضاء نموده باشد اسناد تصديق، پذيرش يا تائيد نزد معتمد به امانت گذاشته می شود.

انفاذ

ماده دوازدهم:

۱-۱- موافقتنامه حاضر شصت روز بعد از تاريخ سپردن سند دهم تصويب، پذيرش، توشیح يا الحاق نافذ می باشد.

۱-۲- برای هر کشوری که این موافقتنامه را تصدق، قبول يا تصويب می نماید و يا بعد از سپردن سند دهم تصديق، پذيرش، تصويب يا الحاق به آن ملحق می شود، این موافقتنامه شصت روز بعد از تاريخ سپردن اسناد تصديق، پذيرش، تصويب يا الحاق به امانت از

هېواد لخوا نافذېږي.

تعديلات

ديارلسمه ماده:

۱۳-۱- دا موافقه ليک کيدای شي د غړو ترمنځ په کتبي موافقه ليک تعديل شي. د غړو هېوادونو هريو کولای شي چې په دې موافقه ليک کې د تعديل وړانديز وکړي. اجرائيوي رئيس هر ډول وړانديز شوی تعديل دغړو هېوادونو سره په گډه ترڅېړنې لاندې نيسي. هرډول تعديل دغړو هېوادونو په دوه ثلثه اکثریت آراوو تصويبېږي. دتعديل د مصوبې هر ډول متن به معتمد ته سپارل کېږي چې هغه به يې غړي هېوادونو ته مکاتبه کوي. ۱۳-۲- هغه تعديل چې ددې مادې د(۱) فقرې په مطابق صورت مومي له شپېتو ورځو وروسته او وروسته له هغې چې دپدېرش اسناد دټولو غړو هېوادونو په واسطه په امانت وسپارل شي، نافذېږي. دتعديلاتو دپدېرش اسناد دمعتمد سره په امانت ډول کېښودل کېږي. هغه هېواد چې دتعديل نه وروسته ددې موافقه ليک غړيتوب لاسته راوړي، د

طرف کشور، نافذ می باشد.

تعديلات

ماده سيزدهم:

۱۳-۱- این موافقتنامه می تواند با موافقه کتبی بین اعضاء تعديل گردد. هر یک از کشورهای عضو می تواند یک تعديل را در این موافقتنامه پیشنهاد نماید. رئيس اجرائيوي هر نوع تعديل پیشنهادی را باکشورهای عضو در میان می گذارد. هر نوع تعديل به اکثریت آرای دوثلث کشورهای عضو به تصویب می رسد. متن مصوبه هر نوع تعديل برای معتمد تسليم داده می شود که او آنرا به کشورهای عضو، مکاتبه نماید. ۱۳-۲- تعدیلی که طبق فقره (۱) این ماده صورت می گیرد بعد از شصت روز بعد از آنکه اسناد پذیرش توسط تمام کشورهای عضو به امانت سپرده شود، نافذ می گردد. اسناد پذیرش تعديلات نزد معتمد به امانت گذاشته می شود. کشوری که بعد از انفاذ تعديل عضویت این موافقتنامه را حاصل می نماید، به

تعديل شوي موافقه ليک په اجراء
مکلف دی.

دمنازعاتو حل او فصل

څوارلسمه ماده:

۱۴-۱- د غړو ترمنځ ددې موافقه ليک
د تفسیر يا تطبيق په هکله هرډول منازعه
به د مذاکراتو يا دمنازعاتو دحل د نورو هر
ډول هوکړه شويو لارونه حل او فصل
کېږي.

معمد (باوري)

پنځلسمه ماده:

۱۵-۱- دملگرو ملتونو سرمنشي ددې
موافقه ليک معمد (باوري) دی.
د وړاندې مراتبو د تأييد لپاره، راتلونکي
يادشوي لاس ليک کوونکي، د خپلو
اړوندو هېوادونو لخوا دصلاحيت ليک په
درلودلو سره داموافقه ليک لاسليکوي.

دا تړون د ۲۰۱۰ م کال د سپتمبر د
مياشتې په ۲۴ نېټه په يو نقل کې په
انگليسي ژبه د متحده ايالتونو د نيويارک
په ښار کې ترسره شو.

پدې وسيله تصديقوم چې نوموړی متن د
ودې په حال کې وچې ته محاط هېوادونو

اجرای موافقتنامه تعديل شده مکلف
می باشد.

حل و فصل منازعات

ماده چهاردهم:

۱۴-۱- هر نوع منازعه بين اعضاء در
خصوص تفسیر يا تطبيق اين
موافقتنامه توسط مذاکرات يا ساير
شيوه های توافق شده حل منازعات حل
و فصل می گردد.

معمد

ماده پانزدهم:

۱۵-۱- سرمنشی سازمان ملل متحد
معمد موافقتنامه حاضر می باشد.
به تائيد مراتب بالا، امضاء کنندگان اتی
الذکر، با داشتن صلاحيت نامه از طرف
دولت های مربوطه خویش، موافقتنامه
هذا را امضاء می نمایند.

این موافقتنامه، به تاریخ ۲۴ سپتمبر
۲۰۱۰ م در یک نقل به لسان انگلیسی
در شهر نیویارک ایالات متحده عقد
گردید.

من بدینوسیله تصدیق می دارم که متن
فوق الذکر یک نسخه صحیح از موافقتنامه

لپاره د يو نړيوال خير نيز بنسټ د جوړولو په موخه دخو اړخيزه موافقه ليک يوه صحيح نسخه ده، چې د ۲۰۱۰ م کال د سپتمبر د مياشتې په ۲۴ نېټه په يوه اصلي نسخه کې په انگليسي ژبه و تړل شو، او دهغې اصلي نسخه د ملگرو ملتونو عمومي سرمنشي ته په امانت سپارل شوی دی.

د حقوقي چارو د دفتر مسئول

د ملگرو ملتونو د سرمنشي معاون

ستيفن ماتياس

نيويارک د ۲۰۱۰ د اکتوبر ۱۴

د ملگرو ملتونو سازمان

چند جانبه نهاد تحقيقاتي بين المللي برای کشورهای محاط به خشکه که در حال توسعه می باشد، که به تاریخ ۲۴ سپتمبر ۲۰۱۰ م در یک نسخه اصلی به لسان انگلیسی عقد گردیده است، نسخه اصلی آن نزد سرمنشی عمومی سازمان ملل متحد به امانت سپرده شده است.

مسئول دفتر امور حقوقی

معاون سرمنشی سازمان ملل متحد

ستيفن ماتياس

سازمان ملل متحد

نيويارک ۱۴ اکتوبر ۲۰۱۰

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

- **Kioto Protocol on Kioto Climatic Changes Convention 1998
Coincident with 1376 solar year**
- **Multilateral Agreement on
Establishment of an International
Research Institution for
Landlocked Developing Countries**

**Date:18th JANUARY.2015
ISSUE NO :(1158)**